

සංසාරයක් පුරා වැරදුණු නැත...

ශීල, සමාධි, ජරඤ්ඤ යනු නිවීම උදෙසා ඔබ යා යුතු මාර්ගයයි. මින් තොර ඔබට නිවීම උදෙසා මාර්ගයක් නොමැත. මේ නිවීම උදෙසා මාර්ගය මිස, ඵලයක් නම් නොවේ. මේ මාර්ගයේ ඔබ ගමන්කොට ඵල අවබෝධ කරගත යුතුය. එසේ නොවුණහොත් ඔබ තවත් සංචාරකයෙක් පමණක් වනු ඇත.

දිව්‍ය, මනුෂ්‍ය, සතර අපායද ඔබේ සංචාරයේ නවාතැන් වනු ඇත. අතීතයේ වැඩසිටි බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ ශාසන දස දහස් ගණනකදී අප සංචාරකයන් සේ මේ ශීල, සමාධි, ජරඤ්ඤ මාර්ගයේ ගමන් කිරීම පමණක් කළ නිසා වර්තමානයේදීද මනුෂ්‍ය ලෝකය නමැති නවාතැන්පළේ නාවකාලික නැවතුවක් සකසාගෙන ඇත. ශීල, සමාධි, ජරඤ්ඤ මාර්ගය වඩමින් එහි ඵලයක් අවබෝධ කරගැනීමට උත්සුක නොවීම තවමත් ලෝකය තුළ, දුක තුළ සංචාරය කිරීමට හේතුවයි.

මෙසේ මාර්ගයේ ගමන් කළද ඵලයක් අවබෝධ කරගැනීමට අපට නොහැකි වී ඇත්තේ අනුන්ගේ වරදින් නොව අපගේ වරදිනි. දිනපතා ශීලයන් සමාදන්ව ජීවත්වන, මසකට වරක් අධිශීලයන් හි පිහිටා ජීවත්වන ලක්ෂ ගණනින් යුත් බෞද්ධ ජනතාව තමන් ශීල, සමාධි, ජරඤ්ඤ මාර්ගයේ ගමන් කරමින් මේ සංසාර හව ගමනින් එතෙරවීමට අපිරමාණ කැපවීම කළ ද එහි ජරනිඵල සාර්ථක බවක් නොපෙනේ.

කල්‍යාණ මිත්තර ආශ්රයෙන් තොරව ධර්ම මාර්ගය වඩන සමහරු'මගේ ශීලය, මගේ සමාධිය', යැයි දෘෂ්ටිගත වේ. තවත් සමහරු 'මා තුළ ශීලය සමාධිය ඇතැයි දෘෂ්ටිගත වේ. ශීලය, සමාධිය වැඩීම, ආරක්ෂාකර ගැනීම නිසා ලැබෙන ආනිශංස හේතුවෙන් ලෝකයාගෙන් තමනට ලාභසත්කාර, වැදුම් - පිදුම්, සිව්පසය ලැබෙන විට ඒවාට ඇලීම හේතුවෙන් මුළාවට පත්වේ. මාන්තයෙන් අගතියට යයි. තමා තුළ ඇති ශීලය නිසා, සමාධිය නිසා ලෝකයා, දායකයා, බිරිද, ස්වාමියා, ඥාතියා තමන්ට ගරුකළ යුතුය, වන්දනා කළ යුතුයැයි සිතයි. ශීලයද, සමාධියද වැඩිය යුත්තේ අල්ලා ගැනීමට, මගේ කරගැනීමට නොව අන්දකිමින්, අවබෝධය ලබමින් අතහැරීමටය. දෘෂ්ටිගත වීම යනු අල්ලා ගැනීමකි. නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වන ලෝකය තුළ අල්ලා ගැනීමට කිසිවක් නොමැති බවධර්ම මාර්ගය වඩන්නා තේරුම්ගත යුතුය. සංසාරයක් පුරාවට ශීලය උදෙසා මේ කය වැසූ සුදුරෙදි ප්රමාණය සේම සමාධිය උදෙසා යටපත් කරගත් සිතුවිලි ප්රමාණය මෙතෙකැයි කියා ගණනකින් කිව නොහැක්කකි. එවන් අතීතයක් පසු කළ අපි මේ වටිනා ජීවිතයේදී ද තවත් සිල්ලෙදිප්රමාණයක්, යටපත් කරගත් සිතුවිලි ප්රමාණයක් අතීතයට එකතුවකොට ඒවායේ ආනුභාවයෙන් තවත් උපතක් කරා ගියහොත් අවාසනාවකි.

ඔබේ බලාපොරොත්තුව නැවතත් දිව්‍ය මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ආශ්චර්යමත් උපතක් නම් එවැනි ආශ්චර්යමත් උපතක් ලැබ, මනුෂ්‍ය - දිව්‍ය ලෝකයකදී සද්ධර්මය අසා නිවන් අවබෝධ කරගැනීම නම් මේ ආශ්චර්යමත් සිතීවිල්ල මාරයා විසින් ඔබට එළනු ලබන රනින් රිදියෙන් ගෙන්තම් කළ පාවඩයක්ම විය යුතුය. මේවාට ඔබ වගිවනු ඇත. ජීවමාන ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ නොසිටියද, හැම පන්සලකම, ආරණ්‍යයකම, ගෙදරකම, හැම හදවතකම දෙනිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් ශෝභාමත් බුදුරුව නෙත ගැටෙද්දී, ධර්ම රත්නය නිරතුරුවම ශ්රවණය කිරීමට ලැබෙද්දී, මහා සංසරත්නය ජීවමානව වැඩ සිටින විටදී, අප ශීල සමාධි ජරඤ්ඤ මාර්ගයේ ගමන් කර හුදු සංචාරකයෙක් පමණක් නොවී, එහි ඵලයන් අවබෝධ කරගැනීමට හැකිවුව හොත් එය අපගේ භාග්‍යයකි. එසේ නොවී, සමමා සම්බුද්ධ ශාසනයන්, සද්ධර්ම ශ්රවණයන්, උත්තරීතර මනුෂ්‍ය ජීවිතයන්, කල්‍යාණමිත්තර සේවනයන් ලද මේ ආශ්චර්යමත් අවස්ථාවට වඩා අවස්ථාවක් තවත් උපතකදී බලාපොරොත්තු වීම, අපේක්ෂා සහගතවීම යනු දුකේ සිටිමින් තවත් දුකක්ම පැහිම විනා දුකින් එතෙරවීම නොවේ. සමමා සම්බුද්ධ ශාසනයන්, එහි සැබෑ ප්රතිපදාවනුත් මොනතරම වෙගයකින් විකෘතිභාවයට පත්වෙමින් පවතිනවාද යන්න අපට පෙනෙන කරුණකි.

ඔබ තෙරුවන් සරණ ගිය බෞද්ධයකු නම් ශීල, සමාධි ජරඤ්ඤ මාර්ගයේ කොතැනක හෝ ඔබ සිටිනවා යැයි ඔබ අනුමාන කර ඇත. මෙය මෙම මාර්ගය වැඩීමේදී ඔබට ඇතිවන ශක්තියකි. නිවීමේ මාර්ගයේදී ඔබට හමුවන ශීලය, සමාධිය යන මංසන්ධි දෙක ඔබව නිරතුරුවම මුළාවට පත්කරවන මංසන්ධි දෙකකි. මේ මුළාවෙන් ඔබට ගැලවිය හැකේ ශීලය, සමාධිය වැඩීමේදී ඒවායේ අනිත්‍යභාවයද, ශීල,

සමාධිය වැඩිම තුළින් බලාපොරොත්තුවන්නේ ජර්ජ්ව වඩවාගනිමින් දුක් දෙන සසරින් එතෙරවීම සඳහා බව නිරතුරුවම සිහිකිරීමෙනි. ශීලයද, සමාධියද නිත්‍ය භාවයෙන් අල්ලා ගන්නාතාක් ඔබට ජර්ජ්ව නොවැඩේ. මන්ද ඔබ ශීලය තුළද, සමාධිය තුළද නිත්‍යභාවයක් දකිමින්ද, එහි ආශ්වාදය සැපයක් කොට දකිමින්ද අල්ලාගෙන සිටින හෙයිනි. ශීලයක හික්මීමෙන් බලාපොරොත්තුවන්නේ ඒ තුළින් සතිය සහ සිහිය දියුණු කරගනිමින් සතිය සහ සිහිය තුළින් විත්ත සමාධිය ඇතිකර ගැනීමය. විත්ත සමාධිය ඇතිකරගත් පසුව ඔබ කළ යුත්තේ තමන් පසුවන්නේ පළවැනිධ්‍යානයේද, දෙවැනි, තෙවැනි, චතුර්ථක් ධ්‍යානයේද යන්න සෙවීම නොවේ. සෙවීමට උත්සහ ගැනීම නොවේ. එසේ සොයන්නට ගියොත් ඔබ සොයන්නේ අස්ථිර, අනිත්‍ය දෙයකි. ධ්‍යානයද නිරතුරුවම වෙනස්වන දෙයකි. වෙනස්වීම නිසා දුක ඇතිකරවන දෙයකි. මේ හේතුවෙන් මානසික ලෙඩුන් බවට පත්කරන දෙයකි. ස්ථිරභාවයේ නොපවතින දෙයක් තවදුරටත් අප සෙවීමට ගියොත්, සොයමින් සිටියොත් මේ සමබුද්ධ ශාසනය තුළදීද අපට ධර්මය දැකීමේ මාර්ගය මගහැරී යනු ඇත. සතර අපායෙන් මිදීමේ මඟ අපට අතහැරී යනු ඇත. අතීත සමබුද්ධ ශාසනවලද කරන ලද දෙයම වර්තමානයේදී කළ අවාසනාවන්තයෙක්ම වනු ඇත.

ශීල, සමාධි, ජර්ජ්ව මාර්ගය වැඩිමේදී ශීලය නැමැති තුන්ම සන්ධියේදී සමාධිය දෙසට යන කෙළින් පාරද, දිව්‍ය, මනුෂ්‍ය ලෝක සැප දෙන දකුණට හැරෙන පාරද, සතර අපායට වැටෙන වමට හැරෙන පාරද ඔබට මුණගැසෙනු ඇත. ඔබ මෙහිදී දක්‍ෂ විය යුතුය, සමාධිය දෙසට යන කෙළින් පාරේ ඔබේ ගමනාන්තයට යෑමට ඔබ අදක්‍ෂ වුවහොත්, සැබෑ කලාපාණ මිත්රයෙකේගේ උපදෙස් ඔබට අහිමිවුවහොත් ශීලය නිසා සතිය සිහිය දියුණුකරගැනීම වෙනුවට තමා රකින ශීලය නිසා ඇලීම, ගැටීම ඇතිකරගතහොත් ඔබ නියත වශයෙන්ම ශීල මංසන්ධියේදී සමාධිය දෙසට ඇති කෙළින් පාරේ නොයා දකුණට හෝ වමට හැරෙනු ඇත. ඔබ දක්‍ෂ ලෙස ශීල මංසන්ධියේදී නිවැරදි මග තෝරාගෙන සමාධිය දෙසට ඇති කෙළින් පාරේ ඉදිරියට ගියහොත් ඔබට සමාධි මංසන්ධියද මුණගැසෙනු ඇත.

එහිදී තුන්ම සන්ධියකි. සමාධි මංසන්ධියෙන් කෙළින් පාර ජර්ජ්ව දෙසට, එනම් ගමනාන්තයට යන පාරය. දිව්‍ය, මනුෂ්‍ය, බරහිම සැප දෙන දකුණට ඇති පාරද, සතර අපායට යන වමට හැරෙන පාරද ඇත. මෙහිදීද ඔබ ජර්ජ්ව දෙසට ඇති කෙළින් පාරේ ගමන් කිරීමට දක්‍ෂ විය යුතුය. මා තුළ සමාධිය ඇතැයිද, සමාධිය තුළ මා ඇතැයිද සමාධිය නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසා, සමාධිය නිසා ඇලීම සහ ගැටීම නිසා ගමනාන්තයට යෑම පසෙක තබා ඔබ දකුණට හෝ වමට හැරෙනු ඇත. සමාධිය තුළ ඇති සංසිදීම, උපේක්‍ෂාසහගත බව නිසා මුළාවට පත්වන්නන් අපමණය.

තමා රකින ශීලය සහ සමාධිය නිසා තමා තුළ ලෝකස්වභාවයන්ට ඇති ඇල්ම සහ ගැටීම සේම උපේක්‍ෂාව තුළද ඇත්තේ අනිත්‍ය පිළිබඳව ශුන්‍ය දැනීමකි. මෙහිදී ඔබ රකින ශීලය, සමාධිය නිසා ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ කෙලෙස් ගොඩකි. මමත්වයේ අස්වැන්නකි. තමා අනුතට වඩා සිල්වතෙක්ය, තමාගේ ශීලය සමාධිය ඉහළය, පිරිසිදුය යන මාන්තය, ඉහත ඇල්ම සහ ගැටීමට හේතුවයි. ඒ මෙන්ම අවංක නොවන ඕනෑම කෙනකුට දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව සැහවිසිටිය හැකි තැනකි ශීලය සහ සමාධිය. මේවා තමන් විසින් තමන් රවටවාගැනීමේ ධර්මතාවයන්ය. ඔබ සැබෑ ලෙස ශීලය තුළ, සමාධිය තුළ හික්මුණ කෙනකු නම් ඔබ තුළින් මාන්තය, ලෝක ධර්මයන්ට ගැටෙනස්වභාවය අවම විය යුතුය. ඔබ ගැන ඔබට ස්වයං පරීක්‍ෂණයක් කිරීමෙන් ඔබගේ ශීලයේ සමාධියේ ස්වභාවය ඔබටම හඳුනාගත හැකිය. ඔබ ස්වයං පරීක්‍ෂණයක් කර ඔබගේ ස්වභාවය යම් මොහොතක අවබෝධ කරගත්තද ඒ මොහොතේ ඔබ ලද නිගමනය ඊළඟ මොහොතේ ධන හෝ සෘණ භාවයට පත්වනු ඇත. මන්ද ශීලය හෝ සමාධියේ ස්වභාවය නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වන නිසාය. එහෙයිනි තමා මෙතැන සිටිනවා යැයි ස්ථිර නිගමනයකට පැමිණීමට කිසිවෙකට නොහැකිය. මන්ද, ස්ථිරභාවයේ පවතින දෙයක් ලෝකය තුළ නොමැති නිසාය.

ඔබ තුළ ඇති ලෝක ධර්මයන්ට ඇලීමේ ගැටීමේ ස්වභාවය සහවාතැබීමට සමාධියට ඇත්තේ පුදුමාකර හැකියාවකි. මාර්ගඵල උන්මාදය ඇතිකරන ජර්ජ්ව සතුරා සමාධියයි. සමාධිය වැඩීම නිසා ඇතිවන සංහිදියාව නිසා, 'තමා අනාගාමීය, අරිහත්ය', යන මුළාවට පත්වූ පිංවත් වර්ත අජරමාණය. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට මල් පහන් පූජා නොකරන පිංවත් වර්ත අපමණය. තමා හැමෝටම වඩා

ශේර්ෂ්ඨය යන මනෝභාවය තුළ හැසිරෙන චරිත අපමණය. මේ සමාධියේ ගොදුරුය. ඉතාමත්ම පහසුවෙන් සමාධියේද අනිත්‍යභාවය වඩමින්, දැකීමින් ප්රඥව දෙසට යෑමට ඔවුනට හැකිවුවද සමාධි සැපයට ඇලීම නිසා එහි නිත්‍යභාවයක් දැකීම නිසා ඔවුහු අතරමග නතරවෙති. සමහර පිටින් හිඤ්ඤා වහන්සේලා දැස් අඩවන්කොටගෙන සංසුන් ඉරියව්වෙන් දානශාලාවේ දානය වළඳති. දානශාලාවේ සාමණේර හිමිනමකගෙන් කුඩා වරදක් වුවද ප්රතිචාරය කේන්ති යෑමය. මේවා සමාධිය තුළ සැඟවී ඇති මාරයෝය. අප පිළිබඳ අපි ස්වයංපරීක්ෂණ නොකිරීමේප්රතිඵලයි. ඔබ සමපූර්ණ කළ, ශීලයන් සමාධියන් අනිත්‍යභව දැකීමින් නොවැඩීමේප්රතිඵලයයි. ලෝක ධර්මයන්ගේ අනිත්‍යභාවය නොදැනීමේප්රතිඵලයයි. මෙවැනි පිටතුවන් සමාධි මංසන්ධියේ සිට ප්රඥව දෙසට ඇති කෙළින් පාර මහහැර මංමුලාවීම ඒකාන්තය. තමා කෙරෙහි තමා නිහතමානී නොවීම මීට හේතුවයි. අනුන්ගේ වරද දකින ඔබ, ඊට ප්රතිචාර දක්වන ඔබ, ඔබ තුළ ඇති වරද නොදැකීම මෙයට හේතුවයි. එසේ ඔබතුළ ඇති වරද ඔබ නොදකින්නේ ඔබ තුළ ඇති මාන්තය නිසාය. මෙය සැඟවී තිබුණේ සමාධිය තුළය.

නිරතුරුවම ඔබ කැමතිම අකමැතිම ස්වභාවයන් සොයා ගොස් ඒවාට මුහුණදෙන්න. අත්දකින්න. අත්විඳින්න. ඒවාට ඇලෙන්න ගැටෙන්න නොයන්න. මෙසේ ක්රියාත්මකවෙමින් ඔබේ ශීලයන් සමාධියන් නිරතුරුවම ස්වයං පරීක්ෂණයට ලක්කරන්න. එවිට ඔබට පහසුවෙන් ප්රඥවේ මගට අවතීර්ණ වෙන්න පුළුවන්.

ශීලය සහ සමාධිය ඔබ විසින් ආරක්ෂා කරගතයුතු, වැඩිය යුතු දෙයකි. ශීලය ආරක්ෂාකරගත් තරමට ඔබ සිල්වන් වේ. සමාධිය වැඩු තරමට ඔබගේ චිත්ත සමාධිය දියුණුවේ. එහෙත් ඔබ සමාධි මංසන්ධියෙන් ප්රඥව දෙසට ගමන් කිරීමේදී ඔබ කළ යුත්තේ ආරක්ෂා කිරීම හෝ වැඩීම නොවේ. අතහැරීමය. ශීලය ආරක්ෂා කිරීම සහ සමාධිය වැඩීම නිසා ඔබ ඇතිකරගත් චිත්ත ඒකාග්රතාව ප්රයෝජනයට ගෙන සිතේ ස්වභාවය දැකීමය. පංච උපාදානස්කන්ධයේ ඇතිවීම නැතිවීම දැකීමය. ඇති වෙමින් නැතිවෙමින් ගලාගෙන යන සිතේ ස්වභාවය දැකීමය. දැකීමින් තමාට අයත් නැති ආගන්තුක සිත් අතහැරීමය. ශීල සමාධි මාර්ගය වඩන විට ඔබ කළේ ශීලය ආරක්ෂා කිරීමය, සමාධිය වැඩීමය. ඒ තුළින් චිත්ත සමාධිය ඇති කරගැනීමය. මෙසේ මංමුලාවීම වලින් තොරව සුවසේ සමාධි මංසන්ධිය පසුකොට ප්රඥව දෙසට ඇති කෙළින් පාරට අවතීර්ණ වීමට ඔබ දක්ෂ වුවහොත් ඉන් ඔබට ඔබට ආරක්ෂා කිරීමට හෝ වැඩීමට දෙයක් නොමැත. ඔබ කළ යුත්තේ සමාධිමත් සිතීන් සිත දෙස බැලීමය. සිත දෙස බලමින් ඔබට ආගන්තුක, ඔබගේ වසභයේ නොපවතින, නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වන ඔබගේ අකරිය කය ක්රියාත්මකභාවයට පත්කරවන සිතේ ස්වභාවය දැකීමය. දැකීමින් ඔබට අයිති නොමැති සිත අතහැරීමය. සිතක් අත්හැරෙන මොහොතක් පාසා ඔබට කයේ වචනයේ ක්රියාත්මකභාවය අතහැරෙනු ඇත. අතහැරෙන සෑම සිතක් පාසාම ඔබට අතහැරෙන්නේ දුකයි. ජාති, ජරා, ව්‍යාධි මරණ ඇතිකරන ලෝකයයි. නිරතුරුවම ඔබ තුළින් ඔබව ස්වයං පරීක්ෂණයකට ලක් කරන්න. 'මම' කියන චරිතය හැම මොහොතකම පරාජය කර දමන්න. 'මගේ ශීලය, මගේ සමාධිය, මගේ ප්රතිපදාව, මගේ ශ්රද්ධාව'..... මේවායින් ඔබ හිස්වන්න. මම ගැන අඩුවෙන් කථාකරන්න. මගේ හැකියාවන් ගැන අඩුවෙන් කථාකරන්න. ඇති වෙමින් නැතිවෙන සිතක් සකස් නොවුවහොත් මේ කය'මම' මළකඳක් බව සිතන්න. අනිත්‍ය සංඥවම වඩන්න. අනිත්‍යයට අයිති ලෝක ධර්මයන්ට නොඇලී, නොගැටී ප්රඥව දෙසට ගමන් කිරීමට ඔබ දිරිමත්වන්න.

ඔබට හොඳ පැහැදිලි උදාහරණයක් දෙන්නම. ඔබ පිටකොටුවෙන් බසයක නැග කතරගමට යනවා යැයි සිතන්න. එවිට ඔබේ ගමනාන්තය කතරගම. එහෙත් ඔබ බස් රථයේ යන විට කඵතර බෝධීන් වහන්සේ, වෛත්‍යරාජයා, කඵගභ.... එහි අසිරිය දැකලා ඔබ බසයෙන් බැස ඉහත ස්වභාවයන්ට ඇලීලා කඵතර නතරවෙනවා. පදිංචිවෙනවා. ඔබට පුළුවන්ද කතරගමට යන්න. බැහැ නේද? ඔබ කඵතරට ඇලුණු නිසා එහි නතරවුණා. මෙහෙම කඵතර නතරවෙලා එහි අසිරිය විඳිමින් සිටින විට ඔබට සිහිය ඇතිවෙනවා ඔබගේ ගමනාන්තය ගැන. එවිට ඔබ කඵතරට ඇති ආශාවෙන් මිදිලා නැවත කතරගම බසයක නැගලා ගාඵපාරේ ඉදිරියට යනවා. මෙහෙම යනකොට ඔබ තිස්සමහාරාම වෛත්‍යරාජයාණන් වහන්සේ, තිසාචෑව ආදිය දැකීම නිසා නැවතත් එම ස්වභාවයන්ට ආශාවෙන් තිස්සමහාරාමයෙන් බසයෙන් බසිනවා. ඉහත ස්වභාවයන්ට ඇලීම නිසා ඔබ තිස්සමහාරාමයේ නතරවෙනවා, පදිංචිවෙනවා. ඔබට පුළුවන්ද කතරගමට යන්න? බැහැ. අතරමග යමක් තත්භාවෙන් අල්ලාගැනීම නිසා ගමනාන්තයට නොයා ඔබ අතරමග නැවතීලා. නමුත් මාර්ගය පැහැදිලිව තිබෙනවා.

අවශ්‍ය ප්‍රවෘත්ති පහසුකමක් තිබෙනවා. එහෙත් ඔබ අතරමග ස්වභාවයන්ට ඇලීම නිසා, ඒවා අනිත්‍ය වශයෙන් දැක ඇතහැරීමට අදහස නිසා ඔබ ප්‍රමාදයට පත්වෙලා. එහෙම වීම ස්වභාවිකයි. කළුතරදීද, තිස්සමහාරාමයේදීද ඔබ විදින්නේ සම්බුදු පහසයි. ඔබ තුළින් රැස්වන්නේ කුසල් සිත්ය. එහෙත් ඒවා අයිති ලෝකයටයි. අපි මේ කපාකරන්නේ ලෝකයෙන් එතෙරවීම සඳහා වැඩපිළිවෙලයි. හොඳයි ඔබට තිස්සමහාරාමයේදී නැවත ගමනාන්තය පිළිබඳව සතිය සිහිය ඇතිවෙලා ඔබ කතරගම බසයකට ගොඩ වුනොත්, කතරගමට තව බොහොම කෙටි දුරයි තිබෙන්නේ. නමුත් අදහස, හැමදෙයටම ඇලෙන පිංවතුන් මේ කෙටිදුර ගෙවාදමා ගමනාන්තයට නොයා අතරමග පදිංචි වෙනවා. මෙය පාතග්ජන ස්වභාවයයි. මෙම ස්වභාවයෙන් ඔබට මිදියහැකේක් ප්‍රඥාව වඩවාගැනීමට උපකාර ධර්මයන් වන, නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වන ශීලය සහ සමාධිය අනිත්‍ය වශයෙන් දකිමින්, අත්විදිමින්, අවබෝධය ලබමින් අතහැරීමය. එසේ නොවඩන්නා නිවන් මගෙන් ඇතට ගිය ලෝකය තුළ සැරිසරන්නෙක් වීම අරුමයක් නොවේ. අතරමග නොනැවතී පෙරටම යන්න. හමුවෙන කිසිවෙක්, කිසිවක් මමත්වයෙන් නිත්‍යභාවයෙන් නොගන්න. ඔබට ගමනාන්තය මුණගැසෙනු ඇත.

සැබැලෙසම නිවන්මගේ හිකේමන්නාට අතහැරීම යනු, අතහැරීමේ සීමාව යනු ආරණ්‍ය, පන්සල, කුටිය. සිව්පසය..... මේ ආදී භෞතික සම්පත් අතහැරීම පමණක් නොව, ඒවායෙන් මනින සීමාවක්, කඩුල්ලක් නොව, මේ ඉහළට ගන්නා හුස්ම පොදු නැවත නාසයෙන් පහළට එන විට මේ ජීවිතය මරණයට, විනාශයට පත්වෙනවාය යන සීමාව මතකයේ තබාගන්න. නිරතුරුවම නාසයෙන් හුස්මපොදක් ගරීරයට ආශ්වාසය කිරීමේදී එම හුස්මපොදු ගරීරයෙන් පිටකරන මෙහෙයේදී මරණය සිදුවේය යන ලෝකයේ සැබෑම ධර්මයට අනුව ඔබ සිතන්න පුරුදුවෙන්න. 'මම' වශයෙන් හඳුන්වාගන්නා මේ ආශ්වර්ෂ්වත් මිනිසාට මේ ලෝකය තුළහුස්මක් ඉහළට ගෙන එය නැවත හෙලන තරම්වත් කාලයක් නිත්‍යභාවයෙන් අයිති නැති බව අවබෝධයෙන් දකින්න. ආශ්වාස කරන හුස්ම පොදු ප්‍රාශ්වාස කරන මොහොතදක්වාමත්, නිත්‍යභාවයේ නොපවතින'මම' මමත්වයෙන් නොගන්න. 'මගේ ශීලය, මගේ සමාධිය, මගේ විනය, මගේ ප්‍රතිපදාව, මගේ ජ්‍යෙෂ්ඨත්වය' ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස කරනා හුස්මපොදක් තරම් වෙලාවක් තරම්වත් නිත්‍යභාවයේ නොපවතින අරාජික ධර්මතාවයන් බව පිංවත් අපි නිරතුරුවම දකිමු. එසේ දකිමින් ශීල, සමාධි මාර්ගය සුවසේ මංමුලාවීම වලින් තොරව පසුකොට, ලෝකයට අයිති දුක මගේ කරගෙන දුක් විදින ලෝකයෙන් මිදීම පිණිස ඔබට අයිති නැති ලෝකය ඔබේ කරදෙන, අවිද්‍යාවෙන් තෙමුණ, ඇතිවෙමින් නැතිවෙන, ඔබට ආගන්තුක සිත අවබෝධයෙන් දකිමින් අතහැරින්න. ඔබට අතහැරෙන අතහැරෙන සිතක් පාසා, ලෝකය අතහැරීමට අවශ්‍යප්‍රඥාව ඔබ තුළ වැඩෙනු ඇත.

පහතට

ඔබ මොන දෙයකට ඇලුනද එම ඇලීමේස්වභාවය තුළ ගැටීමද ඇත. ඔබ මෙහෙම සිතන්න. යමෙක් ශීලයට ඇලෙනවා, 'මා තුළ ශීලය තිබෙනවා. ශීලය තුළ මා සිටිනවා' කියලා දකිමින්, තමා ඉහළයයි අන්‍යයන් පහත්කොට දකිනවා. දුස්ශීල කොට දකිනවා. ඔහු මාළු නොකනවා පමණක් නොවෙයි, මාළු අනුභව කරන, මාළු විකුණන, මාළු වියන, මාළු අල්ලන, මාළු ඇති කරන අය සමගත් ගැටෙනවා. ඒ විතරක් නොවෙයි මාළු දැලක්, මාළු බෝට්ටුවක් දැක්කත් ගැටෙනවා. ඇයි මේ ගැටීම? ශීලය කෙරෙහි අන්තවාදීව ඇලීම නිසායි මේ ගැටීම ඇති වුණේ. එහෙමනම් පිංවත් ඔබ මහලොකුවට ආරක්‍ෂා කරන ශීලය තුළ ඇලීමත් ගැටීමත් දෙකම දෝරෙ ගලා යනවා. ඒ කියන්නේ ඔබ නිවීමේ මහ දෙසට යනවා නොවෙයි. හවයට අවශ්‍ය සංස්කාර

රැස්කරන්නෙක් බවට පත්වෙනවා. සමාධිය කෙරෙහි ඇලීමේදී තමා තුළ සමාධිය තිබෙන නිසා අන්‍යයන් සිතාසෙනකොට, හඩනකොට ගබ්ද නහනකොට, ගබ්දයෙන් බණ පදයක් පිරිත් පදයක් කියනකොට ඒ හඩට ගැටෙනවා. ඇයි මේ ගැටීම...? තමා සමාධියට ඇලීම නිසයි. හොඳින් දකින්න ශීල සමාධි වෙගයෙනුත් අපට නිවන්මග අවහිරකොට, හවමග විවෘත කර දෙන්නේද මාරයාමය. මාර ධර්මයන් හොඳින් අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙනකළාණ මිත්ර ඇසුරකින් නිවී සැනසෙන්න.

කොහොමද...? කේර්ධයේ අස්වැන්න

කේර්ධය යනු මෙමන්රියට වඩා ලෝකය තුළ පැතිරපවන්නා සත්ත්ව ස්වභාවයකි. මහ පෙළොවේ පස් අහුරක් දෝනට ගතහොත්, එම පස් මිටක් මහ පොළොවේ පසුන් අතර ඇති පරතරයයමසේද ලෝකය තුළ මෙමන්රිය සහ කේර්ධයේ ස්වභාවය එසේමය. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ සත්ත්වයා බොද්ධ හෝ අබොද්ධ වුවද යම් හෝ ආචාරධර්මපද්ධතියකින් හිකේමන නිසා, දියුණු සිතීමේ ශක්තියක් ඇති නිසා සහ දියුණු කණ්ඩායම් හැඟීමක් ඇති නිසා කේර්ධයේ ස්වභාවය දැඩිව ප්රකට නොවුවද තිරිසන් ලෝකයේ, ජේර්න ලෝකයේ, නිරයේ ජීවත්වන සත්ත්වයා තුළ නිරතුරුව වැඩෙන්නේ වෛරය සහ කේර්ධයයි. කේර්ධය, වෛරය යනු ඔවුන්ගේ කර්ම විපාකයයි. විපාකය නැමැති ඵලය ඔවුන්ට ලැබෙන්නේ කේර්ධය සහ වෛරය නිසාය. අපි කැමැති දෙයම, අපි පුරුදු කළ දෙයම අපට ලබාදීම ලෝක ධර්මයේ ස්වභාවයයි. ඔය තිරිසන්, ජේර්න නිරයේ දුක් විදින සත්ත්වයින් එම ලෝක වල ගණන් දුක් විදින්නේ තමන් නිසා නොව, අනුන් නිසා කරගත් අකුසල් නිසාය. ඔබ හොදින් සිතා බලන්න. කෙනෙක් ඔබට ඔරවා බැලුවොත්, බැන්නොත්, ගැහුවොත් මදිපුංචි කමක් කළොත්, තමාගේ දෙයක් සොරාගත්තොත්, ඔබව විවේචනය කළොත්, ඔබට වඩා ඉහළට යනවා දැකේකාත්.... මෙහෙම වෙනකොට ඔබ ඔහුගේ දෙය ඔබේ කරගෙන, ඔහුගේ ක්රියාව ඔබේ කරගෙන ඔබ තුළ වෛරය කේර්ධය ඇතිකරගන්නවා. බලන්නකෝ අනුන් තුළ ඇතිවූ දෙයක් නිසා, අනුන් විසින් කළ ක්රියාවක් නිසා ඔබ විසින් ඔබ තුළ වෛරය කේර්ධය ඇති කරගන්නා වගේම එම පාපධර්මයන් නිසා එහි විපාකයන් හැටියට තිරිසන්, ජේර්න, නිරයේ අවාසනාවන්ත ජීවිත ලබනවා. ඔබ කැමති කළේ කේර්ධය වෛරය නම් සංසාරයේ එයම ලැබීම නියතයක්. මොකද ඔබ කැමති කළ දෙය නිසා.

එහෙම නම් ඔය සතර අපායේ දුක් විදින සෑම සත්වයෙක්ම ඔතැනට වැටුනේ අනුන්ගේ දෙය තමාගේ කරගැනීමට යෑම නිසාමයි.

මා තුළත් මා නැති කළ, අනුන් තුළ මා දැකීම මේ අවාසනාවේ හේතුවයි.

ඔය සතර අපායේ දුක් විදින සෑම සත්වයෙක්ම ඔබ මම වගේම වටිනා මනුෂ්‍ය ජීවිත ගතකළ මනුෂ්‍යයන්මය. මමවත්, මගේවත් නොවන "මම" ආරක්ෂා කරගැනීමට, ආත්ම ගෞරවය රැකගැනීමට ගොස්, අපාදුක් විදින අවාසනාවන්තයින්ය. මේ ලැබුණු මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී ඇති කරගත් කේර්ධය වෛරය මරණින් මතු ජේර්න ලෝකයේ දැඩි ලෙස දුක් විදින ජේර්නයින් දෙදෙනෙකුගේ අතිශය දුක්ඛිත ස්වභාවය පහත සඳහන් කරමි.

හික්ෂුවක් සමාධියෙන් පසුවෙද්දී ජේර්නයින් දෙදෙනෙකු දර්ශනය විය. හික්ෂුවගේ සමාධිමත් සිතට, ඔලාරික ස්වභාවයෙන් මනුෂ්‍ය රූපයෙන්ම සිටි ජේර්නයින් දෙදෙනා දර්ශනය විය. දෙදෙනාම මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී තමන් හැද පැළඳි දිග කලිසම සහ කම්ප වලින් සැරසී සිටින ආකාරයෙන්ම සිටියහ. දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙක් සිටියේ දැඩි වියරු ස්වභාවයෙන්ය. අනෙක් ජේර්නයා වෙතින් අහිංසක බවක් දිස්විය. වියරු ස්වභාවයෙන් යුත් ජේර්නයා තමා ඉදිරියේ සිටි අනෙක් ජේර්නයාගේ ගෙල පෙදෙසින් වියරුවෙන් මෙන් දැනිත්ම අල්ලාගත්තේය. ගෙල පෙදෙස දැනිත් අල්ලාගෙන වියරු ස්වභාවයෙන් තමාගේ හිසේ අනෙකාගේ හිස ගසාගත්තේය. මේ වියරුවේ ස්වභාවය ඉතාමත් බිහිසුණුය. එය එතරමම වෙගවත්ය. ජේර්නයින් දෙදෙනා හිසේදක ගසාගත් වේගය නිසා හිස දෙකම කුඩු විය. මෙහිදී අහිංසක ස්වභාවයෙන් යුත් ජේර්නයා හිස කුඩුවී මිය යන මොහොතේ "අනේ මගේ දුවේ" යනුවෙන් ශබ්දයෙන් විලාප හඬක් නැගීය. දෙදෙනාම ලැබූ ජේර්න ජීවිතයේදී අකුසලය විපාක දී වූහවිය. ඒ සැනින්ම නැවත එපරිද්දෙන්ම ජේර්න ලෝකයේම ප්රතිසන්ධිය ලබයි. නැවතත් පෙරසේම කර්ම විපාකය විපාක දී නැවත නැවත මැරෙමින් ඉපදෙමින් කල්ප ගණන් මේ වියරු මරණීය දුක අත්විදියි. ජේර්න ලෝකයේදීද තමා මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී වැඩූ වෛරය, කේර්ධය නිසා හිස කුඩුපට්ටම කරගෙන මියයන මොහොතේදී එක් අයකුට මතකයට ආවේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී තමා උපාදානය කරගත් "මගේ දුව" නැමැති සංඥාවයි.

මොවුන් දෙදෙනා ජේර්න ලෝකයේ උපත ලබන්නේද, මෙලෙස එකට මුණගැසෙන්නේද තමන් කළ

කර්මය නිසාය. මෙහි මහා අවාසනාව වනුයේ මෙසේපේර්න ලෝකයේ ජර්නිසන්ධිය ලබා හිසේගඩ දෙක වියරුවෙන් ගසාගෙන මරාගෙන නැවත පේර්න ලෝකයේම ජර්නිසන්ධිය ලබා දෙදෙනා නැවත හමුවන මෙහෙයෙන් දෙදෙනාටම තමන් මීට පෙරපේර්න ලෝකයේ ඉපැයුණු බව හෝ හිසේ ගෙඩි දෙක ගසාගනිමින් මිය ගිය බවට සංඥාවක් දැනෙන්නේ නැති බවයි. එහෙත් දෙදෙනා නැවත මුණගැසෙද්දී වෛරයේ සංඥාව මතුවී විපාකය කිරියාත්මකවෙයි.

මනුෂ්‍ය ලෝකයේ වෛරය කේර්ධය වැඩිම නිසා පේර්න ලෝකයේ දුක් විදින අවාසනාවන්තයින් දෙදෙනෙකුගේ කථාවයි මෙය.

ඔවුන් දෙදෙනා මුණගැසෙන ආත්මයක් පාසාම ඔවුන් තුළ වැඩෙන්නේ වෛරය කේර්ධය පමණකි. මරණ වේගනාව පමණකි. එහෙයින් ඔවුන් දෙදෙනා සෑම නිමේෂයකදීම පේර්න ලෝකයේදී රැස්කරන්නේ අකුසලයක්මය. නිරතුරුවම රැස්කරන පරපණ නැසීමේ අකුසලය නිසා ඔවුන් නැවත නැවත මීට වඩා දරුණු විපාක විදිමින් නිරයට වැටෙනවා ඒකාන්තය. කල්ප සියක් කෝටි ගණනක් ගියද ඔවුනට එයින් ගැලවීමක් සිතීම විහිඹවකි. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ආශ්චර්යමත් මනුෂ්‍යයෙක්ව ඉපිද "මම" කියන සංඥාව රැකගැනීමට ගොස් මෙවැනි දුකක් උරුමකර ගැනීමට ඔබත් කැමතිද?

ඔබ අකමැති නම් මේ මොහොතේම ඔබ වෛරයෙන් කේර්ධයෙන්මිදෙන්න උත්සහගන්න. අනුන්ගේ දෙය ඔබ ඔබේ කර නොගන්න. අනුන්ගේ හිතේ හටගත්, ඔහුටවත් අයත් නැති සිතක් ඔබ ඔබේ කර නොගන්න. කේර්ධය වෛරය සහිත සිත් ඔබ ඔබට අයිති නැති අනිත්‍යයට අයිති දෙයක් බව සිතන්න. ඔබට අපා දුක් දෙන පාප මිතුරෙක්, ආගන්තුකයෙක් ඔබ ඔබේ කර නොගන්න. නපුරු විසකුරු සර්පයෙක් දැක ඔබ මහාගුරු යනවා සේ ඔබද නපුරු, විසකුරු සිත් ඇතිවුන කළ ඒවාට පැමිණි ලෙසින්ම යන්නට ඉඩහරින්න. සිත ඔබේ කරනොගන්න. ඇතිවූ සිතේ නපුරු බව, විසකුරු බව දකින්න. ඇතිවෙමින් නැතිවෙන සිත සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව ඔබ ඔබේ කළාණ මිත්රයෙක් බවට පත්කරගැනීමට වෙහෙස ගන්න.

අපි දැන් බලමු ඉහත පේර්නයන් දෙදෙනා මොනවගේකර්මයක් මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී කළ නිසාද මෙම දුක්ඛිත විපාකයට මුහුණදීමට සිදුවූයේ කියලා. ඉහත හිකුපු අනුමාන කරනවා (නමුත් ස්ථිරවම කියන්න දන්නේ නැහැ) මෙහිදී හමුවන අහිංසක ස්වභාවයෙන් යුත් පේර්නයා මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී විවාහයක් කරගෙන බිරිද සහ

එක් දරුවෙකු සමඟ ලස්සන පවුල් ජීවිතයක් ගතකළ කෙනෙක්. එකම දරුවා සුරතල් දියණියක්. මෙම ස්වාමිපුරුෂයා බිරිදට සහ දියණියට දැඩිසේ ආදරය කළ අයෙක්. අවාසනාවකට ඔහුගේ ලස්සන අහිංසක පවුල් ජීවිතයට අසමමත පේර්මවන්තයෙක් හරසේවනවා වෙන්න පුළුවන්. මෙම අසමමත පේර්මවන්තයා බිරිදට ඇති තන්හාව නිසා ස්වාමිපුරුෂයා මරාදමා බිරිදව තමන් අයිතිකරගන්නා විමටද පුළුවන්. අසමමත පෙමවතා අතින් මේ ස්වාමිපුරුෂයා මියයන මොහොතේ අවසාන සංඥාව උපාදානය ලෙසින් මතුවූයේ "අනේ මගේ දුව" යන සංඥාවයි. ඔහුට දැනෙන්නට ඇති මගේ දුව අනාථ වෙයි, අසරණ වෙයි කියන හැඟීම. ඒ නිසා ඇතිවූ වෛරය. මේ සියල්ලම ඇතිවුනේ තන්හාව නිසාමයි. තමාගේ ලෙසින් උපන් අහිංසක සුන්දර දියණිය, තමා මැරෙන මොහොතේ, විශේෂයෙන්ම බිරිද ද අසමමත පේර්මයක බැදී ඒ හේතුවෙන් තමාව මරාදැමෙන මොහොතේදී, සුරතල් දියණියව මතකයට ඒම ඔනෑම පියෙකුට පොදු ධර්මතාවකි. අවසානයේදී යම හේතුවක් නිසා අසමමතපේර්මවන්තයාද කවරුන් අතින් හෝ මැරුම්කන්නට ඇත. එසේ නොමැතිනම් නීතිය ඉදිරියේ වරදකරු වී

දඬුවම් ලබා මරාදමන්නට ඇත. දෙදෙනා තුළම එකිනෙකා කෙරෙහි, අනෙකා (අනුන් නිසා) ඇතිකරගත් වෛරය කේර්ධය හේතුවෙන් පේර්න ලෝකයේ උපත ලබා වෛරයේදරුණු ස්වභාවය නිසා හිසේ ගෙඩි දෙක වියරුවෙන් එකට ගසාගනිමින් විපාකයන් විදී. මෙහිදී අහිංසක පේර්නයාව වියරු වැටුණු පේර්නයා විසින් අල්ලාගෙන ඔහුගේ හිස තමාගේ හිසෙහි ගසාගෙන පොඩිකොට දමා මියයන මොහොතේ "අනේ මගේ දුවේ" යැයි අහිංසක පේර්නයාගෙන් අඳෝනාවක් නැගෙන්නේ(එම හඩ ඉතාම අසරණ හඩකි. වෙදනාත්මක හඩකි) තමා මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී දුව ලෙසින් කැමැත්තෙන් ආශාවෙන් උපාදානය කරගත් සංඥාවේ බලවත්භාවය නිසාය.

ඔබ දැන් හොඳ සිහියෙන් යුතුව දකින්න. මෙහි එන අසමමත පෙමවතා කියන වර්තය තමා තුළ අත්සතු

බිරිඳක් කෙරෙහි හටගත් තන්හාවෙ සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දැක්කා නම, ඒ පාපකාරී සිත තමා වසහයට, තමාගේ කර නොගත්තානම වර්තමානයේදී ඔහුට මෙ දුක විඳින්නට සිදුවන්නේ නැහැ නේද?

තමා තුළ ඇතිවූ එක සිතක්, මොහොතකින් නැතිව යන එක සිතක් අනිත්‍ය වශයෙන් දක්නට තිබූ නොහැකියාව නිසා, ඒ සිත තන්හාවෙන් තෙත්කොට කිරියාත්මක භාවයට පත්කිරීම නිසා, කල්ප ගණනාවක් අපාදුක් විඳින අවාසනාවන්තයෙක් වූවා නේද? සිතක් කියන්නේ මොහොතකින්, නිමේෂයකින් වෙනස් වෙන දෙයක් වුවත්, අනිත්‍යභාවයට පත්වෙන දෙයක් වුවත් එම සිතට පුළුවන් ඔබව කල්ප ගණනක් දුක් විඳින සත්වයෙක් බවට පත්කරන සංස්කාරයන් රැස්කර දෙන්නත්. සිත යනු දුක කියන්නෙන්, ලෝකය කියන්නෙන් ඒ නිසාමයි. ඇතිවී නැතිවී යන එක සිතක් අනිත්‍ය වශයෙන් නොදකින වාරයක් පාසාම ඔබ එම සිත නිසා දුකද ලෝකයද අයිතිකරගන්නවා. සිතක් අනිත්‍ය වශයෙන් දකින මොහොතක් පාසාම ඔබ දුකද ලෝකයද අතහැර දමනවා.

වෙසක් තොරණින් එහා දෙයක් දකිමු!
විශේෂ වෙසක් ලිපිය -01

(පිටත් ඔබ වෙනුවෙන් මේ ලිපි මාලාව ලියූ ස්වාමීන්වහන්සේ 2600 සමබුද්ධත්ව ජයන්තිය සැමරූ ඉකුත් වසරේ වෙසක් දිනය ආ එය නිමිති කරගනිමින් ලියන ලද දීර්ඝ ලිපියක් වේ. එය ඉතා දිගු සටහනකි. මෙම වෙසක් මාසය පුරා විශේෂ ලිපියක් ලෙසින් කොටස් වශයෙන් එය පළකිරීමට තීරණය කළෙමු. මේ එම සටහනේ පළමු කොටසයි)

අප

අද වෙසක් පුරපසළොස්වක පොහොය දවස. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සමමා සමබුද්ධත්වය අවබෝධ කර වසර දෙදහස් හයසියයක් සපිරෙන ජීවිතයක් ඇසෙනවා. හික්ෂුව මේ මොහොතේ වැඩසිටින්නේ මිනිස් වාසයෙන් දුරස් වූ හුදකලා කුටියක නිසා බාහිර සමාජයේ කිරියාවන් ගැන දන්නේ නැහැ. අද වැනි දවසක ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සමමාසමබුද්ධ ඥානයෙන් පරිපූර්ණ වූ වතුරාර්යය සත්‍යය ධර්මයයි අවබෝධ කොට වදාළේ. එවන් අර්ථවත් දිනයක ධර්මයේ අර්ථය හොඳින් ජීවිතයට ගලපාගන්න ඔනේ. ධර්මය කියලා කියන්නේ වතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය, පටිච්චසමුප්පාදය, සතරසතිපට්ඨානය, පංචඋපාදානස්කන්ධය, සප්තබොජ්ජංග ධර්මයන්, හව නිරෝධය උදෙසා පක්ෂ වෙන්නාවූ සත්තිය බෝධිපාක්ෂික ධර්මයන්මයි. ඔබේ ජීවිතය තුළින් අද දවසේ මේ ධර්මතාවන් තත්හා, දිට්ඨි, මාන්තයෙන් තොරව වැඩෙන අවබෝධ වන දිශාවට ජීවත් වුණා නම් අද දවසේ පිටත් ඔබ සැබැවින්ම ලොවතුරා බුදුරජාණන් සරණ ගිය කෙනෙක් වෙනවා. මෙම අර්ථවත් මාර්ගයෙන් බාහිරව වෙසක් තොරණ, වෙසක් කුඩු, දන්සල්, සැරසිලි, නාට්‍ය සංදර්ශන වැනි දේවල් තුළින් ඔබ සැනසුනානම්, ඒවා වැටෙන්නේ ශාසනයේ නාමයෙන් කෙරෙන සිල්ලර වෙළෙඳාම ගනයටම බව කිව යුතුයි. නමුත් මෙවා ජීවිතයේ ජීව කරන්න කාටවත් බැහැ.

තමුනුත් සතුටු වෙලා අනුන්වත් සතුටුකිරීම තමයි මේවායේ අරමුණ. ජීවිතයටම පන්සලකට ගොස් ගීලයක් සමාදන් නොවූ මනුෂ්‍යයෙක් හදිසියේ මැරෙන මොහොතකතමන් නැරඹුවා වූ වෙසක් තොරණක තේක වර්ණ විදුලි බුබුලු වලින් ඒකාලෝක වූ බුදුසම්මුද්ධත්වේ රූපය සිහියට නැගිලා, එම පුණ්‍ය සිතුවිල්ල නිසාම සුගතිගාමී ජීවිතයක් ලබන්න පුලුවන්. නමුත් මේවා හවයේ ලබන්නා වූ සිල්ලර සැපයන්මයි. අපට තිබෙන්නේ එකිනෙකට වෙනස් වූ ඉන්ද්‍රිය ධර්මයන්ගේ ස්වභාවයන්. ඒ නිසා අර්ථයෙන් විවිධ වූ කිරියාකාරකම් සමාජය තුළ පැවතීම ධර්මතාවක්මයි. එම ධර්මතාවය ඇලීමෙන්, ගැටීමෙන් තොරව උපේක්ෂාවෙන් යුතුව දකිමින් ධර්මයේ සැබෑ අර්ථය තුළට පැමිණීමට පිටත් ඔබ දක්ෂ විය යුතුය. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මහපොළවෙන් පස් මිටක් අතට අරගෙන, මහ පොළවේ තිබෙන ඉතිරි පස් සමග උපමාකරලා "මහණෙනි, මියයන සත්වයන්ගෙන් සුගතගාමී ජීවිත ලබන්නේ මේ අතේ තිබෙන පස් පිරමාණයටයි" කියලා. මහ පොළවේ තිබෙන පස් තරමටම සත්වයා දුගතිගාමී ජීවිතවලට වැටෙන්නේ කියලා. මෙම සමමා සමබුද්ධ වචනයට අනුව අපි උත්සාහ ගන්න ඔනේ සමාජය තුළ සිදුවන දෙය අර්ථවත්ද නැතිද යන්න සෙවීමට නොවේ. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අතේ තිබෙන පස් මිටෙන්

එක් පස් කැටයක් වෙනවාය කියන උත්සාහයටයි එන්න ඔනේ.

ලෝකය කියන්නේ හාසයකි. සත්වයාගේ මෝහය වැඩිවන්න, වැඩිවන්න විකට ජවනිකා වැඩිවෙනවා. හාසය රසය තව තව වැඩිවෙන්න. ලෝකය සංකීර්ණයි කියන්නේ, ලෝකය ලස්සනයි කියන්නේ, බලා ඉවරයක් කරන්න බැහැය කියන්නේ ඔබේ සිත මේ සියල්ලටම වඩා වේගවත්ය කාරණයයි. රූපය සැම විටම තිබෙන්නේ රූපයේ ස්වභාවයෙන්. රූපය කෙරෙහි ඇති ඡන්ද රාගය නිසාම ඔබමයි රූපයට අනේකවිධ වචනාකම් දෙන්නේ. ඉහත අර්ථය පිටත් ඔබට හොඳින් වැටහෙන්න සුදුසු කතා පිරවන්නියක් මෙහි සටහන් කරනවා.

කියන

හික්ෂුව වැඩ සිටි ප්රදේශයක එක ආයක ගෙදරක වයෝවෘද්ධ අමමා කෙනෙක් සිටියා. හික්ෂුව මේ නිවසට හත් අට වතාවක්ම පිණිසපානය සඳහා වැඩම කරලා තියෙනවා. මේ හැම වතාවකම හික්ෂුවට පෙනෙනවා නිවසේ කාමරයක සිට බිත්තිය අල්ලමින් ඉතා අපහසුවකින් අමමා කෙනෙක් ඇවිත්

පුටුවක වාඩිවෙනවා. ඇයට වයස අවුරුදු අසූ පහක් පමණ ඇති. ටිකක් මහන ගරීරයක් තිබෙනවා. හොඳින් පිරිසිදු වෙලා ඉන්න පාටක් පෙනෙන්නේ නැහැ. තමන්ගේම දරුවා සිටියත් එම අමමාව අතින් අල්ලලා හාමුදුරුවො වැඩම කිරීමට පෙර පුටුවේ වාඩි කරන්නේවත් නැහැ. එයාම බිත්තිය අල්ලාගෙන එන්නේ. කොටිත්ම ඒ අමමා දැන් එම නිවැසියන්ට එපා වෙලා. අඩුම තරමින් එම නිවැසියන් හාමුදුරුවන්ට පූජා කරන ආහාරයක්වත් එම අමමාට අත ගස්වන්නේ නැහැ. වයෝවෘද්ධභාවය නිසාම, ජරා ව්‍යාධි ලක්ෂණ නිසාම හැමෝටම එපා වෙලා සිටි මෙඅමමා මිය යනවා. මේ අමමා මැරුණාට පස්සේ හික්ෂුවක් අරමුණු කොට බලනවා මේඅමමා කුමන ආකාරයේ නැවත උපතකට ගියාද කියලා. ඒ වෙලාවේ හික්ෂුවට අරමුණු වෙනවා මියගිය අමමාගේ රූපස්වභාවයෙන්ම යුත් පාවෙන භූත රූපයක්. වෙනසකට තිබුණේ කොණේඩි කරල් දෙකකට ගොතලා බැඳලා තිබුණා. ළමා වයසේ ගැහැණු දරුවෙකුගේ වගේ. හික්ෂුව ඉදිරියේ ඇය පාවෙනවා. හරස් අතටයි පාවෙන්නේ. මෙය හවයේ තවත් උපතක්. ඇස, කණ, නාසය, දිව, මනස, කය ඇයට තිබෙනවා. අපට වගේම මේ භූත සත්වයාට බාහිර රූප එස්සය වීමෙන් පංච උපාදානස්කන්ධය සකස් වෙනවා. මිය යන අවස්ථාවේ ශක්තිමත් කුසල් අකුසල් නිමිත්තක් සකස් නොවීම නිසා මෙවැනි භූත ස්වභාවයේ ජාතියක් සකස් වෙන්න පුළුවන්. මෙන්න මෙවැනි අයට තමයි පාංශකුල පිංකම, සන් දවසේ බණ පිංකම වටින්නේ. මෙවැනි පිනකින් කුසල් අකුසල් නිමිත්තක් ශක්තිමත් කරවලා ඊළඟ උපතට ඇය පැන ගන්නවා. මෙම භූත ස්වභාවය හරියට නිදාගෙන ඇහැරුන දරුවෙක් වගේ. තද නින්දෙන් අවදි වුණ ගමන් දරුවා පියවි සිහියෙන් නොවේ ඉන්නේ. මුහුණට වතුර ටිකක් ඉස්සාම හොඳින් අවදි වෙනවා. ශක්තිමත් කුසල් අකුසල් විත්තයක් මිය යන මොහොතේ සකස් නොවූ නිසා භූත ස්වභාවයට පත් මෙම සත්වයාටත් පාංශකුල පිංකම, සන් දවසේ පිංකම හරියට අඩ නින්දේ පසුවෙන දරුවෙකුට වතුර ටිකක් මුහුණට ඉසීම වැනිය. අසිහියෙන් මියයාම, නින්දේදී මියයාම, ක්ෂණිකව සිදුවන අනතුරු මරණ වලදී මෙන්ම ළමා මරණ වලදීද ඉහත ස්වභාවයක් සකස් විය හැකියි.

මෙම මව මියගොස් දින තුනේදී තමයි හික්ෂුවට මෙම මවගේ භූත ස්වභාවයේ උපත සමාධියේදී දර්ශනය වුණේ. ඒ අසරණ මැණියන් වෙනුවෙන් මෙය සටහන් තබන හික්ෂුවද නිරතුරුවම පිං අනුමෝදන් කලා. මරණයේ භූමිදාන කටයුතු අභවරවෙලා දිනකට පසුව ඇයව හික්ෂුවක් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලද්දී හික්ෂුවට දර්ශනය වෙනව කුඩා ගැහැණු දරුවෙක්. ඒ කියන්නෙ ඇය මව කුසක බිළිඳියක් ලෙස උපත ලැබූ බවයි. මෙතැනදී උපත කියල සටහන් කළේ මවගේ ගර්භාෂ කුටියට බැසගත් බවයි. හික්ෂුව මේ ඔබට පැහැදිලි කරමින් එන්නේ ලෝකයහාසයක්වෙන්නෙ කොහොමද කියලා. දැන් කවුද මේ මැරුණ වයෝවෘද්ධඅමමා. වයස අවුරුදු අසූපහක් වන, හැමෝටම එපාවෙලා කරදරයක් වෙලා හිටපු, හරි හැටි පිරිසිදු භාවයක්වත් නොතිබුණ, ගරීරයෙන් තෙල් බෙහෙත් ගඳ හමපු, ජරා ව්‍යාධියට පත්වූ අයෙක්. මේ අමමා කලා වූ කුසල් අකුසල් හේතුවෙන් සකස් වුණ විඤ්ඤණ ධාතුව මුලින් භූත සත්වයෙක් හැටියට බැසගත්තා. භූත සත්වයා තුළ සකස් වුනසංස්කාර ධර්මයන් හේතුවෙන් සකස්වූ විඤ්ඤණ ධාතුව ඉන් වුන වී මව කුසක බිළිඳියක්ව බැසගත්තා.

දැන් මේ බිළිඳිය බැසගත් මව කුස හිමි තැනැත්තිය දින විසි අටක් ගියාට පස්සේ දැන ගන්නවා තමන්ගේ කුසේ දරුගැබක් ඇතිවුණාය කියලා. මේ සුඛ ආරංචිය දැනගත් මොහොතේම ඇය මේ බව දැනුම දෙන්නෙ තමන්ගේ සැමියාට. සැමියා එවිට මොකද කරන්නේ. මෙලෝ සිහියක් නොමැතිව බිරිඳව සිපගන්නවා. වාසනාවන්ත දරුපැටියෙක්, සුරතල් දරුපැටියෙක්, ලස්සන දරුපැටියෙක් ඔයා මට දෙන්න කියලා. එදා ඉදන් භාරභාර වෙනවා, බෙබ්සුට මහනවා, කොටට හදනවා, ලස්සන සුසිනිදු ඇතිරිලි, මල් පිස් රෙදිමයි සොයන්නේ. දරුවා නළුවන්න නොටිලි ගේනවා, සෙල්ලම බඩු එකතු කරනවා. වැදගත් රෝහලක දරුප්රසූතිය කිරීමට සිහින දකිනවා. මේ සියල්ල කරන්නේ කවුරුන් උදෙසාද? දිව්‍යලෝකයෙන් පහළ වූ දිව්‍යාංගනාවක් උදෙසාද? නැහැ. මීට මාසයකට පෙර මිය පරලොව ගිය අර වයෝවෘද්ධ ආචච්චගේ සංස්කාරධර්මයන් හේතුවෙන් සකස්වුණ දරුගැබයි මේ බිහි වෙන්න යන්නේ. එදා එම ආචච්ච අතින් අල්ලලා වාඩිකරන්නවත් කෙනෙක් හිටියෙ නැහැ. ඒ තරමටම ඇයට ජරා, ව්‍යාධි නිසාම කොන්කරලා. වර්තමානයේ ඇයව නළුවන්න නොටිලි හදනවා. ප්රසූත කරන්න වැදගත් රෝහල් සොයනවා. සුසිනිදුම රෙදිපිලි සොයනවා. මෙකම නේද ලෝකය කියන්නේ? එහෙමතම ලෝකය කියන්නෙ හාසයක් නොවෙද? විඤ්ඤණය නමැති මැජික්කරුවා සංස්කාර ධර්මයන්ගේ ශක්තියෙන් නිපදවන අනේකවිධ රූපයන් කෙරෙහි ඡන්ද රාගයෙන් අපිද විඤ්ඤණයට බැඳී යනවා. මැජික්කරුවෙක් එක මොහොතක පරවියෙක් දැනට ගෙන සුදු රෙදි කඩකින් එම සතාව

වසා, මොහොතකින් රෙදිකඩ ඉවත් කරනවා. එවිට එතන ඉන්නේ ගිරවෙක්. මැජික් කරුවා ගිරවාට රෙදිකඩකින් වසනවා. මොහොතකින් එම රෙදිකඩ ඉවත් කරනවා. එවිට එතන ඉන්නේ හාවෙක්. හාවාව රෙදි කඩකින් වසනවා. මැජික් කරුවා තම මැජික් යෂ්ඨියෙන් යමක් කරනවා. දැන් එතන ඉන්නේ බෝනිකේකක්. මැජික් කරුවා තම මැජික් යෂ්ඨිය උපයෝගී කොටගෙන පේරික්ෂකයා මුළුකොට රිසිසේ රූපයන් මවයිද සංස්කාරධර්මයන් නමැති යෂ්ඨිය උපයෝගී කරගෙන විඤ්ඤාණය නමැති මැජික් කරුවාද එකිනෙකට වෙනස් රූප නිපදවයි. රෝහලේ ලෙඩ ඇදේදුක්විදින රෝගීන් ඔබ දැක තිබෙනවාද? නාස් සිදුරුවලට බට දමල. මුඛයට බට දමල. මුත්තරා මාර්ගයට බටයක් දමල. සේලයිනී, රුධිරය දෙනවා. මරණාසන්නව ලෙඩා ඇදේ වැනිරිලා සිටිනවා. ජෛනිකයන් මේ රෝගීන්ව එපාවෙලා. උපස්ථායකයන්ටත් මේ රෝගීන්ව එපා වෙලා. සමහරු මෙවැනි රෝගීන් දිහා බලන්නත් බයයි. ඒත් මේ රෝගියා මැරිලා නැවතමව් කුසක උපතක් ලැබුවොත් මොන සැලකිලිද?... මොන තරම ආදරයක්ද ඔහු ලෝකයාගෙන් ලබන්නේ. මෙක නේද ලෝකය කියන්නේ. පසුගිය ජීවිතයේදී තිරිසන් ලෝකේ හරක් කුළයේ ඉපදිලා, අලි කුළයේ ඉපදිලා, කුකුළු කුළයේ ඉපදිලා මේ ජීවිතයේ මනුෂ්‍යයෝ වෙච්ච අය හිඤ්ඤාවකට අරමුණුවෙලා තිබෙනවා. රූපය කෙරෙහි ඇති ඡන්දරාගය සන්වයාව මොන තරම හාසයක් බවට පත්කොට තිබෙනවාද. රූපය කෙරෙහි ඇති ඡන්දරාගය මේ තරම සන්වයාව හාසයට පත්කොට තිබියදීත් අපි තවම වෙසක් දිනයේවත් රූපයට ඇති ඡන්ද රාගයෙන් මිදීමට කැමැත්තක් දක්වන්නේ නැහැ. එදාටත් රූප සොය සොයා යනවා.

තොරණ, වෙසක් කුඩු, සැරසිලි, හක්ති ගීත, නාට්‍ය සංදර්ශන, විදුලි බුබුලු.... මේවා සොය සොයා යන තරමට රැසේවන සංස්කාර ධර්මයන් ඔබට හවයේ කැමැති කැමැති රූප උපද්දුවලා දෙනවා. වෙසක් දිනයේ රාත්රියේ අගනගරය යම් සේ වමන්කාරජනක ද, ඔබටත් හවයේ වමන්කාරජනක උපත් සකස්කර දෙනවා. පක්ෂීන්ගේ ලෝකය, මාළුන්ගේ ලෝකය මොන තරම් වමන්කාරජනකද කියලා බලන්නකෝ. විවේකී සිතෙන් මේවා සිතන්න. මේවා තමයි කමටහන්.

මේ ලෝකයේ උපත ලබන සෑම සත්වයෙක්ම ජරා, ව්‍යාධි, මරණ කියන කාරණා තුන දෝනින් දරාගෙනමයි උපත ලබන්නේ. නමුත් රූපය කෙරෙහි ඇති ඡන්ද රාගය නිසා ඔබට මේ යථාර්ථය පෙනෙන්නේ නැහැ. ඉපදුණු අලුත කුඩා බිලිදකුගේ සුරතල්භාවය, අසරණභාවය හමුවේ ඇතිවන ආදරය නිසා මේ දරුවාගේ ජීවිතය තුළ ඇති ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ලක්ෂණ සැඟවිලයි තියෙන්නේ. නමුත් පිටින් ඔබ සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව මේ පුංචි රූපය දෙස බැලුවොත් එම රූපය තුළ සැඟවී ඇති ජරා, ව්‍යාධි, මරණ කියන කාරණා හඳුනාගන්න පුළුවන්. සතිය, සිහිය නැති තැනදී ඔබ දරුවාට ආදරය කරනවාය කියන්නේ, රැකවරණය දෙනවාය කියන්නේ මේ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ලක්ෂණ වසන් කිරීමට, යටපත් කිරීමට, පරාජය කිරීමට ගන්නා වූ උත්සාහයක්මයි. මේ උත්සාහයේදී අප කවරුත් තාවකාලිකව දිනුවත් අවසානයේදී පරාජය වන එකමයි සිද්ධවෙන්නේ.

අපි මේ පුංචි බිලිදු රූපයට මොන තරම ඡන්ද රාගයක් ඇතිකරගෙන තිබෙනවාද කියලා කියනවා නම් සමාජයේ මතයක් ජරකාග වෙනවා, බිලිදු දරුවාගේ සිත ජරහාශ්වරයි කියලා. නොකිලිවිසි කියලා. මේ පුංචි රූපයට ඇති තෘෂ්ණාව නිසාමයි මෙවැනි මාර සිත් වැඩිහිටියන් තුළ ඇතිවෙන්නේ. වැඩිහිටියකුගේ සිත යම් සේද කුඩා බිලිදෙකුගේ සිතුවිලිද රාග, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල මූලයන්ගෙන් සංසාරික පුරුදු, ඉව ඔසේස් වැඩිලයි තිබෙන්නේ. තමා කැමති උපාදානයන් අහිමි වෙනකොට ප්‍රදරුවා කියල වෙනසක් නැහැ. ද්වේෂය සකස් වෙනවා. දරුවෙක් නව මාසයක් මව් කුස ගර්භාෂය මගේ කරගෙනයි ජීවත්වෙන්නේ. අපිට පෙනුනට මේ දරුවා නව මාසයක් අතපය වකුටු කරගෙන මේ ලේ සැරව පිරුණු බැලුම් බෝලයක් වත් අවකාශය තුළ තෙරපෙමින් දුක් විදිනව නේද කියලා, ඒ අපි හිතන හැටි. නමුත් මේ ප්‍රදරුවා ගර්භාෂය තුළ ජීවත්වෙන්නේ මෙක මගේ නිවස, මෙක මගේ කාමරය, මෙක මගේ තැන කියන උපාදානය සකස් කොටගෙන කැමැත්තෙන්මයි. එයාට දුකක් දැනෙන්නේ නැහැ. අපිට පෙනෙන දුක ප්‍රදරුවා සැපක් හැටියටමයි දකින්නේ. ප්‍රදරුවා මව් කුස තෘෂ්ණාවෙන් යුතුව උපාදානය කොට ඇති නිසා තමයි අමමා කෙනෙක් දරුවා බිහිකරන වෙලාවේ මහා වෙගයකින් කැමොර දෙමින් ලෝකයාට බිහිවෙන්නේ. දරුවාගේ විරෝධයයි එයා ජරකාග කරන්නේ. මගේ තැනින් මාව මුදාගන්නාය කියන විරෝධය. මෙතන තිබෙන්නේ ද්වේෂයක් වෛරයක් නොවෙද? ඒ කියන්නේ දරුවෙක් ඉපදෙනකොටම ද්වේෂය වෛරය සකස් කරගෙනමයි උපදින්නේ. ඉන් පසේස බලන්න දරුවා අමමාගේ උණුසුම උපාදානය කොටගන්නවා, තෘෂ්ණාවෙන්ම. දැන්

අමමාගේ උණුසුම, පියයුරු සැපයී කියල මව් කිරට උපාදානය ඇති කරගෙනයි සිටින්නේ. අමමාගේ තුරුලේ සිටින මේ දරුවා යමෙක් අතට ගන්න හැදුවොත් මහා වේගයකින් කැමොරගහනවා. මුහුණ රතු කර ගන්නවා. මේ පුංචි සිතේ සැහවී ඇතිද්වේෂය, වෛරය, රාගයමයි මේ හැසිරීම් වලට හේතුව. ඒ නිසාම පුංචි සිත ප්රහාෂ්වරයි කියන කාරණය, පුංචි දරුවන්ගේ රූපයන් කෙරෙහි අපේ ඇති ඡන්ද රාගය නිසාම සකස් කොටගත් මෝහ මූලික අදහසක්. එම නිසා කුමන රූපයකට ඔබ බැඳුනත් ඒ බැඳී ඇත්තේ මාරයාටය කියන කාරණයයි අදවන් දිනයක ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධකොට ගත්තේ.

නොවටිනා "වටිනාකමට" නොරැඳවෙන්න.....
විශේෂ වෙසක් දින ලිපියII

ධර්ම සාකච්ඡාවක් අතරතුර එක තරුණ මවක් හික්ෂුවගෙන් විමසුවා 'හමුදුරුවනේ, මට කුඩා දරුවෙක් සිටිනවා. දරුවාගේ කටයුතුන් කරමින්, සැමියාගේ කටයුතුන් කරමින්, ගෙදර දොර කටයුතුන් කරමින් මම කොහොමද මෙධර්මය තුළ ජීවත්වෙන්නෙ කියලා මේ ජර්ග්නය පිටත් ඔබටත් අදාළ ජර්ග්නයක් බව ඔබටත් වැටහෙනවා ඇති. හික්ෂුව ඇයට දුන්න පිළිතුර තමයි 'දැන් ඔබ බැඳීමවලට බැඳිලයි සිටින්නේ. ඒ නිසා බැඳුණු බැඳීම ගැන දැක් වෙන්න එපා. බැඳුණු බැඳීම උදෙසා ඔබෙන් වියයුතු යුතුකම කොටසක් තිබෙනවා නම් ඒවා නොපිරිහෙලා ඉටු කරන්න. කරන්නා වූ හැම යුතුකමක්ම කුසලයක් සේ දකින්න. බැඳුණා වූ හැම බැඳීමක් කෙරෙහිම ඇලීමෙන් ගැටීමෙන් තොරව උපේක්ෂාවෙන්ම බලන්න. බැඳුණා වූ බැඳීම වලින් ඔබ ලබන අත්දැකීම් අලුත් බැඳීම ඇතිකර නොගැනීමට කමටහන් කොට ගන්න. කිරි දරුවෙක් ඇති මවකට වුවද තමා දක්ෂතම නිවසේ සිටිමින්ම ගිහි පිටවුණ්ලාට සමාදන් විය හැකි උපරිම ශීලයක් සමාදන් විය හැකි හෙයින් ශීලයට උපරිම වටිනාකමක් දෙමින් කටයුතු කරන්න. තණහා, මාන්න, දිට්ඨිත්ගෙන් තොරව ඉහත කාරණා ඉටුකරන ගමන් ඔබට තාවකාලික සැපයක් යැයි දැණෙනා එකම සිතුවිල්ලක් හෝ අවබෝධයෙන් යුතුව අනිත්‍යය දකිමින් අත්හැරීමට දිනපතා පුරුදුවන්න. මේ කරුණු කාරණා දිනපතා තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාවෙන් ඔබේ ජීවිතය තුළින් වැඩෙන විට තවත් නකුල මාතාවක්, විශාකාවක් විමට අවශ්‍ය ධර්මතාවයනුයි ඔබ තුළින් කිරියාත්මක වෙන්නේ.

අද වැනි වෙසක් පුරපසොලොස්වක දිනයක ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධකොට වදාළ වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයේ මුල්ම ආර්ය සත්‍යය වන දුක ඇතිවෙන හේතුව තමයි තෘෂ්ණාව. කුමක් කෙරෙහිද තෘෂ්ණාව සකස් වෙන්නෙ රූපය කෙරෙහි. රූපය කෙරෙහි ඇති කරගන්නා තෘෂ්ණාව නිසාමයි සත්වයා මෙසා හවගමනේ දුකට පත්වෙන්නේ. තෘෂ්ණාවෙන් මිදීමේ මාර්ගයයි ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය. ඉහත එක්දරු මට්ටම දෙන ලද පිළිතුර තුළ එම වර්යාවන් ජීවිතය තුළින් කිරියාත්මක කළොත් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයම ඒ තුළින් ආවරණය වෙනවා. ගිහි ජීවිතයකට මොනතරම වටිනාකමක්ද ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේධර්මය තුළින් ලබාදී තිබෙන්නේ.

රූපයන් කෙරෙහි වන්දරාගය ඔබ තුළ වැඩිවෙනකොට බිරිද, සැමියා, දරුවන්, සමපත් කෙරෙහි දැඩි තෘෂ්ණාවක් සකස්වෙනකොට ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ පහත ධර්ම කාරණය සිහියට ගන්න. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ වඩින පාර හරහා දිවයන කඩිඳුලක් පෙන්නවලා ආනන්ද ස්වාමීන් වහන්සේට දේශනා කරනවා'ආනන්ද මේ කඩිඳුලේ සිටින සෑම කඩියෙක්ම අතීතයේ සක්චිතිරජ වෙලා ඉඳල තිබෙනවා' කියලා. තිරිසන් ලෝකයේ කඩියාත්සක්චිතිරජ වෙලා ඉඳලා තිබෙනවා නම් පිටත් ඔබ සංසාරයේ කී වතාවක් නම් සක්චිති රජ වෙලා ඉන්න ඇතිද? ඒ සක්චිති රාජශ්‍රීය අත්විදින්න ඇතිද? සක්චිති රජ කෙනෙකුට තම පින් බලයෙන්ම පහලවෙන පංචකලාණයෙන් යුතු ස්තීරී රත්නය, අහසින් ගමන් කරන ඇත් රත්නය, අහසින් ගමන් කරන අජානිය අශ්ව රත්නය, මහපොළවේ ඇති ඔනෑම සමපතක් සාද්ධියකින් දැකිය හැකි පුරෝහිත රත්නය. අන්ත:පුර බිසෝවරුන් හරහා ලැබෙන දහසක් පුතුන්.....මෙසා අසිරිමත් වූ සමපත් පිටත් ඔබ සංසාරයේදී ලබල තිබෙනවා. මෙලොව ජීවත්වන සෑම කාන්තාවක්ම අතීත සංසාරයේ සක්චිති රජවරුන්ගේ පංචකලාණයෙන් බබලන ස්තීරී රත්නය ලෙස ඒ අසිරිය විඳලා තිබෙනවා. සක්චිති රජවරුන්ට දාව අසිරිමත් පුතුන් ලැබූ මව්වරුන් වෙලා ඉඳලා තිබෙනවා. සාද්ධිමත් ඇතුන්, අසුන් පිට ගමන් බිමන් ගිහින් තිබෙනවා. අතීතයේ පිටත් ඔබ ලැබූ මේ අසිරිමත් සමපත්, රාජශ්‍රීය සමග ගලපා බලනකොට මේ ජීවිතයේදී ඔබ ලබාඇත්තේ මොන තුට්ටු දෙකේ දෙයක්ද. අතීතයේ සක්චිති රජකෙනෙක් හැටියට පංචකලාණයෙන් බබලන ස්තීරී රත්නයක් බිරිද කරගෙන සිටි ඔබ ඒ අසිරිමත් ස්තීරීරත්නයත් වර්තමානයේ ඔබේ බිරිදත් සංසන්දනය කොට බලන්න. අතීතයේ සක්චිති රජවරුන්ගේ අසිරිමත් ස්තීරීරත්නයක් වූ පිටත් ඔබ වර්තමානයේ ඔබ බැඳී ජීවත්වන ස්වාමිපුරුෂයා දෙස බලන්න. මොන නොවටිනා දෙයක් කෙරෙහිද ඔබ මේ බැඳී සිටින්නේ. අතීත ජීවිතයේදී සාද්ධිමත් ඇතුන් පිටින්, සාද්ධිමත් අජානිය අසුන් පිටින් මහේශාකාස ලීලාවෙන් අහසින් ගමන් ගිය ඔබ මේ ජීවිතයේදී යාතාවක් කොට ගත් ඔය යකඩ ගොඩ මොන තුට්ටු දෙකේ දෙයක්ද? අතීතයේ සක්චිතිරජවරුන් එම රාජ්‍ය

ඇමතිවරුන් ලෙස සිටි පිංවත් ඔබ මේ ජීවිතයේදී බලය යැයි අත්විඳින්නේ බියම නේද? බිය සකස් වෙන තැන සකසේවන්නේ අකුසලම නේද? අතීතයේ ඔබ ලැබූ රාජ්‍යයන් යටත් කරගැනීමට සමත් අසිරිමත් යෝධ බල, යෝධ ශක්තිය ඇති පුතුවන් හා සසඳා බලනකොට මේ ජීවිතයේදී ඔබ ලැබූ දරුවන් කවුරුන්ද? අතීතයේ පිංවත් ඔබ ලැබූ සමපත් සමග සස ' බැලීමේදී මොන 'නොවටිනා වටිනාකමක්ද' මේ ජීවිතයේ ඔබ ලබා තිබෙන්නේ. පිංවත් ඔබ කැමති වුණත් අකමැති වුණත් මෙය තමයි ඔබේ ජීවිතයේ යථාර්තය. ඒ නිසා ධර්මය කෙරෙහි ශ්රද්ධාවෙන් මේ ඇත්ත ගැන සිතන්න. එවිට ඔබට දැනේවි මේ ලෝකයේ දෙවියෙක්, මනුෂ්‍යයෙක් හැටියට විඳින්න යම සැපයක් සම්පතක් තිබෙනවානම් ඒ සෑම සම්පතක්ම අතීතයේ ඔබ අත්විඳලා අත්දැකලා තිබෙනවාය කියලා. සියලු සැපයන් අත්විඳින්න පිංවත් ඔබට බැරිවුණා ඒවා කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිදෙන්න. සක්විති රජවරයා තිරිසන් ලෝකයේ කඩියෙක් බවට පත්වුණෙත්, ඔබ නැවත සාමාන්‍ය මනුෂ්‍යයෙක් බවට පත්වුණෙත් මේ අසීමිත තෘෂ්ණාව නිසාමයි. පිංවත් ඔබ මේ තාක් සංසාරයේ ලෝකය තුළවිත්දා වූ අසිරිය හොඳටම ජරමාණවත්. දැන් ලෝකයෙන් මිදෙන මාවතට එන්න බලන්න. ඒ කියන්නේ දුකෙන් මිදෙන්න. පිංවත් ඔබ රූපය කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවයි ජරහිත කළ යුත්තේ මේ දුකෙන් මිදීමට. එම නිසා පිංවත් ඔබ ස්තීරී, පුරුෂ භේදයකින් තොරව අතීතයේ ඔබ අත්විඳින දා වූ අසිරිමත් සැපයන්, මහේශාකෘත ජීවිත ගැන සිහිපත් කොට මේ ජීවිතයේදී ඔබ බැඳී ඇති රූපයන් සමග අතීත රූපයන් සංසන්දනයකොට මේ ජීවිතයේදී ඔබ ලබා ඇති අවම නොවටිනා සැපයන් සහ බැඳී ඇති රූප කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරීම ඇති කරගන්න. අවබෝධයෙන් කලකිරීම කියන්නේ ගැටීමනම් නොවේ. ඒක හොඳින් තේරුම් ගන්න ඔබේ. ගැටීම සකසේවන තැනදීම ඇලීමත් තිබෙනවා. මොකද තමන් ගැටෙන්නේ යම දෘෂ්ඨියක් කෙරෙහි ඇලීම නිසාමයි. ගිහි ජීවිතය තුළ අවබෝධයෙන් කලකිරෙන තැනැත්තා තමා බැඳී ඇති බැඳීම කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරීමෙන් එම බැඳීම උදෙසා තමාගෙන් විය යුතු යුතුකම ඉටුකරමින්, උපේක්ෂාව තුළයි ජීවත්වෙන්නේ. මේ උපේක්ෂාව තුළදී පිංවත් ඔබ තුළින් මෙතෙක් නොකළා වූ කුසල් සිදුවෙනවා. ඔබ අවබෝධයෙන් කලකිරීමේ නාමයෙන් ගැටීම සකසේකොට ගතහොත් නොකළා වූ අකුසල් ජීවිතය තුළින් සිදුවේවි. පෙනෙනවානේද බරපතළ වෙනස්කම දෙක. නොදැනුවත්භාවය නිසාම සමාජය තුළ අපරමාණ පිරිස් අවබෝධයෙන් කලකිරීම, ගැටීමේ ස්වභාවයක් ලෙසට පත්කොටගෙන අකුසල් සිදුකරගන්නවා. මෙවැනි අනුවනකම නිසා පහසුවෙන් ලැබිය හැකි ධර්මයේ සැබෑ පිළිසරණ අප විසින්ම ඇත් කොට ගන්නවා. මේ අවදානමෙන් පිංවත් ඔබට මිදීමට අවකාශ ලැබෙන්නේ තණ්හා, මාන්ත, දිට්ඨිගෙන් තොරව ධර්මය ජීවිතයට ගලපා ගැනීමෙන්මයි.

කුමක් නිසා පිංවත් ඔබ තණ්හාව ඇතිකරගන්නද? මාන්තය ඇතිකරගන්නද? දෘෂ්ඨිත් ඇතිකරගන්නද? මේ ඇස නිසා මාන්තය ඇතිකරගන්නද? මොකක්ද මේ ඇස කියල කියන්නේ. ලෙඩවෙන දෙයක්, නරකේවන දෙයක්, වයසට යන දෙයක්, සුදු එන, කබ, කදුළු, සැරව එන දෙයක්. අන්ධ වන දෙයක්. ඔය ඇස මනසින් ගලවල අතට ගන්නකො. මස් ගලියක් විතරමයි. නහරවල් එල්ලන, රුධිරය තැවරුණ, දුගඳ, කුණුවෙන ඇසක් මේක. මෙතැන තිබෙනවාද තණ්හාවක් ඇතිකරගන්න දෙයක්. මෙතන තිබෙනවාද මාන්තය ඇතිකරගන්න දෙයක්. මෙතන තිබෙනවාද දෘෂ්ඨියක් ඇති කරගන්න දෙයක්. නැහැ. පිංවත් ඔබගේ ඇස ගැන පමණක් නොවේ අනෙක් සෑම ලොකු, කුඩා, ලස්සන, අවලස්සන මනුෂ්‍යයින්ටත් මෙය ගලපා දකින්න. සතර අපායේ ජීවත්වන සත්වයාගේ ඇසත්, දෙවියාගේ, බරහිමයාගේ ඇසත් ඉහත ස්වභාවයේම බව දකින්න. ඇස කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරෙන්න.

දැන් පිංවත් ඔබ කන දෙස බලන්න. මොකක්ද මේ කන කියල කියන්නේ ලෙඩවෙන දෙයක්, නරක් වෙන දෙයක්, වයසට යන දෙයක්, කලාදුරු බැඳෙනවා, සැරව පිරෙනවා, මස්දළු එනව, බිහිරි භාවයට පත්වෙනවා. ඔය කන ගලවල අතට ගන්නකො. මස් ගොබයක් විතරයි. රුධිරය, නහරවල් තැවරුණ කුණුවෙන දෙයක්, කන තුළ තිබෙනවාද තණ්හාවක්, මාන්තයක්, දිට්ඨියක් ඇති කරගන්න දෙයක්. නැහැ. පුංචි කාලේ සුසිනිදු සුරතල්භාවයෙන් පැවති කන්පෙති වයෝවෘධ වෙනකොට ගොරෝසු කල්ලක් බවට පත්වෙලා. ජරා, ව්‍යාධි, මරණ කියන හිමිකරු මෙවා අයිති කරගෙන.

පිංවත් ඔබ නාසය දෙස බලන්න. නාසය ලෙඩවෙන දෙයක්, වයසට යන, මැරෙන දෙයක්, නාස් කුහර දෙක තුළ රෝම කුප පිරිල, සොටු මස් දළු, සෙම, ලේ පිනස, දිය පිනස නාසයේ කොටස් කරුවන්.

සෙමපිරිනිකිණුව හැදෙන කොට, පීනස හැදෙන කොට නාසය පිරිනිකිරියා දක්වන්නේ මොන තරම් කුරිරු ආකාරයටද? ඔය නාසය මනසින් ගලවල අතට ගන්නකෝ. සිදුරු දෙකක් සහිත මස් ගොබයක් පමණමයි. මස අයිති කුණුවීමටයි. නිල මැස්සන්ටයි. දැන් ඔබ හිතන්න නාසය නිසා තන්හාව, මාන්තය, දිට්ඨිය ඇති කරගන්න හේතුවක් තිබෙනවාද? නැහැ.

පිංවත් ඔබ දිව දෙස බලන්න. දිව ලෙඩවෙන, වයසට යන, මැරෙන දෙයක්. දිවේ මැලියම බැඳෙනවා. කුණුකෙල බැඳෙනවා. ගෙඩි, බිබිලි එනවා, එක උදයක කට නොමැද්දෙන් දිවේ දුගඳ ඔබට දැනිලා ඇති. මේ දිව මනසින් ගලවල අතට ගන්නකෝ. රුධිරය තැවරුණ, නහරවැල් තැවරුණ, මස් ගොබයක් පමණක්මයි. මේ කුණුවෙන මස් ගොබයන් හරකෙක්, එච්චෙක්, ඌරෙකේග් දිව නමැති මස් ගොබයන් අතර වෙනසක් තිබෙනවාද? නැහැ. එකම ස්වභාවයමයි. වයෝවාධි භාවයට පත්වෙනකොට ඔය දිවට දැනෙන රසය නොදැනී යනවා. ඔබ ජීවත්ව සිටියදීම දිව මැරෙනවා. මෙවන් දිවක් කෙරෙහි තන්හාව, මාන්තය, දිට්ඨිය කුමක් සඳහා ඇති කරගන්නද?

පිංවත් ඔබේ මනස දෙස බලන්න. වරෙක රාග, ද්වේෂ, මෝහ කියන සිතුවිලි වලින් පිරිලා. තවත් විටෙක අලෝභ, අද්වේශ, අමෝහ සිතුවිලිවලින් පිරිලා. හරියටම සුළභ වගේ. ඇතිවෙන ඇලීම ගැටීම හේතුවෙන් මොහොතින් මොහොතකුසල් අකුසල් සිත් වෙනස් වෙනව. සුගතිගාමී කුසල්, අපායගාමී අකුසල් සකස් කොට දෙනවා. වරෙක ඔබව සතුටු කරවනවා. තවත් වරෙක ඔබව හඩවනවා. දුක සැප මුසු සංඥාවන් වේදනාවන් නිරතුරුවම සකස් කොට දෙනවා. ඔබ වයෝවාධිභාවයට පත්වෙනකොට මනසේ තැන්පත්ව ඇති ධර්ම රූප මැකියනවා. ඒ කියන්නේ මතකය මැරෙනවා. මෙවන් මනසක් නිසා තණ්හාව, මාන්තය, දිට්ඨිය ඇතිකරගෙන ඇත. එලෙස මොකක්ද?

දැන් පිංවත් ඔබ කය දෙස බලන්න. මෙක ලෙඩවෙන, වයසට යන, මැරෙණ කයක්. ආහාරයෙන්, ජලයෙන්, ඖෂධවලින් යෑපෙන කයක්. ආශ්වාසයෙන්, ප්රාශ්වාසයෙන් රැකෙන කයක්. කබ, කදුළු, දහඩිය, සෙම, සොටු, අසුවි, මුත්ර, නිරතුරුවම පිටකරන කයක්. පිරිසිදු නොකළොත් ගඳ ගහන කුණුවෙන, පණුවො ගසන කයක්. මෙතන ආඩම්බර වෙන්න දෙයක් තිබෙනවාද? මම කියල තණ්හාව, මාන්තය, දිට්ඨියක් ඇති කරගන්න දෙයක් තිබෙනවාද? නැහැ.

දැන් පිංවත් ඔබ ආයතන හැටියට ඇස, කන, නාසය, දිව, මනස, කය ගැන බැලුවා. මේවායේ ගත යුතු කිසිම දෙයක් තිබුණේ නැහැ. තිබුණේ ජරා, ව්‍යාධි, මරණමයි. මිලභට ඔබ සතර මහා ධාතුන් හැටියට මේ ශරීරය අරගෙන බලන්න. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සතර සතිපට්ඨාන සුත්තයේදී දේශනා කරනවා ගව ඝාතකයෙක් එළදෙනෙක් මස් කරල හතරම භංදියක එම එළදෙනව මස්, බොකු, කටු, සම වගයෙන් වෙන් කොට තබා විකුණනවා වාගේ පිංවත් ඔබේ ශරීරයන් පය්වි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ වගයෙන් වෙන් වෙන් වගයෙන් කොටස් කර බලන්න කියල. ඔබේ ශරීරයේ තදස්වභාවයෙන් තිබෙන මස්. බොකු බඩවැල් ආදිය වෙනමත්, ශරීරය තුළ දියර ස්වභාවයෙන් තිබෙන සෙම, සොටු, රුධිරය, මුත්ර, මේදය ආදිය වෙනමත් ශරීරයේ පය්වි, ආපෝ, වායෝ ධාතුන් සමග මුසුවී පවතින තේජෝ ස්වභාවයන් ශරීරඅභ්‍යන්තරය පුරා තිබෙන වායෝ ස්වභාවයන් වෙන් වගයෙන් අරගෙන බලන්න. පිංවත් ඔබ ඔබේ ශරීරය නිර්මාණය වී තිබෙන සතර මහාධාතුන් ගැන කොතෙක් බැලුවත් එතන තියෙන්නේ මසට අයත්, මස විනිවිද ගිය, ගඳගහන, කුණුවෙන, පණුවො ගහන දෙයක්මයි. මේ සතර මහ ධාතුන් නිසා තණ්හාව, මාන්තය, දිට්ඨිය ඇති කරගැනීමේ තේරුමක් තිබෙනවාද? නැහැ. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ ශරීරය කොටස්නිස් දෙකකටවෙන්කරලපෙන්වලා තිබෙනවා. දෙතිස් කුණුපයන් හැටියට. කෙස්, ලොම, නිය, දත්, සම, මස්, නහර..... ආදී වගයෙන්. මේ එකින් එක වෙන් වගයෙන් අරගෙන බලන්න. මේ ශරීරය කොටස් තිස් දෙකකට වෙන් කරල අවයව හැටියට බලන්න. මේ කොටස් තිස්දක තුළම තිබෙන්නේ ජරා, ව්‍යාධි, මරණම තේද? ඒ කියන්නේ කුණුවීම, ගඳ ගැසීම, විනාශවීම පමණක්ම තේද? මේ එකකවත් තිබෙනවාද මම කියල. තණ්හාව, මාන්තය, දිට්ඨිය ඇති කරගන්න හේතුවක්. නැහැ.

ආයතන හැටියට බැලුවත්, සතර මහාධාතුන් හැටියට බැලුවත්, දෙතිස් කුණුපයන් හැටියට බැලුවත් මෙතන තිබෙන්නේ පිංවත් ඔබ මගේ කරගෙන ජීවත්වන අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්මභාවයට අයත්

දෙයක්ම නේද? යමක් අනිත්‍යය නම්, යමක් දුක නම්, යමක් අනාත්ම නම් එම දෙය පිටින් ඔබ නිත්‍යයි, සැපයි, ආත්මයි කියලා ගතහොත් එතන සකස් විය යුත්තේ දුකම නේද? ඇස සැපයි කියලා ගතහොත්, ඇස නිත්‍යයි කියලා ගතහොත්, ඇස තුළ ආත්මයක් තිබේ කියලා ගතහොත් ඔබ ලුහුබදින්නේ නැති දෙයක් පසුපස නේද? සතර මහා ධාතුවත්, දෙතිස් කුණපයත් නිත්‍යයි, සැපයි, ආත්මයි කියලා ඔබ ගතහොත් එය මුලාවක්ම නේද? අවද්‍යාව නිසාම සකස් වූ සක්කායදිට්ඨිය නිසාම අනිත්‍යය, දුක්ඛ, අනාත්මභාවයට පත්වන මේ ඔබේ රූපය ඔබගේ ශරීරය නිත්‍ය, සැප, ආත්මභාවයෙන් ගැනීම නිසා නේද දුක සකස් වෙන්නේ. ඒ නිසා පිටතුවන, අදවන් උතුම් වෙසක් පුර පසොළොස්වක පොහොය දිනක ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධකොට වදාල වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයන්ගේ මුල්ම ආර්යය සත්‍යය වන දුක්ඛ සත්‍යය පිටින් ඔබ තුළින්ම දකින්න පුළුවන් නේද? සතර මහ ධාතුවෙන් සෑදුන, ආහාරයෙන් යැපෙන, ආශ්වාස ප්රාශ්වාසයෙන් රැකෙන රූපය කෙරෙහි ඇතිකරගන්නා තෘෂ්ණාව නිසාම නේද මේ දුක සකස් වෙන්නේ. රහතන් වහන්සේ නමකට දුක නැහැ නේද? නමුත් රහතන් වහන්සේටත් ඇසක් තිබෙනවා. එම ඇසෙන් රූප දකිනවා. රහතන් වහන්සේටත් කනක් තිබෙනවා. එම කනෙන් ශබ්ද ඇසෙනවා. අනෙක් ආයතනත් එසේමයි. නමුත් රහතන් වහන්සේට දුකක් සකස් වෙන්නේ නැහැ. රහතන් වහන්සේගේ ආධ්‍යාත්මික රූපයත්, බාහිර රූපයත්, විඤ්ඤාණයත්, පස්සය වන මොහොතේදීම රහතන් වහන්සේ පස්සය අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනවා. ඒ දැකීමේ ශක්තිය රහතන් වහන්සේට තිබෙන්නේ රහතන් වහන්සේ හව නිරෝධය සාක්ෂාත් කරගන්නා මොහොතේ උතුම්වූ සමාධි තලයකදී රූපයේ අනිත්‍යභාවය පෙනෙන්නට තුළින් අවබෝධත්වයට පත්වී ඇති නිසා. රහතන්වහන්සේ පස්සය අනිත්‍ය වශයෙන් දකින නිසා විදීමක් සකස් වෙන්නේ නැහැ. විදීමක් සකස් නොවන තැනක හඳුනාගැනීමක්, චිත්තනාවක්, බැසගැනීමට විඤ්ඤාණයක් සකස්වන්නේ නැහැ. හුදු දැක්කාය, ඇසුණාය කියන කාරණය පමණයි. නමුත් පිටින් ඔබ පස්සය නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසා රූපය කෙරෙහි ඇලීම, ගැවීම, උපේක්ෂාවත් සකස් කරගන්නවා. එහෙමනම් පිටතුවන, දුකත්, දුකට හේතුව වන තෘෂ්ණාවත් ඔබ තුළින්ම නේද සකස් වෙන්නේ. තෘෂ්ණාවත් දුකත් ඔබ තුළින්ම නම් සකස් වෙන්නේ තෘෂ්ණාව නැති කරගත යුත්තේත් ඔබම නේද? තෘෂ්ණාව නැතිකිරීමේ මාර්ගය වන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ ගමන් කළයුත්තේත් නේද? එහෙමනම් පිටතුවන, වතුරාර්ය සත්‍යයේ මේ ආර්ය සත්‍යයන් හතරම ඔබ තුළින්ම නේද අවබෝධ කරගත යුත්තේ. මේ හව නිරෝධය සාක්ෂාත්කොට දෙන වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයන් සියල්ලම ඔබ තුළින්ම නේද දැකිය යුත්තේ? දෙවියෙක්, බිරහිමයෙක් දෙන දෙයක් නොවේ නේද? මෙන්නිරි බෝධිසත්වයන් දෙන දෙයක් නොවේ නේද? ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේධර්ම මාර්ගයම ජීවිතයට සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව එකතුකර ගතහොත් ඔබ ධර්මයේ කොටස්කරුවෙක් වෙනවා නේද? බලන්න ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාල උතුම් ධර්මය මොනතරම් සරලභාවයට පත්කර, තමා තුළින්ම ධර්මය දැකීමට ධර්මය අවබෝධකර ගැනීමට හැකි ආකාරයට දේශනාකොට තිබෙනවාද. ගිහි පිටතුවනට තමා තුළින්ම ධර්මය අවබෝධකර ගැනීමට. ඒ කියන්නේ සතර අපායෙන් මිදීමට අවශ්‍ය කාරණා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර තිබියදී පිටින් මොනතරම් නම් තැන් තැන්වල රස්තියාදු වෙනවාද? ධර්මයේ වරද නොවේ, ධර්මය ගලපා ගැනීමේ වරදයි. සිදිය යුතු සක්කාය දිට්ඨිය වැඩෙනවා නම්, එතැන වැඩෙන්නේ අධර්මයයි. දුක දැකීමෙන්, දුක හඳුනා ගැනීමෙන්, සැප සෙවීම නොවේ, ඔබ කළ යුත්තේ. දුක, සැප දෙකම අනිත්‍යභාවයට පත්වන ධර්මතාවයන් බව අවබෝධ කරගැනීමයි.

වන්දරාගයෙන් මගේ කරගත් රූපයන් නිසා මහමෙරක් වන් දුකක් ජීවිතය තුළින් දරාගෙන සිටින පිටින් ඔබ එම බරෙන් නිදහස්වීමට පිටින් ඔබ තුළින්ම ඇති කරගත යුත්තේ එකම එක කාරණයකි. ඒ රූපයන් කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිදීම පමණක්මය. මේ උතුම් ධර්මය පිටින් ඔබ ජීවත්වන පිටිමේ නිරතුරුවම මහා සංසරත්තය වෙනිත් ඔබට ඇසේ.

ගීයක් කවියක් මුමුණු වෙනුවට...
විශේෂ වෙසක් දින ලිපිය-III

(පිංචන් ඔබ වෙනුවෙන් මේ ලිපි මාලාව ලියූ ස්වාමීන්වහන්සේ 2600 සමබුද්ධත්ව ජයන්තිය සැමරු ඉකුත් වසරේ වෙසක් දිනය ආ එය නිමිති කරගනිමින් ලියන ලද දීර්ඝ ලිපියක් වේ. එය ඉතා දිගු සටහනකි. මෙම වෙසක් මාසය පුරා විශේෂ ලිපියක් ලෙසින් කොටස් වශයෙන් එය පළකිරීමට තීරණය කළෙමු. මේ එම සටහනේ තෙවැනි කොටසයි)

අප

මහරහතුන් වැඩි මහ ඔසේස් ලිපි මාලාවේ පළමු කොටසේ ලිපි 15 ක් එකතුවෙන් සැදුණු 'අතහැරීම 1' පොතෙහි පිටපත් ඉක්මනින්ම පිට පළාත්වල බෙදාහැරීමට අප අදහස් කරගෙන සිටියද, ලෝකය අපේ වසහයේ නොපවතින්නේය යන ධර්මතාව පසක් කරදෙමින් සැලසුම කළ පරිදි එය සිදුකළ නොහැකි විය. මේ ලිපි මාලාව කියවන ඔබද එය තේරුම ගනිමින් ඒ සම්බන්ධයෙන් අප කෙරෙහි ගැටීමක් ඇතිකර නොගන්නා බව අපි ඉදිරිම දනිමු. මේ මොහොත වන විට ඒ සියල්ල කාලයාට භාරය. එහෙත් ධර්ම ආනයක් ලෙසින් එය හැකි ඉක්මනින් ඔබ අතට පත්කිරීමට අපි චීර්යය කරමු. පොත්හල් හිමි 'දිවයින' අලෙවි නියෝජිතයන් සහ තෝරාගත් ස්ථාන කිහිපයකින් පමණක් පිට පළාත්වල බෙදාහැරීම සිදුකිරීමට අපි අදහස් කරමු. මෙහි පළමු පොත් 2000 දින 5 ක් තුළ කොළඹ ස්ථාන 4 කදී (කොළඹ 13 බලමැන්ඩල් පාරේ පිහිටි උපාලි පුවත්පත් ජර්ධන කර්යාලය, කොළඹ කොටුව රිගල් සිනමාහල අසල පිහිටි උපාලි පුවත්පත් දැන්වීම් කාර්යාලය, කොළඹ 4 වන පාරේ පිහිටි 'වර හවුස් බ්ලේඩර්ස්' සහ මරදාන ඇස්. මහින්ද මාවතේ පිහිටි සූරිය ජරකාගකයෝ වෙතින්) විකිණී අවසන් විය. ඉන් ඉපැයූ මුදල සහ ඉදිරියේදී පොත් විකිණීමෙන් ලැබෙන ලාභයක් වෙනම පළමුවෙන්ම කුඩුමිඛිගල ආරණ්‍ය සේනාසනයේ භාවනානුයෝගී ස්වාමීන්වහන්සේලා වෙනුවෙන් කුටි පහසුකම් සැලසීම පිණිස යෙදවීමට කටයුතු සූදනමුව පවතී. ඉතිරි මුදලක් වේ නම් එයද ශාසන අභිවෘද්ධිය අනුග්රහය පිණිසම යොදමු. මේ කටයුතු සියල්ල සිදුවන්නේ කළුතර/සදහම් විජය පදනම' මගිනි. ඒ සම්බන්ධයෙන් වැඩි විස්තර විමසීමට ඔබට අවශ්‍ය නම් 034 - 2226149 සහ 0714464335 දුරකථන අංක විවෘතව පවතී.

උතුම වූ උපසම්පදා ශීලය දිවිහිමියෙන් ආරක්ෂා කරගන්නා ගෞරවනීය ස්වාමීන්වහන්සේලා ජීවත්ව සිටින තාක්කල් ශාසනය ජීවමානව පවතී. ශාසනය ජීවමානව පවතින තුරාවට ධර්මයේ සංදියුක් වූද අකාලික වූද ගුණයන් පිංචන් ඔබට ඔබගේම ජීවිතය තුළින් අත්දකින්න උතුම අවස්ථාවක් තිබෙනවා. පිංචන් ඔබ උත්සහගත යුත්තේ එම කෙටි කාලයෙන් උපරිම ජරයෝජනය ඔබේ ජීවිතයට ලබා ගැනීමටයි. පිංචන් ඔබ නිවසේදීද, කාර්යාලයේදීද විවේකීව සිටින සෑම මොහොතකම සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව ඔබගේ ඇස දෙස බලන්න. ඇසට පෙනෙන රූප දෙස බලන්න. ඇසත් රූපත් අනිත්‍යයි නේද? ඇසෙත්, ඇසින් දකින රූපවලත් නිත්‍යභාවයක් නැහැ නේද? ඒ අනිත්‍යය මෙතෙහි කරන්න. ඇසටත් රූපටත් තිබෙන ජන්දරාගයෙන් මිදෙන දිශාවටම අවබෝධය ලබන්න. පිංචන් ඔබ කන දෙස බලන්න. කනට ඇසෙන ශබ්දයන් හොඳින් අසන්න. මේ සෑම ශබ්දයක්ම හටගන්නේ රූපයකින් නේද? කනත් ශබ්දයත් අනිත්‍යයි නේද? කනත් කනට ඇසෙන ශබ්දයෙන් නිත්‍යභාවයක් නැහැ නේද? ඒ අනිත්‍යය මෙතෙහි කරන්න. කනටත්, ශබ්දයටත් තිබෙන ජන්දරාගයෙන් මිදෙන දිශාවට අවබෝධය ලබන්න.

පිංචන් ඔබ නාසය දෙස බලන්න. නාසයට දැනෙන ගඳ සුවඳ ගැන හොඳින් මෙතෙහි කරන්න. මේ සෑම ගඳ සුවඳක්ම ඇතිවන්නේ රූපයකින් නේද? මේ සෑම ගඳ සුවඳක්ම අනිත්‍යයි නේද? නාසයෙන් ගඳ සුවඳේත් නිත්‍යභාවයක් නැහැ නේද? ඒ අනිත්‍යය මෙතෙහි කරන්න. නාසයටත් ගඳ සුවඳටත් ඇති ජන්ද රාගයෙන් මිදෙන දිශාවට අවබෝධය ලබන්න.

පින්චන් ඔබ ඔබේ දිව දෙස බලන්න. දිවට දැනෙන රසයන් ගැන දකින්න. මේ සෑම රසයක්ම ඇතිවන්නේ රූපයක් නිසාම නේද? මේ සෑම රසයක්ම අනිත්‍යයි නේද? දිවත්, දිවට දැනෙන රසයෙන් නිත්‍යභාවයක් නැහැ නේද? ඒ අනිත්‍යය මෙතෙහි කරන්න. දිවටත් රසයටත් ඇති ජන්ද රාගයෙන් මිදෙන දිශාවටම අවබෝධය ලබාගන්න.

පිංචන් ඔබ මනස ගැන දකින්න. මනසේ ඇති වන සිතිවිලි දෙස බලන්න. මේ සෑම සිතිවිල්ලක්ම ඇතිවුනේ රූපයක් නිසා නේද? මේ ඇතිවුණා වූ සෑම සිතිවිල්ලක්ම අනිත්‍යයි නේද? මනසත් මනසේ ඇතිවන සිතිවිලිත් නිත්‍යභාවයක් නැහැ නේද? මේ අනිත්‍යය මෙනෙහි කරන්න. මනසටත්, ධර්ම රූපයන්ටත් ඇති ජන්දරාගයෙන් මිදෙන දිශාවටම අවබෝධය ලබන්න.

පිංචන් ඔබ කය ගැන දකින්න. කයට දැනෙන පහස දෙස බලන්න. කයට දැනුණා වූ සෑම පහසක්ම ඇති වුණේ රූපයක් නිසා නේද? මේ ඇති වුණා වූ සෑම පහසක්ම අනිත්‍යයි නේද? කයත්, කයට දැනෙන පහසත් නිත්‍ය භාවයෙන් නැහැ නේද? මේ අනිත්‍යය මෙනෙහි කරන්න. කයටත් කයට දැනෙන පහසටත් ඇති ජන්දරාගයෙන් මිදෙන දිශාවටම අවබෝධය ලබන්න.

මුළුත්ම ඔබගේ ඇස, කන, නාසය, දිව, මනස, කය ගැන අනිත්‍යය දකිනවා වගේම ක්‍රමයෙන් ඔබ කැමති, අකමැති ස්න්ධි පුරුෂ රූපයන්ගේ ද ඉහත ආකාරයෙන්ම අනිත්‍ය ස්වභාවය දකින්න. පිංචන් ඔබගේ විවේක කාලය දුකට හේතුවන, ඔබ කැමැති අකමැති රූපයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණාව වැඩෙන දිශාවට නොව, පිංචන් ඔබගේ විවේකය නිවීමේ මහටගක්තියක් වන තෘෂ්ණාව සිදුකර දිශාවට යොමුකරන්න. පිංචන් ඔබ මුළුත්ම රූපයන් කෙරෙහි ඇලීමේ ගැටීමේස්වභාවයෙන් මිදෙමින් උපේක්ෂාවෙන් රූපය දැකීමට පුහුණුවන්න. දැන්ම උපේක්ෂාව ද අනගැරීමට ඉක්මන් නොවන්න. කලබලකාරී බවද, වෙගවත් බවද එම සිතිවිලි වල අනිත්‍යභාවය දකිමින් උපේක්ෂාව තුළට ගන්න. යෝගාවචරයෙක් වීමට පෙර ඔබ මුළුත්ම යහපත්, සුන්දර පෞරුෂයකින් යුත් මනුෂ්‍යයෙක් වන්න. යුතුකම දන්න, යුතුකම ඉටුකරන ගිහි පිංචනෙක් වන්න. පිංචන් ඔබේ ජීවිතය කුසල් ධර්මයන්ගෙන් පුරවාගන්න. මේ කුසල්, හව නිරෝධය සඳහාම යැයි චේතනාවන් සකස්කරගන්න. පිංචන් ඔබ ධර්මය අවබෝධකර ගනිමින් පෙරට යන්නේ පිංචන් ඔබ තුළම සකස්වන්නා වූ අධර්මය'කෙලෙස්' පරාජය කරමින් බව හොඳින් මතකයේ තබාගන්න. ඒ නිසා පිංචන් ඔබ ඔබට අවංකවෙන්න. ඔබ ඔබට වංක වී ඔබ කොතෙක් ලෝකයට අවංක වීමට ගියත්අර්ථයක් නොමැති බව වටහාගන්න. මෝහයේ කෙටි සැපයත්, අවබෝධයේ නිදහසත් අතර ඇති අයෝමය වෙනස සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව නිරතුරුවම මෙනෙහි කිරීමට පුරුදුවෙන්න. වසර 2600 සමමාසමබුද්ධ ජයන්තිය උත්සවශ්‍රීයෙන් අද වෙසක් දිනයේ සමරණ ඔබ, වසර දෙදහස් හයසියවැනි සමමා සමබුද්ධ ජයන්තියක් අනාගතයේදී නැවත සැමරන වාරයක් පැමිණියදාට..... එදාට පිංචන් ඔබ කුමන ලෝකයක, කුමන සත්වයෙක් ලෙස උපත ලබා සිටිය හැකිදැයි මෙනෙහි කරන්න. පෙර බුද්ධගාසනයේ2600 වැනි සමමා සමබුද්ධ ජයන්තිය මහත් උත්සවශ්‍රීයෙන් සැමරූ උදවිය වර්තමානයේ ලක්ෂ කියක් සතර අපායේ දුක්විදිනවා ඇතිද? ඒ නිසා පිංචන් ඔබ ධර්මය අර්ථය තුළට එන්න. අදවත් උතුම වෙසක් දිනයේ විදුලි බුබුලු, චිත්ත බකට, වෙසක් කුඩු බලනවා වගේම දුකට හේතුවන තෘෂ්ණාව දෙසත් බලන්න. එයමයි දුකේ අර්ථය. දුකින් මිදීමේ අර්ථය ධර්මයයි. ධර්මය යනු අනිත්‍යයි. මුළුත් පිංචන් ඔබ රූපයේ අනිත්‍යභාවය ගැන බැලූවා වගේම රූපය ඇසුරින් සකස්වන්නා වූ පංච උපාදනස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දෙසත් බැලිය යුතුයි. අධ්‍යාත්මික රූපයත්, බාහිර රූපයත්, විඥණයත් කියන කාරණා තුන එකතුවන තැන සකස්වන එස්ස, වේදනා, සංඥ, සංඛාර, විඥන කියන ධර්මතාවයන්ගේ අනිත්‍යභාවයන් එදිනෙදා ජීවිතයේ කටයුතු කරන ගමන් ඔබට ලැබෙන විවේක අවස්ථාවන්හීදී බොහොම පහසුවෙන් වඩන්න පුළුවන්. පිංචන් ගිහිපිංචතුන්ලාට සරළ ආකාරයෙන් පංච උපාදනස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකීමට, ඒ පිළිබඳ මූලික දැනුම ලබාගැනීමට පහත ආකාරයට ඔබ මෙනෙහි කරන්න.

ඇස අනිත්‍යයි, රූපය අනිත්‍යයි

ඇස නිසා හටගන්නා වූ යම් එස්සයක් වෙද එය අනිත්‍යයි

ඇස නිසා හටගන්නාවූ යම් විදීමක් වෙද එය අනිත්‍යයි

ඇස නිසා හටගන්නාවූ යම් හඳුනාගැනීමක් වෙද එය අනිත්‍යයි

ඇස නිසා හටගන්නාවූ යම් චේතනාවක් වෙද එය අනිත්‍යයි

ඇස නිසා හටගන්නා වූ යම් විදේශයක් වෙද එය අනිත්‍යයි

ඇස අනිත්‍යයි, රූපය අනිත්‍යයි

ඇසත් රූපයත් විදේශයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිත්‍යයි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිත්‍යයි

කන අනිත්‍යයි, ශබ්දය අනිත්‍යයි

කන නිසා හටගන්නාවූ යම් එස්සයක් වෙද එය අනිත්‍යයි

කන නිසා හටගන්නාවූ යම් විදීමක් වෙද එය අනිත්‍යයි

කන නිසා හටගන්නාවූ යම් හඳුනාගැනීමක් වෙද එය අනිත්‍යයි

කන නිසා හටගන්නාවූ යම් චේතනාවක් වෙද එය අනිත්‍යයි

කන නිසා හටගන්නා වූ යම් විදේශයක් වෙද එය අනිත්‍යයි

කන අනිත්‍යයි, ශබ්දය අනිත්‍යයි

කනත් ශබ්දයත් විදේශයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිත්‍යයි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිත්‍යයි

නාසය අනිත්‍යයි, ගඳසුවද අනිත්‍යයි

නාසය නිසා හටගන්නාවූ යම් එස්සයක් වෙද එය අනිත්‍යයි

නාසය නිසා හටගන්නාවූ යම් විදීමක් වෙද එය අනිත්‍යයි

නාසය නිසා හටගන්නාවූ යම් හඳුනාගැනීමක් වෙද එය අනිත්‍යයි

නාසය නිසා හටගන්නාවූ යම් චේතනාවක් වෙද එය අනිත්‍යයි

නාසය නිසා හටගන්නා වූ යම් විදේශයක් වෙද එය අනිත්‍යයි

නාසය අනිත්‍යයි, ගඳ සුවද අනිත්‍යයි

නාසයත් ගඳසුවදත් විදේශයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිත්‍යයි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිත්‍යයි

දිව අනිත්‍යයි, රසය අනිත්‍යයි

දිව නිසා හටගන්නාවූ යම ඵස්සයක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

දිව නිසා හටගන්නාවූ යම විදීමක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

දිව නිසා හටගන්නාවූ යම හඳුනාගැනීමක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

දිව නිසා හටගන්නාවූ යම ඵ්වනතාවක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

දිව නිසා හටගන්නා වූ යම විඥණයක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

දිව අනිත්‍යයි, රසය අනිත්‍යයි

දිවත්, රසයත්, විඥණයත් ඵස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිත්‍යයි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිත්‍යයි

මනස අනිත්‍යයි, සිතිවිලි අනිත්‍යයි

මනස නිසා හටගන්නාවූ යම ඵස්සයක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

මනස නිසා හටගන්නාවූ යම විදීමක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

මනස නිසා හටගන්නාවූ යම හඳුනාගැනීමක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

මනස නිසා හටගන්නාවූ යම ඵ්වනතාවක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

මනස නිසා හටගන්නා වූ යම විඥණයක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

මනස අනිත්‍යයි, සිතිවිලි අනිත්‍යයි

මනසත් සිතිවිලිත් විඥණයත් ඵස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිත්‍යයි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිත්‍යයි

කය අනිත්‍යයි, පහස අනිත්‍යයි

කය නිසා හටගන්නාවූ යම ඵස්සයක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

කය නිසා හටගන්නාවූ යම විදීමක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

කය නිසා හටගන්නාවූ යම හඳුනාගැනීමක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

කය නිසා හටගන්නාවූ යම ඵ්වනතාවක් වෙද ඵය අනිත්‍යයි

කය නිසා හටගන්නා වූ යම් විඥණයක් වේද එය අනිත්‍යයි

කය අනිත්‍යයි, පහස අනිත්‍යයි

කයත් පහසත් විඥණයත් එස්සයෙන් හටගන්නා වූ පංච උපාදානස්කන්ධයම අනිත්‍යයි

නාම රූප ධර්මයෝ අනිත්‍යයි

පංච උපාදානස්කන්ධයමයි ලෝකය කියන්නේ. අතීතයේ, වර්තමානයේ දැක්කාවූ රූපයන් ගලපමින් එම රූපයන් ඇසුරින් සකස්වූන නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වූන ඉහත ධර්මතාවයන් මනසින් දකින්න, මෙනෙහි කරන්න, සජ්ඣායනා කරන්න, මුමුණන්න.

මේ කුමක් කළත් පිංචත් ඔබ ධර්මරත්නය කෙරෙහි ගෞරවයෙන් නම එය කරන්නේ එය මෙලොව පරලොව යහපත පිණිසම හේතුවෙවි. පිංචත් ඔබට භාවනාවක් ලෙස මෙම ධර්මය වැඩිමට අවකාශය අඩුනම ඔබ ගීයක්, කවියක්, මුමුණනවා වෙනුවට අර්ථය දකිමින් ගෞරවයෙන් ඉහත ධර්මය හඬනගා කිවද එය ඔබට යහපතක් පිණිසමයි හේතුවෙන්නේ. මේ ලෝක ධාතුව තුළ ඇති පරම සත්‍යයයි, ඔබ හඬනගා කියන්නේ කියලා දෙවියන් ඔබට සාධුකාර දේවි.

ඔබේ

මේ උතුම්ම බුද්ධ පුජාවයි

විශේෂ වෙසක් දින ලිපිය -IV

(පිංවත් ඔබ වෙනුවෙන් මේ ලිපි මාලාව ලියූ ස්වාමීන්වහන්සේ 2600 සමබුද්ධන්ව ජයන්තිය සැමරූ ඉකුත් වසරේ වෙසක් දිනය ආ එය නිමිති කරගනිමින් ලියන ලද දීර්ඝ ලිපියක් වේ. එය ඉතා දිගු සටහනකි. මෙම වෙසක් මාසය පුරා විශේෂ ලිපියක් ලෙසින් කොටස් වශයෙන් එය පළකිරීමට තීරණය කළෙමු. මේ එම සටහනේ අවසන් කොටසයි)

අප

පිංවත් ඔබ අනිත්‍යයි, අනිත්‍යයි කියලා මෙනෙහි කරන වාරයක් පාසා ඔබ ධර්මාවබෝධයේ දිශාවටමයි ගමන් කරන්නේ. නිත්‍ය සංඥාවක් ගන්නා මොහොතේම ඔබ හවයට, මාරයාගේ ලෝකයටමයි ඇදියන්නේ. ලොවතුරා සමමා සමබුදුරජාණන් වහන්සේ අදවන් උතුම් වෙසක් දිනයක නිවාදැමූ ගමන, ආදර්ශයට ගනිමින් පිංවත් ඔබත් හව ගමන නිවා දැමීම සඳහා මූලික අඩිතාලම වන සක්කාය දිට්ඨිය ජීවිතයෙන් පරාජය කර දැමීමට පෙර සටහන්වල දක්වා ඇති පරිදි තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ගේරද්ධාවන්, ශීලයේ ආර්යකාන්තභාවයන්, නෙක්කමමය උදෙසා දන්දීමත්, පිංවත් ඔබ ඇසුරු කරන ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ අවවාද අනුශාසනා පරිදි පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකීමටත් අද වන් උතුම් වෙසක් දිනයක පිංවත් ඔබ අධීක්ෂණය ඇතිකර ගන්න.

හව

මෙතෙක් ගෙවාගෙන පැමිණි හව ගමන පුරාවට පිංවත් ඔබ ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට පුජාකරන ලද උතුම්ම බුද්ධ පුජාව එය වේවි. මෙය පිළිගනු වී ඉවත ලන පුජාවක් නොව අවබෝධය ලබා තමාම නිවී යන පුජාවකි. හව ගමන අවුලවා ගන්නා පුජාවන්ගෙන් මිදී හව ගමන නිවාගන්නා සැබෑම සමබුද්ධ පුජාව සමබුදු පියාණන් පිරිනිවන් මංවකයේ සැතපෙන මොහොතේත් ගේරවක ඔබෙන් බලාපොරොත්තු වූ මහා කරුණා ගුණයෙන් යුත් අවසාන අවවාදය බවද පිංවත් ඔබ සිහිපත් කොට ගත යුතුය. ඒ අසිරිමත් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පරිනිර්වානයද මංගල්‍යයක් බවට පත්වෙන්නේ උන්වහන්සේගේ මහා කරුණාවෙන් යුතුව කළ අවසාන අවවාදයේ අර්ථය පිංවත් ඔබ ජීවිතය තුළින් හැකි තරමින් අවබෝධ කොට ගැනීමෙන්මය. අවම වශයෙන් මාර්ගඵලලාභී දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් ලෙස මිළහ හවයේ උපත සකස් කොට ගැනීමට පිංවත් ඔබට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර උතුම් ශරී සද්ධර්මය ඇසුරෙන් කරන ලද ඉහත සටහන් ඔබට මාර්ගයක්ම, ආලෝකයක්ම වේවා. මේ මාර්ගයද, ආලෝකයද විවර වන්නේ දුකෙන් මිදීම උදෙසා ඔබ තුළ සකසේවන චීර්යයේ තරමට බව සිහිපත් කොට ගත යුතුය. ඔබ තුළ චීර්යය ඇත. එහෙත් එම චීර්යය ක්රියාත්මක වන්නේ වැරදි දිශාවටය. මාරයා නැමති පාපමිත්රයාගේ ඇසුර නිසා චීර්යය ඔබව දුක දෙසට මෙහෙයවයි. රූපය කෙරෙහි ජන්දරාගයෙන් ඇලී හවයේ දුක දෙසට ඔබව මෙහෙයවීමට අයෝමයශක්තියක් සේ ඔබ තුළින් සකසේවන චීර්යය ක්රියාකරයි.

වදාළ

ඔබ පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය භාවය වැඩිමත් සමහම, රූපයේ යථා ස්වභාවය ගැන අවබෝධය ලබන තරමටම, චීර්යය කල්‍යාණ මිත්රයෙක් ලෙසින් ඔබ තුළින් නැගී සිටිනු ඇත. පිංවත් ඔබේ කැමැත්ත කුමක්ද, එම කැමැත්ත උදෙසා චීර්යය උපකාරීවනු ඇත. එම නිසා ඉහත සඳහන් කළ පංච උපාදානස්කන්ධයේ දුක කෙරෙහි ඇතිකර ගන්නා දැනුමෙන්, ඉන් ඔබ්බට ගොස් අනුමාන අවබෝධයෙන්, සතර අපායෙන් මිදීම පිණිස සක්කායදිට්ඨිය නැතිකරගැනීම සඳහාම කැමැත්ත ඇතිකර ගන්න. මෙතැනදී චීර්යය සකසේවන්නේ පංච උපාදානස්කන්ධයක් හැටියටමයි. නමුත් ඒ උපාදානස හව නිරෝධයට මාර්ගය විවර කරගැනීම උදෙසා ඇතිකර ගන්නා විදීමක්මයි. මෙසේ ඔබ ඇතිකර ගන්නා චීර්යය තණ්හාව, මාන්තය, දිට්ඨිය නිසා අපතේ යාමට ඉඩ නොදෙන්න. ලෝකයාගෙන් ලකුණු, ප්රසාදය, අනුකම්පාව ලබාගැනීමට නොව ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේවර්ණනා කළ ගේරවකයෙක්, සුදුවත් දරන උපාසක උපාසිකාවක් වීමට චීර්යය උපකාරී කොටගන්න. ඉන්ද්‍රියයන් හයට අරමුණු වන සියල්ල ගැනම සිතීම මොහොතක් නතරකොට සිතූණු අරමුණු සියල්ලේම අනිත්‍ය බව දකින්න. මෙවැනි අවස්ථාවක ඔබ තුළ ඇතිවන ඤාණික සංහිදියාව නැවත නැවත විදීමට කැමති වෙන්න. විවේකීව, රූපයේ විදීමට කැමති සිතට රූපයේ අනිත්‍ය බව මෙනෙහි කරවන්න.

පිංචන් ගිහි ජීවිතයක් ගත කරන ඔබ රාත්රී නිදි පැදුරට, සයනයට ගියාට පසේස් රූපයන් කෙරෙහි විදිම සකස් කොට දෙන අකුසල් විතර්කයන්ට අවස්ථාව නොදී දිනයේ උදෑසන සිට රාත්රියදක්වා ඔබගත් ආහාර ගැන සිතන්න. උදේ පාන්දරම තේ එකක් බිව්වා, නැවත උදේට ඉදිආප්ප, පාන් ආහාරයට ගත්තා. උදේ දහයට නැවත තේ එකක් බිව්වා. දහවල් බත් ව්‍යංජන සමඟ ආහාර ගත්තා. සවස තේ බිව්වා. නැවත රාත්රියට ආහාර ගත්තා. ඔබ ගත්තා වූ ආහාරයන් සිහිපත් කරලා ඒවායේ පිරිසිදුභාවය, ගුණාත්මකභාවය ගැන සිහිපත් කරලා දැන් ඔබ සිතන්න උදේ සිට ගත් ඉහත ආහාරවලට දැන් මොකද වෙලා තිබෙන්නේ කියලා. රාත්රී නිදි පැදුරට යනකොට දිනය පුරාවට ගත්ත ආහාරවලට මොකද වෙලා තිබෙන්නේ. ආමාගයේ වමනය බවට පත්වෙලා, අසුවී, මුත්රා බවට පත්වෙලා. සෙම්, සොටු, මේදය බවට පත්වෙලා. රුධිරය බවට පත්වෙලා. අවසානයේදී ආයුෂ, වර්ණය, සැපය බලය බවට පත්වෙලා. ඔබ දිනය පුරාවට වෙහෙස මහන්සි වී රැකියා, ව්‍යාපාර, ගොවිතැන් කටයුතු මේ ආහාරය උදෙසා තේද? පිංචන් ඔබ ශීල් පද බිඳගනිමින් මේ වෙහෙසෙන්නේ කුමක් උදෙසාද? වමනය, අසුවී, මුත්රා, සෙම්, සොටු, රුධිරය කියන කසළ ගොඩක් නිපදවීම උදෙසා නොවේද? මේ සියල්ලගේම අවසාන ඵලය ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය, කියන කාරණා සියල්ලමත් අනිත්‍ය භාවයට පත්වන තාවකාලික දේවල් තේද? මේවා අනිත්‍යභාවයට පත්වන නිසා දුකම තේද සකස් වෙන්නේ. යමක් අනිත්‍ය නම්, යමක් දුක නම් එතැන මගේ යැයි ආත්මභාවයෙන් ගැනීමට දෙයක් නැහැ තේද? උදේ ඉදන් කරන හපන්කම රාත්රියට මෙනෙහි කරන්න, අනිත්‍ය සංඥාව වැඩෙන ආකාරයටම.

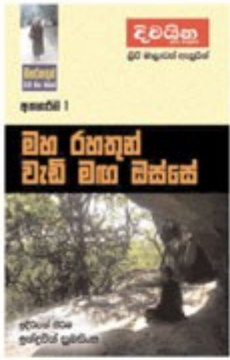
ආහාරයන්, ආහාරයෙන් පෝෂණය වන කයන්, ඉහත කාරණා දෙකේම අතුරු ඵලයනුත් තම ජීවිතය තුළින්ම දකින්න. කටට, දිවට, රසම සොයන ඔබ මේ රාත්රියේ එම රසයේ යථා ස්වභාවය නුවණින් දකින්න. දකිමින්ම නින්දට යන්න. එය ඔබට සුවදායී නින්දක් වේ. හෙට උදාවන දිනයද සිහිනුවණින් යුතුව ආහාරය ගැන දකින දවසක් වෙවි. නිදි පැදුරේදීම ඔබ මියගියහොත් එය ඔබට සුවදායී මරණයක්ම වෙවි. ඉහත ආකාරයට ඔබ සිතන්න පුරුදු වුනොත්, කොතැනකදීවත් ඔබට එය නරකක් නම් වෙන්නේ නැහැ. මොකද ඔබ හිතන්නේ, මෙනෙහි කරන්නේ ධර්මයම නිසා. රූපයේ අනිත්‍යභාවයම නිසා. ආහාරය ඉහත ආකාරයට මොනතරම පිළිකුල්භාවයට, අනිත්‍යභාවයට පත්වන දෙයක් වුනත් පිංචන් ඔබට පුළුවන් ආහාරයටත් යම වටිනාකමක් දෙන්න. එය කරන්න පුළුවන් ප්රත්‍යාවේක්ෂාවෙන් ආහාරය පරිහරණය කළොත් පමණයි. ඒ කියන්නේ අනිත්‍යභාවයට පත්වන ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය උදෙසා නොවෙයි මේ ආහාරය ගන්නේ, මේවා කෙරෙහි ජන්ද රාගය ඇතිකර ගෙන නොවෙයි ආහාර ගන්නේ, මේ බරහමවාරී ජීවිතය පවත්වාගැනීමට ශීල, සමාධි, ප්රඥ මාර්ගයේ ගමන් කිරීමට අවශ්‍ය වැය වුනා වූ ශක්තිය යළි ලබාගැනීමට, අලුතින් ශක්තිය උපදවා ගැනීමට.... අරමුණුකරගෙනයි ආහාර ගන්නේ'කියන කාරණය ජීවිතයට එකතු කර ගැනීමෙන් නොවටිනා ආහාරයක් වටිනා අරමුණක් උදෙසා ප්රයෝජනයට ගැනීමට පිංචන් ඔබට පුළුවන්.

ඉහත ආකාරයට පිංචන් ඔබ ආහාරය ගැන සෑම රාත්රියකම මෙනෙහි කළොත් ආහාරය කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිදෙන දිශාවටම ඔබ ගමන් කරාවි. තෘෂ්ණාවෙන් මිදෙන මාර්ගය වන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ ගමන් කිරීම උදෙසා පමණක් කය පවත්වා ගැනීමේ අරමුණ ඇතිවීයි ආහාර ගන්නේ. තෘෂ්ණාව නිසා ආහාරයේ ඇතිවීමත්, තෘෂ්ණාව ප්රහාණය කිරීමෙන් ආහාරයේ නිරෝධයත්, තෘෂ්ණාව ප්රහීන කිරීමේ මාර්ගය ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය බවත් පිංචන් ඔබ අවබෝධකොට ගතහොත් ඔබ ඒ කාරණයෙන්ම සම්මා දිට්ටියට පත්වෙනවා කියන සහතිකය, සම්මාදිට්ටි සුත්රයේදී සාරිපුත්ත මහෝත්තමයන් වහන්සේ පිංචන් ඔබට සහතිකයක් දෙනවා. මෙම සහතිකය දෙස් විදෙස් සුපිරි සුපවේදීන්ගේ කටට කෙළ උනනා, මැරෙන ලෙඩවෙන වයසට යන කයක් මොහොතක් රසවත් කර වමනය, අසුවී, මුත්රා බවට පත්වෙන ආහාර වට්ටෝරු උදෙසා දෙන, දුකට හේතුවන සහනකියක් නොව, දුකින් මිදීමේ සහතිකයයි. තඵ මර මරා ඇස් ලොකු කරමින් නළල රැළිගන්වමින්, තමා තුළ තිබෙන්නාවූ තෘෂ්ණාව යන කාරණය ආහාරයේ ඇති රසයක් ලෙස මෝහ මූලිකව ගැනීම නිසා ඇතිකර ගන්නා ආහාර කෙරෙහි වන කැදරභාවය ලබන ජීවිතයේදී ආමාගගත පණුවන්, නරක් වූ ආහාර මත සෑදෙන පණුවන් ලෙස ආහාරයේ බැසගෙනම ජීවත්වීමට අවශ්‍ය උපතක් එවැනි අයට සාදා දීමට හැකිය.

පිංචන් ඔබ කය පෝෂණය කරනා ආහාරය, රූපයේ නිරෝධය උදෙසාම ප්රයෝජනයට ගන්න. අනිත් හවයන් හිදී සඟ්රික දිව්‍යතලවල ඉපිද සිතු සිතු රසයන්ගෙන් රසවත් වූ දිව්‍ය ඔජාව රිසි සේ විද ඇති

පිංචන් ඔබ, එම රසයන්ගෙන් නොසැහුණු ඔබ මේ වටිනා මොහොතේ ධර්මයේ රසය යොදාගනිමින් කෙලෙස් රස හීනවන දිශාවට කිරියාත්මක වන්න. එවිට පිංචන් ඔබට ආහාරය වටිනා දෙයක්, රසවත් දෙයක් වශයෙන් නොව හේතූන් නිසා සකස් වූ දෙයක් බව වැටහෙනු ඇත.

පිංචන් ඔබ මෙවැනි ධර්මයන් තුළින් ජීවිතය සක්කාය දට්ටිය සිදෙන දිශාවටම අවබෝධය කරා යෑමට උත්සුක වෙන්න. නිරතුරුවම තණ්හාව, මාන්තය, දිට්ටිය කියන මාර ධර්මයන්ගෙන් පරිස්සම් වෙන්න. තමා කෙරෙහි, 'මම කියන දැඩි සංඥවක් මතුවන සැණින් එය අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්න පුරුදුවෙන්න. පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වැඩිමේදී ඔබ තුළින් ඔබට දැකිය හැකි උතුම් ලක්ෂණය නිහඬමානිකම බව හොඳින් මතක තබාගන්න.

දිවයින
DAILY NEWS

අංක 1

මහ රහතුන් වැඩි මහ ඔස්සේ

මහරහතුන් වැඩි මහ ඔස්සේ 'අතහැරීම් 1' පොත මෙම 31 වැනිදා සිට පහත සඳහන් උපාලි පුවත්පත් අලෙවි නියෝජිතයන් වෙතින් ලබාගැනීමට ඉඩ සැලසෙනු ඇත.

මහනුවර, මාතලේ, තුවරඑළිය

නො. 24, නුවරඑළිය පාර, ගම්පොළ / සිසිර පොත්හල මැණික්හින්න / හැටන් ස්ටෝර්ස්, හැටන් / නො. 39, හරස් පාර, මහනුවර / නිමාලි ශ්‍රෝසරි, නව නගරය, හසලක / නො. 56, නව නගරය, දිගන, රජවැල්ල / නො 28, නුවර පාර, වත්තේගම/ ලකී ස්ටෝර්ස්, නො. සී/275, කොළඹ පාර, ජේරාදෙනිය / නො. 200, රවුක්කන පාර, ගලගෙදර / විජ සයිඩ්, නො 46, ගම්පොළ පාර, නාභලපිටිය / කරුණාරත්න පොත්හල, නාභල / විජේසිරි බණ්ඩාර මහතා බාරේ, තලකිරියාගම, දඹුල්ල / මාලක ප්‍රේමරත්න (පුද්ගලික) සමාගම, නො. 55-57, කෙලින් විදිය, මාතලේ / අමරසිංහ සහ පුත්‍රයෝ, නො. 7, දඹුල්ල පාර, ගලේවෙල / කලානි ස්ටෝර්ස්, බොරැස්ස පාර, හතුවත්තෙත / ටී. ජී. එඩ්වින් සහෝදරයෝ, නිල්දණ්ඩාහින්න.

බදුල්ල, මොරණරාගල, අම්පාර, පොළොන්නරුව

ඩී. ඊ. ජයසිංහ සහ සමාගම, නො. 63, බණ්ඩාරවෙල / අනුර පොත්හල, මහියංගනය / නො. 40, එක්සත් සාප්පු සංකීර්ණය, බණ්ඩාරවෙල / ශ්‍රී රමණ ස්ටෝර්ස්, මොනරාගල / සුහද පොත්හල, නිස්ස පාර, වැල්ලවාය / මහජන පික්චර් පැලස්, ඩී. එස්. සේනානායක විදිය, අම්පාර / දීපානි පොත්හල, හිතුරුකොඩ / ශ්‍රී සුබසෙන ඒජන්සිය, අංක 27, 2 ගොඩනැගිල්ල, බස් නැවතුම්පල, බදුල්ල / රවින්ද්‍ර ප්‍රේමරත්න තුනකලාව.

ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට

උපාලි ස්ටෝර්ස්, 2 වන සැකපුම් කණුව, හිනට්ගල, තල්පේ / ගමගේ පොත්හල, බද්දේගම / සමනල ප්‍රේමරත්න, නෙළුව / නිල්මිණි ස්ටෝර්ස්, 69, ධර්මපාල මාවත, මාතර / උදය ස්ටෝර්ස්, දෙනියාය / නො. 46, තලගස්ස පාර, කිබ්බොටුවාව, අකුරුස්ස / මිසිරිය ස්ටෝර්ස් නො. 37, මාර්කට්, හම්බන්තොට / සුමිතිරි ප්‍රේමි සෙන්ටර්, නො.11, කෙලින් විදිය, අම්බන්තොට.

රත්නපුර, කෑගල්ල

රෝඩ් රෝස් පොත්හල, නො. 330, කෙලින් විදිය, කැගල්ල / රංජිත් පොත්හල, වරකාපොල / ශාන්ත ප්‍රේමරත්න, තක්කාවිට, දැරණියගල / නො. 44, කලානි පොත්හල, රුවන්වැල්ල / නො. 57 ඒ, බලංගොඩ පාර, පැල්මඩුල්ල / නො 168/ඒ, සුබසේකර ස්ටෝර්ස්, කහවත්ත / බණන්තර කඩේ, මානාත, කලවාන / කරුණාරත්න සහෝදරයෝ, නො. 16, පල්ලිය පාර, රත්නපුරය.

ගම්පහ

ඩී ලාසා ස්ටෝර්ස් වල්ගම, මල්වාන, නො. 650, මාබෝලේ, වත්තල / ගංගා ප්‍රේමි සෙන්ටර්, නො. 134, නුවර පාර, නිට්ටබුව / හේමාස් පොත්හල, නො. 1, 2, ඔරුතොට පාර, ගම්පහ / අංක. 550 ඒ, කොළඹ පාර, බැරැන්ඩියමුල්ල.

අනුරාධපුර, කුරුණෑගල

මහජන පොත්හල, නො. 10, ධර්මපාල මාවත, අනුරාධපුරය / වික්‍රා ස්ටුඩියෝ, කුලියාපිටිය / නො. 55, පුත්තලම් පාර, කුරුණෑගල / හිරියාල ඒජන්සිය, ඉබ්බාගමුව.

මෙයට අමතරව...

මහනුවර කවීන්ස් හෝටලයේ පිහිටි උපාලි පුවත්පත් ශාඛා කාර්යාලය, රත්නපුර උපාලි පුවත්පත් ශාඛා කාර්යාලය, සඳහම් විජය පදනම කළුතර (දුරකතන අංක 034-2226149) කොළඹ 13 බලමැන්ඩල් පාරේ පිහිටි උපාලි පුවත්පත් ප්‍රධාන කාර්යාලය, කොළඹ කොටුව රිගල් සිනමාහල අසල පිහිටි උපාලි පුවත්පත් දැන්වීම් කාර්යාලය, කොළඹ 4 වන පාරේ පිහිටි වර්ජ හවුස් බ්ලොක් සහ මරදාන ඇස්. මහින්ද මාවතේ පිහිටි සූරිය ප්‍රකාශකයෝ වෙතින් දැනටමත් පොත ලබාගැනීමට අවකාශ සලසා ඇත.

එම ලක්ෂණය ඔබ තුළින් විද්‍යමන නොවේ නම් පිංවත් ඔබ තණ්හා, මාන්ත, දිට්ටි නැමැති මාර ධර්මයන්ගේ ගීර්භණයට අසු වී ඇති බව ස්ථිරය. මහා කරුණා ගුණයෙන් ඔබව සොයා වැඩිමකොට ඔබට නිවැරදිවීමට මාර්ගය කියාදීමට වර්තමානයේ ජීවමාන බුදුරජාණන් වහන්සේ නොමැත. ඒ නිසා සතර අපායේ දුක ගැන දකිමින් ඔබ ඔබම නිවැරදි විය යුතුය. ශාසනයේ ජරඥව අනිත් අගතැන්පත් සාරිපුත්ත මහෝත්තමයන් වහන්සේ වරක් සිංහනාදයක් කරනවා'භාග්‍යවතුන් වහන්ස. මම හරියට රොඩ් රැහැක රොඩ් දැරුවෙක් වගේ' කියලා. මේ උතුම් නිහතමානිකම ධර්මයේ අස්වැන්නමයි.

අද වැනි උතුම් වෙසක් දිනයක ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේව දකින්න, ධර්මාවබෝධයේ වටිනාකම හඳුනාගන්න. පිංවත් ඔබ අපි කෙරෙහි මහා කරුණාවෙන් සමමා සමබුද්ධ ඥානය අවබෝධකරගත් තැන් පටන් පරිනිර්වානය දක්වාම සන්වයාට තෙරුවන් කෙරෙහි අවලංගුරද්ධාවම, ශීලයේ වටිනාකමම නොකිමම උදෙසා දන්දීමේ වටිනාකමම, පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය භාවය දැකීමේ වටිනාකමම ගිහි ජීවිත ගතකරන පිංවතුන්ලාට දේශනා කරමින් සතර අපායෙන් එතෙරවීමේ මාර්ගයම, හව ගමනේ සනාථ වන මර්ගයම කියාදුන් එවන් තවත් අසිරිමත් ශාස්තෘන්වහන්සේ තමක් තවත් වසර ලක්ෂ ගණනකට පහළ නොවන බව, ලෝකයාට මුණ නොගැසෙන බව අපි සිහිනුවණින් දැනගත යුතුය. එහෙයින් පිංවත් ඔබ ඉදිරියේ මේ මොහොතේ ඇති අභියෝගය ජය නොගතහොත් තෙරුවන් නොමැති ලොවක ඉබාගාතේයන මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයන් ලෙස මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවද දුක් විඳිනු ඇත. ශීලයෙන් මනුෂ්‍ය, ගිලිහුනු ලොවක, හිරි ඔතස් දෙක නැතිවුනු ලොවක මනුෂ්‍යයාත්, තිරිසන් සතාත් දෙදෙනකු නොව එකම කුළයක් වනු ඇත. මේ අවදානමෙන් පිංවත් ඔබට මිදිය හැකිවන්නේ මේ ජීවිතය තුළදීම සතර අපායෙන් මිදීම සඳහා ඔබ දක්ෂ වුවහොත් පමණක්ම වනු ඇත. ගිහි පිංවතුන් උදෙසා එම ගිහි බැඳීම සමඟ කටයුතු කරමින් සතර අපායෙන් මිදීමට අවශ්‍ය කරුණු කාරණා හික්ෂුවට ලැබුණු විවේක කාලයන්හිදී මෙසේ සටහන් තබන ලදී.

සතර අපායෙන් මිදීම යනු සෝවාන් ඵලයයි. ඉහත සටහන් වල අඩුපාඩු තිබිය හැකිය. එවැනි අඩුපාඩු තිබුණහොත් ඒවා ගැන විතර්කයන් සකස් කර ගන්නේ නැතිව ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ සුන්ර ධර්මම පරිශීලනය කර අඩුපාඩු සකස්කරගන්න. මොකද බුදුරජාණන් වහන්සේමයි සියල්ලම දන්නේ. අපි අඩුපාඩු සහිතමයි. මේ ආකාරයෙන් සිතන්න පුරුදු වුණොත් පමණක්මයි පිංවත් ඔබ තව තවත් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ, ධර්ම රත්නයේ, සංස රත්නයේ සරණ සොයන්නේ. එසේ නොවී මම සියල්ලම දන්නවායැයි කියන මනෝභාවය ඔබව බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් තව තවත් දුරස්කරන දිශාවටමයි මෙහෙය වන්නේ. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන්, ධර්මරත්නයෙන්, සංසරත්නයෙන් දුරස් වෙනවාය කියන්නේ මාරයාට ළංවෙනවාය කියන කාරණයයි. මෙම අභියෝගය පරාජය කළ හැකේක් ඔබ තුළ ඇතිවනතණ්හාව, මාන්තය, දිට්ටිය කියන කාරණා මාර ධර්මයන් බව නිවැරදිව හැඳිනගෙන එම කසළ ධර්මයන් ඔබ තුළින් පරාජය කර දැමීමේ මාර්ගයට පැමිණීමෙන්ය. මේ මාර්ගයේදී පිංවත් ඔබ මුලින්ම මමත්වයේ දැඩිභාවය ඒ කියන්නේ සක්කාය දිට්ටිය සිද්දමා සතර අපායෙන් නිදහස් වනු ඇත. මේ නිදහස සැබෑම හවගමනේ නිදහස්වීම නොවන අතර ගෞතම සමමා සමබුද්ධ ශාසනය අවරට යන මේ මොහොතේ සැබෑම නිදහස්වීම උදෙසා ඔබ ලබන නිදහස වනු ඇත. මින් ඉදිරියට පිංවත් ඔබ මාර්ගඵලලාභී දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක්ම ලෙස දිව්‍යතල වල සශ්ඨික සැපයන් විද මතු දිනක සුවසේ ධර්මයේ ඉතිරි අවබෝධයන් ලබා, දිව්‍යතලයකදීම - බරහිමතලයකදීම නිවී යනු ඇත.

මියගිය ඥාතියාට ඔබ සැලැවිණිම හිතවන්නේ?
එහෙමනම් කියවන්න...

"අනහරීම 2" අවසාන කොටස

පවුලේ සාමාජිකයෙක් මිය ගියාහම සන්දවසේ, තුන්මාසේ, අවුරුද්දේ මේ ආදී වශයෙන් ධර්ම දේශනා සාංඝික ආනාමය පිංකම සිදුකිරීම සමාජයේ පවතින වාරිතරයක්. වර්තමානයේ මෙම වාරිතරයේ ගුණාත්මක බව පිරිහීම මෙලොව පරලොව සැමදෙනාගේම අවාසනාවක්. අප හිතමු ගෙදර ස්වාමි පුරුෂයා මැරීල ගිහින් පේර්නයෙක් වෙලා ඉපදුනාය කියලා. ඇයි ඔහු පේර්නයෙක් වෙලා ඉපදුනේ. මැරෙන මොහොතේ ඔහුගේ බිරිද දරුවන් ගේදොරඉඩකඩම කෙරෙහි තණ්හාව ඇතිවුණ නිසයි ඊට ආශාවෙන් කැමැත්තෙන් ගෙදරට පේර්නයෙක් ලෙස උපාදානය ලැබුවා. හැබයි ඔහු ජීවත්ව සිටියදී කුසල් දහමද වැඩු අයෙක්. ඒත් මියයන මොහොතේ එම පිංකමක් සිහිකළා නම, සිහිවුණා නම නියත වශයෙන්ම ඔහුට සුගතිගාමී ජීවිතයක් ලබන්න තිබුණා. ඔහුට බිරිද, දරුවන්, ගේදොර කෙරෙහි ඇති වූ උපාදානය නිසා බැඳීම නිසා කුසල් සිත් යටපත්ව තණ්හාවෙන් තෙත්වුණ සිතක් සකස් වුණ නිසා තමා කැමති වූ, ආශා කළ පරිදිම බිරිද දරුවන් සිටින නිවසේම පේර්නයෙක් ලෙසපිරිහිංඨිය ලැබුවා. ඔහු කැමති වූ ස්වභාවය ඔහුට ලැබුණා. ඔබ හිතනවා ද මේ පේර්න ජීවිතය ඔහුට දුකක් කියලා. නැහැ. ඔහුට දුකක් නැහැ. ඔහු සැපයක් කියලාමයි මේ පේර්න ජීවිතය විදින්නේ. ඔහු කැමති වූ ප්රාර්ථනා කළ දෙයයි ඔහුට ලැබුණේ. ඔහුට අවශ්‍ය නම ඔහු පුහුණුකොට තිබුණා නම ඔහු කළ කුසල කර්මයක් සිහියට නගාගෙන මෙතෙහි කොට සුගතියක් ලබන්න අවස්ථාව තිබුණා. නමුත් ඔහු කැමති තැන ඔහුට ලැබුණා.

දැන් ගෙදර පේර්නයෙක් වෙලා ඉන්න ස්වාමි පුරුෂයාට පිං දෙන්න සන්දවසේ හෝතුන්මාසේ කරනවා. නමුත් ඥාතීන් කිසිවෙක් දන්න නැහැ මලගිය තැනැත්තා කොහේ ඉපදුනාද කියලා. නමුත් ඔහු ඉපදිලා ඉන්නෙ ගෙදරමයි. දැන් ගෙදර ධර්ම දේශනා පිංකමට සූදානම්. පිංකමට මහා පිරිසකට ආරාධනා කරලා. ගෙදර ඇතුලෙ, වත්තෙ පිටියෙ හැම තැනම ඥාතීන්, හිතවතුන්. මේ අයට සංග්රහ කරන්න මුළුතැන්ගෙයි කැම බීම හැදෙනවා, කට්ටට බිදිනවා, මාළු මස් උයනවා. කැම මෙසය පිළිවෙල වෙනවා. සමහරු කාඩ් සෙල්ලමෙ, තවත් සමහරු ආගිය තොරතුරු කපා කරනවා. තව සමහරුන්ගේ දුරකථන නාද වෙනවා. පුංචි දරුවො හඬනවා. දැන් ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩම කරල ධර්ම දේශනය පවත්වනවා. ගෙදර මුළුතැන්ගෙයි, කාමරවල, වත්තෙ පිටියේ කලබල. දැන් ඔබ හොදින් හිතන්න. පිංදෙන්න බලාපොරොත්තු වෙනපේර්නයා ගෙදරම සිටිනවා. ඉහත ස්වභාවයෙන් ඔබ පිංකම කළොත් මේ පේර්නයා බණ දවසෙ සවස පටන්ම දැඩිලෙස කලබලවෙලයි, ගැටෙන සිතෙකුයි සිටින්නේ. මගේ ගෙදරට මිනිස්සු එනවා. මගේ බිරිද සමග මිනිස්සු කතා කරනවා, හිනහෙනවා. මගේ වත්තේ මිනිස්සු. ගෙදර කාමරවල මිනිස්සු. මගේ බිරිද මට අහිමිවෙයිද? කවුරුහරි උදුරාගනිද? මගේ බිරිද මේ මොකද කරන්නේ. මම මහන්සිවෙලා හරිහමබ කළ මුදල් වියදම කරනවා, මිනිස්සුන්ට කන්න දෙනවා. මෙහෙම සිතමින් තන්හාවෙන් වංචල ස්වභාවයෙන් ගේ පුරා දුවනවා. ඇවිත් ඉන්න මිනිස්සු සල්ලි, රන්රිදී ගනිවි කියල එයා අල්මාරිය මුරකරනවා. මිනිස්සු ගෙනා තැගි පාර්සල් මුරකරනවා. එයා මහා බියකින් පසුවෙන්නේ. තමාගේ යැයි උපාදානය කොට ගත් දෙය අනුන් පරිහරණය කරනකොට එයාට ධර්මදේශනයට සවන්දීල පිංගන්න සිතක්, චිත්ත විවේකයක් නැහැ. පේර්නයා තන්හාවෙන් බියෙන් අන්ධවෙලයි මේ මොහොත ගත කරන්නේ. ධර්ම දේශනය ස්වාමීන්වහන්සේ හමාර කරල පිංදුන්නත් පේර්නයා ඒ වගක්වත් දන්න නැහැ. ඔහු පේර්න ස්වභාවයෙන් තමා උපාදානය කරගත් දෙය රැකගැනීම උදෙසායි මුළු කාලයම වැය කළේ. ඔහු තුළින් තවතවත් අකුසල් රැස්කර ගැනීමක් පමණමයි සිදු වුණේ.

පිංකම

ඔබ මෙහෙම සිතන්න. ඔබේ ගෙදර සාදයක් තිබෙනවා. කැම මෙසය ආහාරවලින් පිරිලා. ඔබේ ගෙදර සිටින කුඩා දරුවා මෙවැනි අවස්ථාවක මොකද කරන්නේ. සමවයසේ දරුවන් සමග සෙල්ලම

කරනවා, හැමෝම අනේ සුරතල් වෙනවා. එයා ආහාර ගැන සිතන්නේ නැහැ. මෙහෙම දහලලා ආහාර නොගෙනම නිදාගන්නවා. රසවත් කෑම මෙසයක් තිබුණත් දරුවා නිදාගන්නෙ බඩගින්නේ. ඔබ උපායශීලී නොවුනහොත්, ජේර්න ආත්මයක් ලැබූ පිං ගන්න පුළුවන් අයෙකුටත් අර දරුවා කෑම නොගෙන බඩගින්නේ නිදාගන්නා පරිද්දෙන්ම පිං ගැනීම අහිමිවෙනවා. මෙහිදී ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඔබේ ජේර්නයාගේ සිත කලබල නොවන නොගැටෙන ස්වභාවයක් පරිසරය තුළ නිර්මාණය කරන්න. සාදයක් කියන්නෙ එකක්. පිංකමක් කියන්නෙ තව එකක්. මේ දෙකේ අරමුණු දෙකක් තිබෙන්නේ. සාදයකින් වැඩෙන්නෙ කාමය. පිංකමකින් වැඩෙන්නෙ කුසලයක්. වර්තමානයේ ධර්මදේශනයයි පාටියයි දෙකම එකටයි ගන්නේ. ධර්මග්රවණය කරන පිංවතුන්ට ධර්මය ඇසෙන්නෙත් ආහාරවල සංඥව සමගමයි. මේ දෙක ඔබ පටලවා ගන්න එපා. පිංකමක් සිදුකිරීමට අවශ්‍යනම සද්ධර්මයට ගරුකරන අවශ්‍යම පිංවත් ඥාතීන්, හිතවතුන් කිහිපදෙනාට පමණක් ආරාධනා කරන්න. වත්ත පිරිවරන්න නොවෙ. ගෙදර සාලය පිරිවරන්න. ඥාතීන්ට සංග්රහ කිරීමට අවශ්‍ය ආහාරපාන සවස හය වෙනකොට සුදානමකොට අවසන් කරන්න. කුසල් වැඩෙන සංඥවත් මිස, අනිත්‍ය ධර්මයත් වැඩෙන සංඥවත් මිස කාම සංඥවලින් ඔබ මිදෙන්න. නිවස වත්ත හොඳින් පිරිසිදු කොට සම්බුදු පහන දල්වා, මල්, සුවදුම් අල්වා නිවස වත්ත පිටිය බුදුමැදුරක් කරගන්න. ස්වාමීන් වහන්සේගේ දෙපා දෝවනය කිරීමටගොස් අත්තක් වියාගන්න. ගොස් අත්තක් භාවිතාකොට පහන් පැලක් සාදා නැවුම් පහනක් දල්වන්න. සුවදුම් අල්ලන්න. මේ පහන් ආලෝකය මේ සන අන්දකාරය දුරුවී ආලෝකය පතුරුවන්නාසේ මගේ ඥාතීන් පිං මදව අදුරේ සිටිනම මේ පහන් ආලෝකය සේ පිනෙන් ආලෝකමවත් වෙවා කියල ජරාර්ථනා කරන්න. මේ ආලෝකයම සේ අනිත්‍යභාවයට පත්වෙද මෙලෙසින්ම මගේ මිය ගිය ඥාතීන්ට ද අනිත්‍ය සංඥවක් දැනේවා කියල ඔබ අනිත්‍ය වඩන්න. ඔබ සිතන්න යන්න එපා ගොස් අත්තක් කපනවා කියන්නේ පොල්වල්ලක් විනාග කිරීමක් කියල. සමහරු එහෙම හිතලා මේ වටිනා සිරිත් සමාජයෙන් අහිමි කරනවා. පොල්වල්ලක් අපිට මිල කරන්න පුළුවන් රුපියල් පන්සියයක් කියලා. එහෙත් සමාජයට එකතුව තිබූ වටිනා සිරිත් මිල කරන්න බැහැ. අපි අදක්ෂවෙලා තිබෙනවා වර්තමානයේ රුපියල් පන්සියයකට වටිනා ගුණධර්ම මිල කරන්න. ගොස් අත්තක් තුළ පිටිතුරු බව, නැවුම් බව, සෞභාග්‍යය විතරක් නෙමෙයි විශේෂයෙන්ම අද අපේ ගෙදර පිංකමක් තිබෙනවාය කියන සංඥව තිබෙනවා. මේවායෙන් අපේ සිත්ද ඥාතියාගේ සිත්ද නිසල වෙනවා. සමාධිමත් වෙනවා. ඔබ ගොස් අත්තක් කෙරෙහි පොල්වල්ලක්ය යන සංඥව ඇති කරගත්තොත්, ලෝභ සිතක් ඇති කරගත්තොත් එවැනි සිතකින් අනුන්ට දෙන්න පිනක් රැසේවයිද කියලා හිතන්න බෑ. යමෙක් තුළ ගොස් අත්තක්, පොල්වල්ලක්, පොල් ගසක් පමණක් නොව පොල් වත්තම මගේ කොට ගැනීම නිසා ඒවා තුළ නිත්‍යවූ වටිනාකමක් ඇතැයි දැකීම නිසා පොල්වත්තේම ජේර්නයෙක්ව ඉපදීම ලෝක ස්වභාවයම පවතිනවා.

ඉහත ආකාරයට ඔබේ නිවස වත්ත පිටිය ආගමික පරිසරයක්, වත්ත සමාධිය වැඩෙන පරිසරයක් ලෙස සකසේකාට ගෙන ඥාතියාට පිංදීමට ඔබ උපකර්මශීලී විය යුතුය. ගෙදර බාහිර ක්රියාකාරකම අවම වන තරමට ඥාතී ජේර්නයාගේ සිත පිංකම කෙරෙහි රඳවා තබාගත හැකිය. එසේ නොවුනහොත් කෑම මෙසයක් ගෙදරක තිබියදී කුසගින්නේ නිදාගත් දරුවා සේ පිංකම සිදුකළද ඥාතියා පිංනොගෙනම පිංකම අහවරවනු ඇත. එහෙයින් ඥාතියාගේ සිත ඇලෙන ගැටෙන ස්වභාවයෙන් තොරව පිං ගැනීමට අවශ්‍ය පරිසරය නිර්මාණය කොට ඥාතී ජේර්නයාට ඔබ පරලොචිත් උපකාර කරන්න.

වර්තමාන සමාජයේ අපි උත්සහ ගන්නේ ජීවත්ව සිටින විට සතර අපායෙන් මිදීමට අවශ්‍ය කුසල් දහම වැඩීම නොව, අනුන්ගේ පිං අවශ්‍ය නොවන සුගතියක ඉපදීමට පුහුණු වීම නොව, මියගිය පසු අනුන්ගේ පිනෙන් යැපෙන අවාසනාවන්තයෙක් වශයෙන් ජීවත්වීමටය, මිය යෑමටය. සමහරු මිය යන්නේ හත්දවසේ තුන්මාසේ පිංකමවලට මුදල් වෙන්කොට තබාය. මෙසේ පිංවත් ඔබ ජීවත්ව සිටියදීම මගේ ඥාතියා මරණයෙන් මතු මාව අසරණ කරාවී යන සංඥව ඇති කරගෙන හමාරය. වර්තමානයේ ඔබ තුළ "මිය ගිය පසු මගේ ඥාතියා මට පිංදෙයි, ඥාතීන්ගෙන් පිං ගනිමි" වැනි සංඥ තිබෙනවානම ඒවායින් වාහාම ඉවත් වන්න, මිදෙන්න. එම සංඥ තුළින් ඉවත් වීම යනු ජේර්න ලෝකයෙන් ඔබ යමජරමාණයට මිදුනා වන්නේය. සෑම මොහොතකම ඔබ ඔබ කෙරෙහි, ඔබ කරන ලද පිංකම කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න. තමා රැකී ගියෙන් කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න. මේ උත්තම ධර්ම මාර්ගය ඔබට විවර කළ ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ, ධර්මරත්නය, සංසරත්නය කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න, සිහිකරන්න, මෙනෙහි කරන්න. ඉනුත් ඔබ්බට ගොස් මේ සියල්ල කෙරෙහි අනිත්‍ය

සංඥව පුරුදු කිරීමට ඔබ උත්සහවන්න වන්න. අනුන්ගෙන් නොයැපෙන, සතර අපායෙන් මිදුන,
ධර්මයේ ආලෝකයේ හිමිකරුවෙක් ලෙස මෙඋතුම්මනුෂ්‍ය ජීවිතයෙන් ඔබඅධිෂ්ඨානය ඇතිකරගන්න.

'සතර අපායෙන් මිදෙමු' - 1 කොටස

කතාව දිග්ගැසුණොත්...

පුංචි කතා, ලොකු කතා කියා ස්වභාවයන් දෙකක් ලෝකයේ පවතී. පුංචි වුවද ලොකු වුවද කතාව සකස්වන්නේ ඇති වී නැතිවී යන සිතක් හේතුවෙන්ය. එම සිතට ඇලීමේ ගැටීමේ ස්වභාවය මත කතාව පුංචි හෝ ලොකු බවට පත්වෙයි. එක සිතක් නිසා මනුෂ්‍යයන් සිතාසෙයි, හඩයි, අපේක්ෂා සහගත වෙයි. සමහරවිට තමා විසින්ම තමාගේ ජීවිතය සියදිවි නසාගැනීම දක්වා, ඇති වූ සිත තත්භාවෙන් තෙත්වූ නිසා තව තව සිත් පරමපරාවන් ඇති කරදෙයි. සිතාසීම පුංචි කතාවකි. දිවි නසාගැනීම ලොකු කතාවකි. දෙකටම මූලාරම්භය වූයේ ඇති වී නැතිව ගිය සිතකි. ඒ සිතට ඇලීම නිසා හටගත් සිත් පරමපරාවකිනි. සකස්වුණ සිතට ඇති වූණ ඇලීමේ, ගැටීමේ ස්වභාවය මත කතාව ලොකු, කුඩා විය. මනුෂ්‍යයෙක් කල්ප ගණන් සතර අපායේ දුක් විදින්නේද, සුගතිවල සැප විදින්නේද තෘෂ්ණාවෙන් තෙත්වුණ සිතක් නිසාය.

බලන්න අවිද්‍යාවෙන් තෙත්වුණ එක සිතක් කල්ප ගණන් ඔබට දුක උරුම කරන දිග කතාවක්, ලොකු කතාවක් කියන්න ඔබට රැගෙන යන හැටි.

ඔය සතර අපායේ ජීවත්වන අනන්ත දුක් විදින සත්වයන් ඒ දුකට වැටුණේ කවදාහරි දවසක තමා තුළ ඇති වූණ රාගයෙන්, ද්වේශයෙන්, මෝහයෙන් තෙත්වුණ සිතක් නිසාය. එසේනම් මෙවැනි අතිහංසකර දුකක් කල්ප ගණන් දිගට ඇදෙමින් ගෙවන්නේ තමන්ට අයත් නොමැති, ආගන්තුක, ඇතිව නැතිව ගිය රාග, ද්වේශ, මෝහයෙන් තෙත් වූ සිතක් නිසා වීම අභාගයකි. පුංචි සිතක් ඇති කළ දිග කතාවකි එය.

නමුත් ඔබ අතහැරීම, සිතේ අනිත්‍ය බව දකින්නට පුරුදු කර තිබේ, ඇලීම ගැටීම සහිත සිත ඔබට දිගකතා ගොතන සංචාරකයෙක් කරවන බවට ඔබ තුළ අවබෝධාත්මක සංඥාවක් වඩාගෙන තිබුණා නම් හෝ ලෝකයෙන් දුකෙන් මිදෙනවා යන්න අවංක සහගත විශ්වාසයකින් ඔබ නිවීමේ මාර්ගයට අවතීර්ණව සිටියා නම් යම් තීරණාත්මක මොහොතක "ඥාන දර්ශනයන් සපුල කරමින්, ඇති වී නැති වී යන එක සිතක් ඔබට නිවීමේ ආශ්චර්යමත් සැහැල්ලුවත්, නිදහසත් ඔබට උදාකරනු ඇත.

කතාව නිමාකොට ඔබට ලෝකයෙන් නිවාදමන්නේද සිතක් සේම, ලෝකයාට විවෘත කොට ලොකු කතා ගොතන්නේ ද ඔය ඔබගේ ආගන්තුකයාමය. සිහි නුවණින් ධර්ම විනය දෙක තුළ ජීවත්වෙමින් සතිය සහ සිහිය ඇති කරගනිමින් මේ ආගන්තුකයා හඳුනාගෙන සැනසීම ලබන්න ඔබ උත්සාහගන්න.

සමාජය දෙස බැලීමේදී අපි දකින සියල්ලම ද දිග කතාය. හැම කතාවක්ම දිග්ගැසීමට හේතුව අවිද්‍යාව ගක්තිමත්වීමය. තරුණයෙක් තරුණියක් දෙස බැලූවොත් එය අවසන් වන්නේ විවාහයකිනි. දරු මුණුබුරන්ගෙනී. පවුල නමැති බන්ධනයෙනී. ඒවා උපාදානය කරගෙන මියගිය පසු සතර අපායෙනී. එසේ නොවන්නේනම් සුගතියෙනී.

කෙනෙක් තවකෙනෙක් දෙස ඔරවා බැලූවහොත්, ගරීරයේ හැසුනහොත්, අත්වැරද්දක් වුණොත් එය අවසන්වන්නේ මිනීමරුමට වසර ගණන් සිර දඩුවම විදීමෙනි. කල්ප ගණන් අපාදුක් විදීමෙනි. සිංහල පිංවතෙක් දුටු පිංවතකුගේ ඇහේ හැසුනහොත්, නැතිනම් දුටු පිංවතෙක් සිංහල පිංවතකුගේ ඇහේ හැසීම අවසන් වන්නේ ජාතින් දෙකක් අතර මහා යුද්ධයකිනි. විනාශයකිනි. මගේ රට, මගේ ජාතිය කියන උපාදානය නිසා සකස් වුණ මහා වෛරයකිනි.

රට නිසා හෝ ජාතිය නිසා හෝ ඇති වූයේ වෛරය නම් ප්රතිඵලයදුකක්මය. මියගියේ වෛර සිතකින්නම් උරුමය සතර අපායමය.

යම පිංවතෙක් සමමා සමබුද්ධ ශාසනයේ පැවිදිවුවොත්, එම පැවිද්ද අවසන් වන්නේ දැනුම, කීර්තිය,

ලාභ සන්කාර, නිසාය. පන්සල, කැලය, කුටිය, ගීලය, සමාධිය, මාර්ගඵල, රේඩියෝව, රූපවාහිනිය, ධර්ම ජීවාරය.... මෙවා සියල්ල මගේ කරගෙනය. කොටිනිම ස්වභාවධර්මයේස්වභාවය අර්ථ කර, අවබෝධ කර වදාල සමබුද්ධ දේශනය ද ඔහු ඔහුගේ කොටගනී. මෙ පොතේ සටහන් කර ඇති ඵකම කරුණක්වත් මෙ සටහන් තබන හික්ෂුවට අයත් දෙයක් නොවේ. හික්ෂුව අතින් සිදුවූයේ ලෝකයේ ස්වභාවය ඵම ස්වභාවය පිළිබද අවබෝධය ලබමින් ලත් අත්දැකීමසටහන් තැබීම පමණක්මය.

හික්ෂුවට මෙ කරුණු කිසිවක් අයිති නැත. ඒවා අයිති ලෝකයටයි. ලෝකය අයිති දුකටය. අනිත්‍යයටය. මෙ කරුණු මගේ කරගතහොත් ඒ ඔහු අයිතිකරගන්නේ ලෝකයයි. දුකයි. අනිත්‍යයි.

බලන්නකෝ ඇති වී නැතිවී යන සිතක් සකස්කර දුන් සිත් පරමපරාවක දිග කතාවලස්වභාවය. මෙ හැම දිග කතාවක්ම පුංචි කතාවක් බවට, නිවුණ කාතාවක් බවට පත්කරගැනීමට හැකියාව තිබියදී ඇතිවන සිතට ඇලීම, ගැටීම හේතුවෙන් සිත තෘෂ්ණාවෙන් තෙත් කිරීම හේතුවෙන්, සිත මගේ කරගැනීම හේතුවෙන් අත්හැරීමෙන් නිවීම දෙසට යෑම නොව, අල්ලාගැනීමෙන් දිගකතා බවට පරිවර්තනය කරගන්නවා. අවිද්‍යාවෙන් මිදී ලොකේයන් මිදීමට ඔබත් විර්යය වඩන්න.

එකේකා මරණය නැති නම් සතර අපායෙන් මිදීම
සතර අපායෙන් මිදෙමු 2 කොටස (i)

පසුගිය කාලවකවානුවල වැඩසිටිය ගෞරවණීය ස්වාමීන් වහන්සේලාත් වර්තමානයේ වැඩසිටින ගෞරවණීය ස්වාමීන් වහන්සේලාත් විසින් කරගෙන ගිය ධර්මදේශණාමය, බෝධිචන්දනාමය පිංකම හරහා අතිවිශාල තරුණ පිරිසක් ධර්ම මාර්ගයේ පෙරට එනවා පිංවතුන්ලා දකින්න ඇති. එම තරුණ පිරිස දිහා දැක්කහම වර්තමානයේ පැවිදිභාවයට පත්වී උතුම් ජීවිත ගතකරන තරුණ ස්වාමීන් වහන්සේලා දැක්කහම සද්ධර්මයට සමාජය තුළ මොනතරම දෙයක් කරගන්න පුළුවන්ද කියලා සිතෙනවා, තරුණ පිංවතුන්ලාට. නමුත් මේ එක එක කාලවලදී මතුවී එන ධර්මයේප්රබෝධය කාලයකදී දුර්වලවෙලා යනවා. මෙය සටහන් තබන හික්ෂුවත් ගිහි කාලයේදී එවැනි ගෞරවණීය ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ පිංකම තුළින් ධර්ම මාර්ගය ශක්තිමත් කරගත් අයෙක්. හික්ෂුව මෙහි සටහන් තබන්න හදන්නේ ස්වාමීන් වහන්සේලා හරහා ඇතිකරගන්නා ධර්මප්රබෝධය ජීවිතය තුළින් වැඩිදියුණු කරගෙන ජීවිතයේ කොටසක් කරගන්න අප දක්ෂවෙන්න ඕන කියලා. රැල්ලක් නැගෙනකොට රැල්ලක් සමග බොහෝම උද්ඝාගයෙන් ගහගෙන යනවා. රැල්ල අහවරවෙනකොට නැවත සුපුරුදු තැනට එනවා. සතර ප්රිදිපාද ධර්මයන්ට අයත් ඡන්දය, චීර්යය, චිත්තය, විමංසා කියන කාරණාවලින් චිත්තය කියන ධර්මතාවය පිංවත් ඔබට මෙහිදී වැදගත් වෙනවා. මෙතනදී චිත්තය කියන්නේ අධිෂ්ඨානයට. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ජයග්රිමහා බෝධි මූලයේ වාඩිවෙලා මගේ සම, මස්, ඇට, නහර, වියලේවා. සමමා සමබෝධිය අවබෝධ කර ගැනීමෙන් තොරව නොනැගිටීමේ කියල චිත්තයක් ඇතිකරගන්නවා. බලන්න අරමුණ නැතිනම් මරණය තමයි එම චිත්තයේ අර්ථය. මේ චිත්තය කියන කාරණය පිංවත් ඔබත් ධර්ම මාර්ගයේ ශක්තිය උදෙසා ජීවිතයට එකතුකොට ගන්න. ධර්ම මාර්ගයේ රැල්ලක් සමග පෙරට ගිහිල්ලා රැල්ල නැවතුන තැනදී ආපසු හිටපු තැනට එන්නේ ඔබ තුළ චිත්තයක් ඇතිකරගෙන නිසාමයි.

ඔබ මේ ලිපි මාලාවම උදාහරණයට ගන්න කෝ. පුංචි හෝ ප්රබෝදයක් ධර්මයට කැමති පිංවතුන්ලා තුළ මේ ලිපි කෙරෙහි ඇතිවෙලා ඇති. නමුත් පිංවත් ඔබ වටහාගන්න ඕනේ මේ කෙටි ප්රබෝදය අනිත්‍ය දෙයක් බව. හෙට අනිද්දා මේ ලිපි පෙළ අහවරවෙනකොට නැගුන ප්රබෝදය අහවරවෙනවා. නමුත් පිංවත් ඔබ නැවතිය යුතු නැහැ. ඔබ බලාපොරොත්තුවක් නොවේචිත්තයක් ඇති කරගන්න. ඔබ මෙතෙක් බලාපොරොත්තු පමණයි ඇති කරගෙන තිබෙන්නේ. බලාපොරොත්තු කියන්නේ වෙනස් වෙන

දෙයක්. තරුණ කාලයමයි ධර්මය සුවසේ වැඩිමට සුදුසු කාලය. ජීවිතය ආයුෂ්‍ය, වර්ණය, සැපය, බලය කියන කාරණාවලින් ජවසම්පන්න වන කාලවකවානුව. මෙම කාලයේදී තමයි 'පටිභානය' කියන නුවනින් මෙනෙහි කිරීමේ ශක්තිය ජීවිතය තුළින් මෝදුවෙන්නේ. මේ කාලය දාෂ්ඨීන් ගෙන් තොරව විවෘතව ලෝකය දකින කාලයක්. ඒ නිසා පිංවත් ඔබ අස්වැන්න ඇති වෙලාවේම උපකරමගීලිව අස්වැන්න නෙලාගන්න දක්ෂවෙන්න ඕනේ. අස්වැන්න නැති වුණාට ගස කොතෙක් සෙලවුවද වැටෙන්නේ අතු, කොළ, රිකිලිමය. අතු, කොළ, රිකිලි යනු ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහයි.

වර්තමානයේ තරුණ කාලය වැඩියෙන්ම කැපවෙන්නේ අධ්‍යාපනය, රැකියාව, ආදරය වැනි කාරණයන්ටය. මේවායේප්රථිඵලය ලෝහ, ද්වේෂ, මෝහ අකුසල් වලින් ජීවිතය පිරියාමයි. අධ්‍යාපනය ලබන්න. රැකියාව කරන්න. ආදරය කරන්න. මේවා කරන ගමන් ධර්ම මාර්ගයෙන් පෙරට නොකඩවා ගමන් කරන්න. වෙනස්වන බලාපොරොත්තු අහිබවා ගිය නොවෙනස්වන චිත්තයක් ඇති කරගන්න. බලාපොරොත්තුවලට වටිනාකමක් දෙන්න එසා. බලාපොරොත්තුවලට බැහැ කවදාකවත් ධර්ම මාර්ගයේදී ඔබට ජයග්රහණයක් ලබා දෙන්න. බලාපොරොත්තු නිරතුරුවම ඔබව රවටනවා. කාමයේ ආශ්වාදය උදෙසා ඇතිවෙන තෘෂ්ණාවේ බලවත්භාවය නිසාම බලාපොරොත්තු පසුබසිනවා. පසුබසින තැනදීම ඔබ තවත් නැවුම් බලාපොරොත්තු ඇතිකරගන්නවා. එයත් හුදු බලාපොරොත්තුවක්මයි. ඔබ බලාපොරොත්තුවලින් ජීවිතය හිස්කරන්න. එවිට ජීවිතය එකතැනක නවතීනවා. ඒ නැවතුන තැන ඉඳලා චිත්තයක් අධිෂ්ඨාණයක් ඇති කරගන්න එකේකා මරණය නැතිනම් සතර අපායෙන් මිදීමය

කියලා. එය බොහෝම ශක්තිමත් තැනක්. එවැනි ශක්තිමත් චිත්තයකදී ඔබ රැල්ල නැවතුන තැනදී, අසනීපයක් වුණ තැනදී, ව්‍යාපාරය බිඳ වැටුණ තැනදී, රැකියාව අහිමිවුන තැනදී ආපසු හැරෙන්නේ නැහැ. මොකද ඔබ දුක ගැන දැන ගෙනමයි දුකින් මිදීම දෙසට ගමන් කරන්නේ. මෙතනදී ඔබ තුළ ශ්රීද්ධාව සකසේවලා තිබෙන්න අවශ්‍යයි. සද්ධර්මය සැකයකින් තොරව පිළිගැනීමට, ජීවිතයට එකතුකර ගැනීමට ශක්තිය ඔබ තුළ තිබිය යුතුයි.

තරුණ

බොහෝම සද්ධාවන්ත එක් තරුණ මහත්මයෙක් හික්ෂුවට ප්රකාශ කළා හාමුදුරුවනේ මා තුළ කාලයේදීම බලාපොරොත්තුවක් තිබුණා මම විවාහ වෙන්නේ නැහැ කියලා. නමුත් මොකක්දෝ හේතුවක් නිසා මට පෙමවතියක් වුණ ගැහැණුණා. එවිට අපි බලාපොරොත්තුවක් ඇතිකරගන්නා විවාහ නොවී ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරනවා කියලා. නමුත් හමුදුරුවනේ මොකක්දෝ හේතුවක් නිසා අපි විවාහ වුණා. ඊට පස්සේ අපි බලාපොරොත්තු වුණා දරුවන් හදන්නේ නැහැ කියලා. නමුත් මොකක්දෝ හේතුවක් නිසා දරුවෙක් හැදුවා. දැන් දරුවා පොඩියි. දැන් අපි බලාපොරොත්තු වෙන්නේ දරුවා ලොකු වුනාම එයාවත් පැවිදි කරලා අපිත් පැවිදි වෙන්න. අනේ හාමුදුරුවනේ අපේ මේ බලාපොරොත්තුව ඉටුකරගන්න පුලුන්වෙයිද කියලා ඒ මහත්මය අහනවා. සත්‍යකිත්ම එය ඉටුවෙන්නේ නැහැ. මොකද එය හුදෙක් බලාපොරොත්තුවක් පමණක්මයි. ඔබ කළ යුත්තේ වෙනස් වෙන බලාපොරොත්තුවලින් බැහැර වෙලා නොවෙනස්වන චිත්තයක් සකසේකාට ගන්න. පිංවත් ඔබ ගිහි බැඳීම වලට බැඳී ඇති නිසා පැවිදිවෙන්නටම අවශ්‍ය නැහැ. ගිහිජීවිතය තුළ සිටිමින්ම එකේකෝ මරණය එකේකෝ සතර අපායෙන් මිදීම කියන චිත්තය සකස් කොට ගන්න. ඊට අදාළ ධර්මතාවයන් ජීවිතය තුළින් ක්රියාත්මක කරන්න.

එසේ තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්රීද්ධාව සකසේකාට ගතහොත් ඔබ ලෝකයේ ලොකුම ධනවතෙක්, ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වර්ණනා කළ ධනවතා, පොහොසතා තමයි තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්රීද්ධාව සකස් කොටගත් පිංවතා. ඔබට ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දරුවෙක් වෙන්න අවශ්‍යනම් ඔබ ඔය ධනවත් භාවයට තමයි පත්වෙන්න ඕනේ. වර්තමාන සමාජයේ ධනවතා පොහොසතා කියන මිට්‍යා මිමම ඔබ බැහැර කරන්න. ඔබ මේ සැබෑ ධනවත්භාවය හඳුනාගතහොත් සමාජයේ සැප ලබා ගැනීම උදෙසා පවතින තරහකාරී මනුෂ්‍ය පොරයට ඔබ හවුල්වෙන්නේ නැහැ. ඔබේ පොහොසත්භාවය කියන්නේ ඉලක්කම වලින් මනින දෙයක් නොවේ. ධර්මයේ අර්ථය තුළින් මනින දෙයක් බව තේරුම් ගන්නවා. ඉලක්කමේ වටිනාකම නොවටිනාබව ඔබ දකිනවා. ඔබට ලෝකය යන දිශාව වැඩක් නැහැ. ධර්මයේ අර්ථයන් වැඩෙන දිශාවයි වැදගත් වෙන්නේ. ඒ දිශාව වැටෙන්නේ නමා නමාට හිරිහැරයක් නැති, කාටවත්ම හිරිහැරයක් නැති. ආර්යඅශ්ඨාංගික මාර්ගය දෙසටයි. දැන් ඔබට පුළුවන් ශක්තිමත් චිත්තයක් ඇති කරගන්න. බලාපොරොත්තුවක් නොවේ. බලාපොරොත්තුව තුළ සැකය විවිකිව්වාට සැහවිලා තිබෙනවා. පිංවත් ඔබ දැන් සමමාදිට්ඨිය සකසේකාට ගෙන මාර්ගය තුළ සිටින්නේ. ආපස්සට යෑමක් නැහැ. මේ මොහොතේ ඇති කරගන්නා වූ එකේකෝ මරණය නැතිනම් සතරඅපායෙන් මිදීම කියන චිත්තය ඔබ පසුකොට පැමිණියා වූ භවගමනේ ඇතිකරගත් ශක්තිමත් චිත්තය වෙනවා. පිංවත් ඔබට මේ දේ කරන්න මෙවරත් ශක්තිය නොමැතිනම් ඔබ මෙවරත් පරාජය වෙවි. එම නිසා සැබෑම සැපය උදෙසා ධර්මයේ සැබෑම පොහොසත් භාවය ජීවිතයට එකතු කර ගන්න.

හික්ෂුවක් ධර්ම සාකච්ඡාවකට සහභාගිවීමට ධර්මාසනයට වඩිනවිට එහි පැමිණ සිටි සුදුවත් දැරූ සියලුම පිංවතුන්ලා එක මියුරු ස්වරයකින් සාදු...සාදු...සාදු යන හඩින් සංසරත්තයට ගෞරව දැක්වුවා. ඒ හඩ බොහෝම ශ්රීද්ධාවෙන් පිරුණු මිහිරි හඩක්. ගොඩාක් නිවුනු හඩක්. ස්තරී, පුරුෂ දෙපක්ෂයෙන්ම ඇසෙනකොට එය දිව්‍යලෝකයේ දෙවියන්ගේ හඩක්ද කියලා සිතෙනවා. කොටින්ම ඒ සෑම සැදැහැවතෙක්ම එම මොහොතේ සිටින්නේ මනුෂ්‍ය සංඥාවලින් මිදිලයි. දිව්‍ය සංඥා තමයි ඒ අයට සකස් වෙන්නේ. එක්තරා හික්ෂුවක් දවසක් රාත්රී සමාධිමත් සිතීන් පසුවෙනකොට දිව්‍ය ශේරාත ඔසේස් හික්ෂුවට දිව්‍යතලයකින් සාදු...සාදු...සාදු කියන හඩ ඇසිල තිබෙනවා. ඒ දිව්‍ය හඩත් මේ මනුෂ්‍ය ස්වරයත් එකම ස්වභාවයමයි. නමුත් එක්තරා රැයකදී හික්ෂුවට තවත් අපූරු දිව්‍ය ශේරාතයක් ඇසුණා. දිව්‍ය තලයක තනි දෙවියෙකේගේ හඩින්. එම දෙවියාගේ හඩ වුනේ අනිත්‍යයි...අනිත්‍යයි...අනිත්‍යයි කියලා. බලන්න මුලින් සඳහන් කළ දෙවියාට වඩා කොච්චරනම් ඉදිරි දැක්මක්ද මේ දෙවැනි දෙවියාට තිබෙන්නේ. සමහරවිට එම දෙවියා මාර්ගඵලලාහී දෙවියෙක්

වෙන්වත් පුළුවන්. ඒ නිසාම වෙන්ව ඇති සාදු...සාදු...සාදු කියන හෙ(ඒ අර්ථය ඉක්මවා ගිහිල්ලා අනිත්‍යයි...අනිත්‍යයි...අනිත්‍යයි කියන හඬ බොහෝම ගැඹුරු සංහිදුන මනෝභාවයකින්

සජ්ජායනය කරන්නේ. හික්කුළු පිංවත් ඔබට මතක් කරන්නේ පිංවත් ඔබත් ධර්ම මාර්ගයේ අඩියක් ඉදිරියට තබන්න. වර්තමානයේ හුඟක් තරුණ පිරිස්, ගිහිපිංවතුන්ලා පිංකම්වලදී සජ්ජායනය කරන සාදු...සාදු...සාදු කියන සජ්ජායන හෙ(ඒ අර්ථයෙන් අඩියක් පෙරට තබලා අර්ථවත්ව අනිත්‍යයි...අනිත්‍යයි...අනිත්‍යයි කියන සජ්ජායනයට පුරුදු වෙන්න. සාදු...සාදු කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරලා පමණක් ජරමාණවත් නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළින් ධර්මයේ අර්ථය හෙවත් අනිත්‍යය දකින්න. එවිටයි සැබවින්ම බුදුරජාණන් වහන්සේ වන්දනා කලා වෙන්නේ. අනිත්‍යය කියන වචනය පාවිච්චි කරන්න, සජ්ජායනා කරන්න සමාජයේ හුඟක් බයයි. ඔබ අනිත්‍යය කියන වචනය මෙතෙහි කරන්න සජ්ජායනා කරන්න බයයි කියන්නේ ඔබ ධර්මයට බයයි කියන කාරණයයි. මේ දුර්වලතාවයන් දුරස් කරමින් අර්ථවත් තැනට ජීවිතය ගන්න. ඔබ දකින ස්වාමීන් වහන්සේන් අනිත්‍ය නම, කරන පිංකමද අනිත්‍යනම, පිංකම නිසා සකසේවන වේදනා, සංඥ, සංඛාර, විඤ්ඤණ ධර්මතාවයනුත් අනිත්‍ය නම ඒ අර්ථයයි අපේ සිතේ මතු වෙන්න ඔබේ. මෙවැනි චිත්තයක් ඔබ තුළින් සකස් කොට ගතහොත් එයත් සතර අපායෙන් නිදහස් වීමට හුඟක් උපකාරී වෙයි.

අනිත්‍යය ගැන කතාකරන්න හුඟදෙනෙක් බයයි. අනිත්‍යය කියල හිතුවාම නැතිවෙනවාය කියන අදහස තමයි සමහර පිංවතුන් ඇතිකරගෙන තිබෙන්නේ. සත්තකින්ම අනිත්‍යය ගැන සිතුවොත් යමක් නැතිවෙනවා. ඒ නැතිවෙන්නේ දුකයි, දුක ඇතිවීමට හේතුවයි. මේ සියල්ල ඇතිකරන මෝහයයි. ඒ තුළයි ඔබ මතුකරගන්නේ ආර්ය අශ්ඨාංගික මාර්ගය. අනිත්‍යයයි කියන අර්ථය තුළ වතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මයන් සැඟවී තිබෙනවා. අනිත්‍යය කියන ධර්මය ඔබේ ජීවිතයෙන් මතුකර නොගන්නා තාක්කල් වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයන් ඔබෙන් වසන් වෙලයි තිබෙන්නේ. ඔබට අනිත්‍යයේ අර්ථය දකින්න තිබෙන්නේ අනිත්‍යය තුළින්මයි. වෙනසේවන දෙයක් තුළ සිටිමින්ම වෙනස් වන බව දකින්නයි තිබෙන්නේ. සිටීමක් වෙගවත් වන තරමට අනිත්‍යය වෙගවත්. ඒ වෙගවත් භාවයයි ඔබව සංකීර්ණ කොට තිබෙන්නේ. එතනදී පිංවත් ඔබට සමාධිය උපකාරීවෙන්නේ. අනිත්‍යයේ සැබෑම වෙගය ඔබ සමාධිය තුළින්ම හඳුනාගන්නේ. ඒ නිසාමයි පිංවත් ඔබට සමාධිය සකස්වීමට හේතුවන ශ්රද්ධාව, ශීලය ගැන මේ තරම් සටහන් තබන්නේ.

මේ සටහන් තබන හික්කුළු පිළිබඳව පිංවත් ඔබලා යම කටුසටහනක් සිතේ ඇදගෙන තිබෙනවානම ඒ තැනට එන්නට හික්කුළුවට උපකාරීවුවේ ශීලයයි. එය උත්කෘෂ්ඨභාවයෙන් රැක්කා වූ ශීලයක්. අසනීපයකට පැරසීමෝල් පෙත්තක් ළඟ තබාගත්තේ නැහැ. පානය කලේ ස්වමුත්තරා මාත්තරා මාත්තරාවක්. නමුත් වර්තමානයේ අවශ්‍ය ඖෂධ ළඟතබාගෙන පරිහරණය කරනවා අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව. අදාළ නිවන් මාර්ගය වඩන කාලයේ සමහරදාට මුහුණ සෝදාගන්න සබන් කැබැල්ලක් තිබුණේ නැහැ. ඒක ඉවරවෙලා. ඒත් දායකමහත්තයෙක් සබන් කැබැල්ලක් පුජා කරන තෙක් කටින් ඉල්ලුවේ නැහැ. සබන් පාවිච්චි නොකර හිටියා. නමුත් කුමන හේතුවක් නිසාද දන්නේ නැහැ වර්තමානයේ වැඩසිටින සෑම කුටියකම සබන්කැට පහ හයක් තිබෙනවා භාජනයක දමලා. දැන් හික්කුළුවට හිතෙනවා අනිත්‍යයේ හික්කුළුව එවැනි හිඟපාඩු කුටි ලැබුණේ හික්කුළුව අදාළ කාරණා පරිපූර්ණ කරගන්න කියලා. නොලැබීමත් ජයග්රහණයක් කරගන්නට. නිවීමේ මෙහෙයුමේ යෙදෙන කාලයේදී හික්කුළුව හොඳින් දැනුනා ශරීරය බොහෝ දුර්වලයි, කෘශ වෙලා, මරණය බොහෝම ළඟය කියල. එහෙත් හික්කුළුවට ආහාර ඖෂධ වල වටිනාකමක් තිබුණේ නැහැ. ජීවිතය අතහැරුන විටද ආහාර ඖෂධ හුදෙක් බාධාවක් පමණක්මයි

ජීවිතය යනු ඉලක්කම් ගොඩක්ද?
'සතර අපායෙන් මිදෙමු' 2 කොටස (II)

හික්ෂුවට පින්වතකුගෙන් දැනගන්න ලැබුණා. තමන්ගේ පෙම්වතියගේ කකුලේ ඇතිවුණ තුවාලයක් අසුබ සංඥාවට ලක්කරලා, පෙම්වතියගේ ශරීරයම තුවාලයක් කොට දැකලා, තම පෙම්වතිය කෙරෙහි කලකිරීම සකස්කරගෙන ඇයගේ ආශීර්වාදය ඇතිවම අලුත පැවිදිභාවයට පත්වුණ පිංවත් තරුණයෙක් ගැන.

මෙවැනි කථා තුළ තිබෙන්නේ ජීවිතයෙන් පලායාමක් නොවේ. ජීවිතයේ සැබෑම අර්ථය සොයායෑමක්. පිංවත් ඔබ බියවෙන්න එපා ඔබේ පෙම්වතා, පෙම්වතිය ඔබට අහිමිවෙයි කියලා. පෙම්වතාගේ ජීවිතය පෙම්වතිය විසින් කමටහනක් කරගන්න. පෙම්වතියගේ ජීවිතය පෙම්වතා කමටහනක් කරගන්න. දෙදෙනා, දෙදෙනාට විවාහ වන්න. මේ ගදගසන ජීවිතය රසගුලාවක් නෙවෙයි. තුවාලයක් ගඩුවක් ලෙස දකින්න. ගිහි ජීවිතය තුළ සිටිමින් ඔබලාට පුළුවන් ධර්මයේ අර්ථය ජීවිතයට එකතුකරගන්න. පැවිදිවෙන්න පුළුවන් නම් එය වඩාත් හොඳයි. ඒත් කොයිම අවස්ථාවකවත් ඉක්මන් පැවිද්ද(පැවිද්ද සඳහා කලබල වීම) හික්ෂුව අනුමත කරන්නේ නැහැ. දක්ෂයා අදක්ෂයෙක් විය යුතු නැහැ. හරියාකාරව අනිත්‍ය සංඥාව වඩා වඩා කෙනා ඉක්මන් වෙන්නේ නැහැ. ඔහු ගැන කවරුවත් බිය වියයුතුත් නැහැ. මොකද ඔහු ධර්මයේ රැකවරණය තුළයි සිටින්නේ. වඩාත් ගුණාත්මක පැවිද්දක් උදෙසා ඉවසීම අප තුළ තිබිය යුතුයි.

ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ බොහොම ආදර්ශමත් පෙම්යුවලක් හිටියා. ඒ තමයි පිප්පලි සහ හද්ධකාපිලානා. කෝටිපති බමුණු පවුල් දෙකක තරුණ දරුවෝ. දෙමාපියන් පිප්පලිට කොතෙක් විවාහ යෝජනා ගෙනාවත් ඒවාට කැමති වුනේම නැහැ. කැමැත්ත තිබුණේ පැවිද්දට. දෙමාපියන් දැඩි තීරණයක් ගන්නවා, පිප්පලි විවාහ නොවුනොත් අපි මැරෙනවා කියලා. පිප්පලිට සිද්ධ වෙනවා දෙමාපියන්ට අවනත වෙන්න. පිප්පලිගේ මනාලිය තමයි හද්ධකාපිලානා තරුණිය. ඇයත් පැවිදිවීමේ අරමුණින්ම විවාහය මහභරිය තරුණියක්. දෙදෙනා සම්මුතියකට එනවා, චිත්තයක් ඇතිකරගන්නවා අපි විවාහ වෙමු. දෙමාපියන් මියගියාට පසු දෙදෙනාම පැවිදි වෙමුය කියලා. ලොකු උත්සවයක් අරගෙන දෙදෙනාම විවාහ වෙනවා. ලෝකයා සිතාගෙන සිටින්නේ කම සැප විදිනවා කියලා. නමුත් මේ තරුණ පෙම්වතුන් ඇතිකරගත් චිත්තය බිඳෙන්න දුන්නේ නැහැ. දෙමාපියන් මියයනතුරුම බරහම්වාරි ජීවිතයක් ගත කලා. දෙදෙනා දෙදෙනාව ස්පර්ශ කළේවත් නැහැ. මේ පිප්පලි තමයි මහාකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ. හද්ධකාපිලානා තමයි හද්දකාපිලානා රහත් තෙරණින් වහන්සේ. මේ වරින් පිංවත් තරුණ ඔබ ආදර්ශ කරගත යුත්තේ උපකර්මගීලීව, කමසැප කෙරෙහි ඇති කැමැත්තෙන් මිදෙන්න. ජීවිතය තුළින් ඔබ චිත්තයක් ඇති කරගන්න. මේ සතිය මම බරහම්වාරිව ජීවත් වෙනවා කියලා. මේ සතිය මම දන්දීමෙන් ජීවත් වෙනවා කියලා. මේ සතිය මම අධිසිල් ආරක්ෂාකරමින් ජීවත්වෙනවාය කියලා. මේ සතිය මම ශක්තිමත්ව තෙරුවන්ගේ ගුණයන් සිහිකරමින් ජීවත්වෙනවා කියලා. මේ හැම වර්යාවකින්ම ඔබ තුළින් සිදුවන්නේ නෙක්කම්මයක්මයි. මේ නෙක්කම්ම සිතමයි ඔබට උපකාරීවෙන්නේ පංච උපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකීමට.

ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ නන්ද භාමුදුරුවන්ට ප්රකාශ කරනවා 'නන්ද මම ඔබව මේ ජීවිතයේදී පමණක් නෙවෙයි ඔබ ජනපද කලාපයයගෙන් බේරාගත්තේ කියලා. පෙර ආත්මභවයක නන්ද ඔබ කොටුවෙක් වෙලා මම ඔබේස්වාමියා වෙලා මා ළඟ ඔබ සේවය කරමින්, මගේ ගැල අදිමින් සිටියදී කොටුව දෙකක් වෙලා උපත ලබා සිටි ජනපදකලාපයය ඔබට බොරු කියලා පොළඹවලා කැලයට අරගෙන යන්න හැදුවා. එදත් මමයි ඔබව බේරාගත්තේ. තවත් ආත්ම භවයක නන්ද ඔබ උරෙක් වෙලා ජනපදකලාපයයගේ නිවසේ ඉපදිලා ඇය ඔබට හොඳට ආහාර දීලා, ලොකුමහත් කරලා ජනපද කලාපයයගේ විවාහය දවසේ ඔබව මරාගෙන මසට ගන්නා ඔය ජනපදකලාපයයම. සංසාරයක බැඳීම, උපාදානය.

උපාදානය නැමැති එළදෙනගේ තණ බුරුල්ලෙන් වැගිරෙන කිරි තමයි භවය. භවය නැමැති කිරි ජාතිය

නමැති පසේගා රසයන් උපද්දනවා. නිමාවක් නැහැ. නැවතීමක් නැහැ. අතීතය ගොඵවෙලා. වර්තමානය කපාකරනවා. මේ ජීවිතයේදී අපි ආශ්චර්යමත් මනුෂ්‍යයෝ. ලකුණු ගොඩක් දීලා තමන්ම ප්රගතිවාර්තාවක් සකස් කරගන්නවා. එහි බුද්ධාගමට ලකුණු නැහැ. ආර්ථික විද්‍යාවටයි ලකුණු වැඩිපුර දීලා තියෙන්නේ. දැන් ජීවිතය ඉලක්කම් ගොඩක්. ඔබ මෙතැන සිට සිටින්න නන්ද හාමුදුරුවෝ ගැන. ජනපද කලාණි ගැන. ඔබගේ නිවසේ සාලය තුළ, විදුරු අල්මාරියේ දිළිසෙමින් තිබෙන ඔබගේ මංගල ජායාරූපයේ, ඔබ ළඟම සිටිනා යෙහෙළිය, මේ මොහොතේ සිතාසෙමින් ඔබට සමීප වී සිටියන් ඇය නිසා සංසාරයේ ඔබ කොතෙක් දුක් විදින්නට ඇතිද? ඔබ නිසා ඇය කොතෙක් දුක් විදින්නට ඇතිද? මේ ජීවිතයේ ඔබගේ යෙහෙළිය වූ ඇය, මේ ජීවිතයේ පමණක්ම ඔබගේ යෙහෙළිය නොවූ බවද ඉහත කරුණු වලින්ම වටහාගන්න.

ජීවිතය ඉදිරියේ ඇත්තේ මෙවැනි 'නොවටිනා' වටිනාකමක් නම් ඔබ ජීවිතයේ අර්ථය මනින්නට ඉලක්කම්වලට ඉඩ නොදෙන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්රද්ධාව, දානය, ශීලය ජීවිතයේ වටිනාකම කර ගන්න. ඔබ කැමැති, ජීවිතයේ අගට ඉලක්කම් එකතු කරගැනීමට නම් ඔබ ඒ ජීවිතයට එකතු කරගන්නේ දුකමය. ඔබට ලැබෙන දෙය, එකතු කරන දෙය දානය උදෙසා අතහරින්නේ නම් ඒ ඔබ අතහරින්නේද දුකමය.

ඊයේ පිංවත් තරුණයෙක් පැමිණියා හිඤ්ච මුණගැසෙන්නට. ඔහු විවාහකයෙක්. ඔහු හිඤ්චට කියනවා, 'හාමුදුරුවනේ, මම අමාරුවෙන් හමිබ කරලා ඉතිරි කරගත් රුපියල් ලක්ෂ දෙකක් මා ළඟ තිබෙනවා. ඒකෙන් ගෙදරට අල්මාරියක් ගන්න ඔනේ. ඉතිරි මුදල සමපූර්ණයෙන් ලබන මාසෙ පිංකමට වැයකරනවා' කියලා. බලන්න, අමාරුවෙන් හමිබකරලා ඉතිරි කරපු දෙයට ඔහු සැබෑ වටිනාකමක් දුන්නා. ඔබ දක්ෂ වෙන්න, වෙහෙස මහන්සි වෙලා හමිබ කළාමු මුදලට ලෝකයේ ඇති සැබෑම වටිනාකම දෙන්න. දුක් උපදින දේවල් කෙරෙහි වැය කරලා එම මුදල් අපතේ හරින්න එපා. ඔබ ළඟ තිබෙන මුදල සුරක්ෂිතව තැන්පත් කළා කියන්නේ දානය තුළට, පිංකම තුළට බැකුගත කිරීමයි. ඉහත තරුණ මහතාද තමන්ට අවශ්‍ය ප්රමාණය නිවසට අවශ්‍ය භාණ්ඩය සඳහා වැයකර ඉතිරිය සුරක්ෂිතව තැන්පත් කළා. දානය නැමැති බැකුකරණය කෙරෙහි අවිශ්වාසයෙන්, බියෙන් තොරව තැන්පත් කරන්න. ගිහි පිංවතුන්ලාටයි මේ සටහන ලියන්නේ. පිංවතුන්ලා දානය කෙරෙහි, දන් දීම කෙරෙහි ප්රමාදයට පත්වන්නේ නම්, දන්දීමට ලෝභ නම් ඔහු හෝ ඇය නිරතුරුවතමන්ටත්, තම පවුලේ අයටත් රෝගීභාවයන් අනිවාර්යයෙන්ම බලාපොරොත්තු විය යුතුය. මොකද දානය තුළින්මයි මනුෂ්‍යයාට ආයුශ, වර්ණය, සැපය, බලය ලැබෙන්නේ. ඔබ මේ ජීවිතයේදී දන්දීමට මැළි නම්, පෙර ජීවිතයේ දන්දීම හීනනම් තමයි නිරතුරුවම පිංවතුන්ලාට ලෙඩ රෝග වැළඳෙන්නේ. තමන් හමිබකරන දෙයින් යම් ප්රමාණයක් තෘෂ්ණාවෙන් තොරව, කර්මය කර්මඵල විශ්වාසයෙන් යුතුව දන්දීමට යමෙක් ලෝභ නම් අනිවාර්යයෙන්ම ඔහුට හෝ ඇයට දන්දීමට වැය නොකළ මුදලට වඩා ඉතා වැඩි මුදලක් බෙහෙත් සඳහා, රෝහල් ගාස්තු සඳහා වැය කිරීමට සිදුවනු ඇත. දන්දීමට අකමැති කෙනාට බෙහෙත් වෛද්‍ය ගාස්තු සඳහා ඊට වඩා වැඩි මුදලක් වැය කිරීමට සිදුවීම හේතුවල ධර්මයක්මය. ලෞකික සැපයේ රහස දානයයි. මේ සැපය ඔබ උපයෝගී කරගත යුත්තේ සතර අපායෙන් මිදීම උදෙසාම, තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්රද්ධාවත් ශීලයත් පරිපූර්ණ කරගැනීම සඳහාය. ඉන්ද්‍රිය ධර්මයන් දියුණු කරගැනීම සඳහාමය. එසේ නොවුනොත් පිංවත් ඔබ උපකර්මශීලීව ජීවිතය තුළට මතුකොටගත් සැපය තවත් හුදු සංස්කාරයක්ම වී විපාක දීමෙන් අනතුරුව අනිත්‍ය වී යනු ඇත. දන්දීම නිසා ඔබට නිරෝගීභාවයද, එම නිරෝගීභාවය නිසාම සුවසේධර්ම මාර්ගයේගමන් කිරීමට හැකියාව ලැබෙන අතර දන් නොදීම නිසා රෝගීභාවයද, රෝගීභාවයන් නිසාම ධර්ම මාර්ගයෙන් දුරස්ථවීමද සිදු වේ.

ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ ජීවත්වුණ අනාගාමී උපාසක උපාසිකා දෙපලක් වන උග්ග ගෘහපතින්, වෙළකන්දකී නන්දා මාතාවන් නිරතුරුවම මහා සංසරත්තයට දන් පූජා කළා. වෙළකන්දකී නන්දා මාතාව පිරිනැමූ දානයන්ගේ එක් ආශ්චර්යමත් කාරණයක් තිබුණා. ඒ තමයි ඇය දන්දීමට පෙරාතුවත් සතුටුවෙනවා, දානයෙන් පසුවත් සතුටුවෙනවා. දානය පූජාකරන වෙලාවෙන් සතුටුවෙනවා. මෙය ඇය සතු ආශ්චර්යමත් කාරණයක්. ගිහි අනාගාමී උච්ඡි උච්ඡියනුත් දානය උතුම්කොට සැලකුවා. පන්සලද, ආරණ්‍යයද කියන හේදයකින් තොරව, නිරතුරුවම මහාසංසරත්තය අරමුණු කරගෙන, මහා සංසරත්තයටම පූජා කරන දානයමයි මහන්ඵල මහානිසංස වෙන්නේ.

පිංචන් ඔබ ඉදිරියේ ඇති අනතුර නුවණින් දකින්න. තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව ඇතිකර නොගන්නොත් මිථ්‍යාදෘෂ්ඨිකභාවයට පත්වෙනවා. ශිල්පද ආරක්‍ෂා කර නොගන්නොත් නැවත දිව්‍ය, බරහිම, මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබෙන්නේ නැහැ. දන් නොදුන්නොත් ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලයෙන් හිත ජීවිත ලැබෙනවා.

මෙමන්රීය නොවැඩුවොත් ලස්සන, රුමත්, ජරසන්න රූපයක් නැවත නොලැබෙනවා. මේ සා බියකරු අභියෝගයක සෙවණැල්ල අපේ ජීවිතවලට වැටී තිබියදී අපි හිතන්නේ, මුල්තැන දෙන්නේ රැකියාවට. ව්‍යපාරයට නොගියොත් ආදායම නොලැබෙයි. මිල මුදල් නොමැතිවුනොත් සමාජ තත්ත්වයක් නොලැබෙයි. විවාහයක් නොවුනොත් පරමපරාව නැතිවෙයි. මෙන්න මේ වගේ සරල, බොළඳ කෙටි අපේක්‍ෂාවන්ටයි අපි මුල්තැන දෙන්නේ. අපි ජීවත්වෙන්නේ අනතුරත් අනතුරින් ගැලවීමේ මාර්ගයත් අතර මොනතරම පරතරයක්ද. ගිහි පිංචන් ඔබට මෙලොව පරලොව දෙකම යහපත් කොටගන්න නම් හේතුඵල ධර්මයන් නිසා සකසේවන ඉහත කාරණා දෙකටම මුල්තැන දියයුතු වෙනවා. ඔබ ඉදිරියේ ඇති අනතුර නුවණින් මෙනෙහි කරල දුක නැමති ඉපදීමෙන් මිදීමේ මාර්ගයටම අවතීර්ණ වෙන්න. අපට සැහවිලා තිබෙන ඉහත කාරණා ගැන ඔබ සිතන්න ගන්නොත් එය හොඳප්රවේශයක් වෙවි ගක්තිමත් චිත්තයක් ඇතිකර ගන්න.

සමබ්බද සරණ විකුණනවද මාරයට?

"සතර අපායෙන් මිදෙමු" 2 කොටස (III)

දායක මහත්මයෙක් හික්කුළුවගෙන් විමසුවා "හාමුදුරුවනේ මම නිතරම දන් දෙන අයෙක්. මමත් අවිද්‍යාව තුළද සිටින්නේ" කියලා. පිංවත් ඔබ දන් දුන් පමණින් අවිද්‍යාවෙන් මිදෙන්නේ නැහැ. අවිද්‍යාව කියන්නේ චතුරාර්යසත්‍යය නොදැනීම. ඒ කියන්නේ දුක, දුක ඇතිවීමට හේතුව, දුක නැති කිරීම, දුක නැති කිරීමේ මාර්ගය කියන කාරණා හතර නොදැනීමයි අවිද්‍යාව. ඔබ ලෝකය දුකයි කියන කාරණය නොදන්නා නිසයි ඇසත්, ඇසට පෙනෙන රූපත් තුළින් සැප සොයන්නේ. කනත් කනට ඇසෙන ශබ්දත් තුළින් සැප සොයන්නේ.....අනෙක් ආයතනත් එසේමයි. ඔබ මෙවා දුකක් හැටියට නොවේ දකින්නේ. සැපයක් හැටියටයි. එහෙම නම පිංවත් ඔබ පුජා කරන දානයන් දුක් බවට පත්වෙන සැප අයිති කරගන්න දෙන දානයන් බවටයි පත්වෙන්නේ. සැප බලාපොරොත්තුවෙන් දෙන දානයන් අවිද්‍යාව තුළටමයි අයිති වෙන්නේ. ලෝකය දුකයි කියල දැකලා, දුකට ඔබව බැඳ තබන තෘෂ්ණාව අඩු කර ගැනීම සඳහා දෙන දානයමයි අවිද්‍යාවෙන් බැහැරට ඔබව තල්ලු කරන්නේ. මිල මුදල්, ආහාරපාන පමණක් නොවේ ඔබ දන් දිය යුතුව ඇත්තේ. ඒවා තුළින් දුක උපද්දවන තෘෂ්ණාවයි ඔබ තුළින් දන්දිය යුත්තේ.

තෘෂ්ණාව දන් දෙන කෙනාමයි දානයේ සැබෑම අර්ථය ජීවිතයට එකතු කර ගන්නේ. එම නිසා දන් දීමේදී ගිහි පිංවතුන්ලා ශක්තිමත් චිත්තයක් ඇති කරගන්න තෘෂ්ණාවෙන් මිදීම උදෙසාමයි දන් දෙන්නේ කියලා.

හික්කුළුව වැඩ සිටින කුටියට පැමිණි මහත්මයෙක් හික්කුළුවගෙන් ඇහුවා "හාමුදුරුවනේ කුටියට වෙලා තනිවම මොකද කරන්නේ" කියලා. හික්කුළුව ජරකාශ කළා කුටියට වෙලා විවේකයෙන් වැඩ සිටිනවා කියලා. ඒ වෙලාවේ ඔහු කියනවා "ඔහොම සිටියම ජීවිතේ කිසිම තේරුමක් නැහැනේ හාමුදුරුවනේ" කියලා. හික්කුළුව ජරකාශ කළා ජීවිතේ කොහෙත්ම තේරුමක් නැති හින්දයි මහත්තයෝ මෙහෙට වෙලා විවේකයෙන් වැඩ ඉන්නේ කියලා. මේ මහත්මයාට විවේකය කියන එකජරග්ණයක්. මොහු හික්කුළුව තුළින් දකින්නට කැමති අවිචේකී, කාර්ය බහුල, කිරියාශීලී චරිතයක්. අනුනගේ විවේකය දැකලා තමන්ගේ සිතේ විවේකය නැති කරගන්නවා. අනවශ්‍ය ගොඩාක් සිතුවිලි සිතලා අකුසලත් රුස්කර ගන්නවා. ඇසත් මට අයිති නැත්නම, ඇසට බැඳෙන රූපත් මට අයිති නැත්නම දිව, කන, නාසය, මනස, කය මට අයිති නැත්නම, ඒවාට බැඳෙන භාහිර රූපත් මට අයිති නැතිනම කුමක් සඳහා අවිචේකී වෙන්නද? වෙහෙස වෙලා කුමක් අයිතිකොට ගන්නද? මම කියා සටහන් කළ නාමරූප ධර්මයන්ගේ හේතුවෙන් හටගත් ඵලය සලායතන නම එතැන ද හේතුවල ධර්මතාවක් මිස සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නැතිනම, මේ අවිචේකය කවුරුත් උදෙසා කුමක් සොයන්නද? යමෙක් එසේ සොයන්නේනම ඒ ඔහු සොයන්නේ රච්චිමය. ඇසෙත් තේරුමක් නැත්නම, කනෙත් තේරුමක් නැතිනම ජීවිතයෙන් තේරුමක් තියෙන්න බැහැනේ. තේරුමක් නැති ජීවිතය ඔබට තේරුම කොට දෙන්නේ සද්ධර්මයයි. විවේකීව නාම රූප ධර්මයන් දෙස බලන්න. එවිට ඔබට වැටහේවි අවිචේකයෙන් අයිති කරගන්න දෙයක් මෙතැන නැහැයි කියලා. එම නිසා පිංවත් ඔබ ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් මුණගැසුනහම සැමවිටම ධර්ම කාරණයක්මයි කථාබහ කරන්නේ කියල චිත්තයක් ඇති කරගන්න.

සිත විවේකීභාවයට පත්වෙනකොට අවිචේකීභාවය සකස් කරන හේතු ඔබට වැටහෙන්න පටන් ගන්නවා. සිත අවිචේකී වෙන්නේ රූපය, වේදනාව, සංඥාව, සංස්කාර, විඤ්ඤාණ නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසාමයි. අනිත්‍ය දෙය නිත්‍යභාවයෙන් ගත්තහම ඔබව පටලවනවා. ඔබ නැති දෙයක් තිබෙනවාය කියල ගන්නවා. දැන් ඔබ අවිචේකීයි. ඔබට කරන්න, සොයන්න, බලන්න, කියන්න ගොඩාක් දේවල් තිබෙනවා. ලෝකය නැවතීලා තිබෙන්නේ. ඒත් පිංවත් ඔබ දුවනවා. වෙගයට හොඳ වටිනාකමක් තිබෙනවා අවිද්‍යාවේදී. "අවිද්‍යා පච්ඡයා සංඛාරා" අවිද්‍යාවයි සංස්කාර සකසේකාට දෙන්නේ. ඔබ වෙගවත්ය කියන්නේ වෙගයෙන් සංස්කාර රැස්කරනවාය කියන කාරණයයි. නමුත් ඔබ විවේකීව සිතන්න ගත්තොත් රූපයේ, වේදනාවේ.....අනිත්‍යභාවය සංස්කාර නිරෝධය දෙසටයි ඔබ ගමන් කරන්නේ. බලන්න අවිචේකයත් විවේකයත් අතර තිබෙන පරතරය. රූපය නිත්‍යභාවයෙන්

ගැනීම නිසා නැති දෙයක් සෙවීම නිසා අවිච්චකයන්, රූපය වෙදනාව.....අනිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසා සෙවීමට දෙයක් නැති නිසා විච්චකයන් ලැබිය හැකිය. විච්චකභාවය ඔබෙන් දුරස්ථවන්නේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් දුරස්ථවීම නිසයි. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවට පැමිණි කෙනා ජීවිතය අවිච්චකී වීමට ඇති හේතු සොයනවා. කලාපාණමිතර ආශ්රය, සද්ධර්මශ්රවණය, යෝනිසෝ මනසිකාරය තුළින්මයි සද්ධාව සකසේවන්නේ. මේ උතුම සද්ධාව ගැන සටහන් තබන කොට හික්කුවට අනිත්‍යයේ සිදුවීම පෙළක් මතකයට එනවා. හික්කුවගේ තාත්තා දෙවියන් කෙරෙහි බොහෝම ලැදි කෙනෙක්. හික්කුවට මතකයි ළමා කාලයේ තාත්තා සෑම වසරකම දෙවොල් මඩුවක් කරලා දේව දානයක් දෙනවා. ඒ වගේම සෑම මසකම කඩවර පුජාවක් තියනවා නිවසේ පිටුපසේස්. ඒ කාලයේ ළමයෙකු හැටියට සද්ධාව කියන්නේ කුමක්ද කියලා මම හඳුනාගෙන තිබුණේ නැහැ. මගේ තාත්තා හඳුනාගෙන තිබුණෙත් නැහැ. ඒ නිසාම මට මතකයි මේ දැන්වලින් මම අනන්තවත් හාල්මැසේස් පුවවලා, හරක් සම පුවවලා තිබෙනවා පුජාවන්ට. නමුත් මේ මොහොතේහික්කුවට ඒ අනිත්‍ය මතකයට එනකොට හික්කුව පැහැදිලිව දන්නවා එදා ගිහියෙක් හැටියට මම තුළ සහ තාත්තා තුළ තිබුණේ අමුලිකා සද්ධාවයි කියලා. අමුලිකා සද්ධාව තිබුණ නිසයි තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් බැහැරව දේව විශ්වාසයන්ට බැහැරවෙන්නේ. අමුලිකා සද්ධාව නිසාමයි හාල්මැසේසා පිවවුවේ, හරක් සම කැබලි පිවවුවේ, පුජාවන්ට බුලත් තටු හඳලා, ගණන් කරලා මල් තැබුවේ. ඉහත සටහන තැබුවේ පිංවත් ඔබට සද්ධාවේ සහ අමුලිකා සද්ධාවේ වෙනස හඳුනාගන්නයි.

පිංවත් ඔබ තෙරුවන් වදින, දන් දෙන, සිල් රකින කෙනෙක් වෙන්න පුළුවන්. නමුත් ඔබ ජීවිතය ඉදිරියට රැකියාවේ, ව්‍යාපාරයේ, රෝගීභාවයන් වැනි අභියෝගයන් එනකොට තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් බැහැරව හාල්මැසේස් පුවවන්න, හරක් සම පුවවන්න, පලතුරු වට්ටි තබන්න දේව අමනුෂ්‍ය ඇදහිලි ඔසේස් ඒවාට විසඳුම බලාපොරොත්තු වෙනවානම් පිංවත් ඔබ නියත වශයෙන්ම දැනගත යුතුයි ඔබ තුළ තවම තිබෙන්නේ අමුලිකා සද්ධාව කියලා(මෝහය මුසු සද්ධාව) නමුත් හික්කුවට තරුණ කාලයේදීම යම් හේතුවක් නිසාම මේ අමුලිකාසද්ධාව තමා තුළින් හඳුනාගන්න හැකිවුණා. කලාපාණ මිතර ඇසුර, සද්ධර්මශ්රවණය නිසාම, ඇසුරා වූ ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම නිසාම....

පිංවත් ඔබ ධර්මය ඇසීමෙන් පමණක් ඵලක් නැහැ. ඵම ධර්මය නුවණින් මෙනෙහි කරන්න. අපගේ ආයුෂ්‍ය බොහෝම වෙගයෙන් ගෙවී යනවා. මරණය බොහෝම ඉක්මනට ළඟාවෙන්න පුළුවන්. ඵම නිසා රැකියාව, ව්‍යාපාරය, විවාහය නොවේ වන්දනීය මරණයකට හිමිකරුවෙක් වෙන්න. මුළාවට එක වචනයකින්වත්, හැඟීමකින්වත්, සිතුවිලිකින්වත් බැඳෙන්න එපා. ආදරය කරන්න එපා. බිය ඇතිකරගන්න. අමුලිකා සද්ධාවමයි සංසාරයේ ඔබට මිඵපාදාණ්ඩිකභාවය ඇතිකොට දෙන්නේ. මෙය බියකරු ලෝකයක්. වපල ලෝකයක්. මිනීමරු ලෝකයක්. මනුෂ්‍යයා තුළ සකසේවන පංචඋපාදානස්කන්ධය ඒ තරමටම බියකරුයි, විෂමයි. හික්කුවට මුණගැසුණ එක් කට්ටඩි මහත්මයෙක් හික්කුවට ප්රකාශ කළා තමා දන්නා මන්තර ගුරුකම් ශාස්ත්රය තුළින් තමාට මිනිසෙක් මරන්න, විනාශ කරන්න පුළුවන් කියලා. ඔහු සපඵ කළා තමා එවැනි ගුරුකම් කරලා තිබෙනවා කියලා. ඔහු උදම ඇනුවා. ධර්මයේ අර්ථය නොදත් මුළාවූ ලෝකයාට මනුෂ්‍යයෙක් මැරීම මදුරුවෙක් මැරීම වගේ සරල දෙයක්. ධර්මයෙන් බැහැර වුණ සිතකට ජීවිතයක වටිනාකම තබා තමාගේ ජීවිතයේ වටිනාකමවත් තේරෙන්නෙ නැහැ. තමාගේ ජීවිතයට ලබාදී ඇති නොවටිනා ලංසුවමයි අනුන්ගේ ජීවිතවලටත් ලබා දෙන්නේ. පිංවත් ඔබලා සද්ධර්මය ශ්රවණය කරන පිංවතුන්ලා වශයෙන් සෑම මොහොතකම සමාජය තුළ තිබෙන අන්තරායකාරී ධර්මයන් හඳුනාගන්න. සද්ධර්මය කෙරෙහි සද්ධාවට පැමිණි කෙනා දක්ෂවෙනවා තමාගේ රැකියාව අහිමිවුණත්, තමාගේ ව්‍යාපාරය පාඩු වුණත්, තමාට රෝගයක් හැඳුනත් මගේම හොඳටයි කියලා හඳුනාගන්න. මේ බිඳවැටීම තුළින් මම අත්දැකේක් ලෝක ස්වභාවයයි. අනිත්‍යධර්මයේ අර්ථයයි කියලා. අනිත්‍ය වෙන දේවල් කෙරෙහි, බිඳෙන වැටෙන දේවල් කෙරෙහි බැඳීමෙන් මිදිලා තව තවත් ධර්මාවබෝධය දෙසට එනවා. එහෙම කෙනා තව තවත් උත්සාහයෙන්, චිරයෙන් යුතුව වැටුණ දෙය ගොඩනගා ගැනීමට උත්සාහ ගන්නවා වගේම ධර්මය තුළින්මයි සැනසීම සොයන්නේ.

වර්තමාන සමාජයේ වෙගයෙන්ම ජනජීරිය වෙන අංශයක් තමයි යන්තර මන්තර, ගුරුකම් කේෂ්ත්රය. මේ අංශයේ දියුණුව, භාවිතය වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න ධර්මයේ භාවිතය හීනවෙනවා. එය

ධර්මතාවයක්. සද්ධර්මයේ සැබෑ ආයුකාලය බොහෝම කෙටියි කියලා හඟවන අනතුරු හැඟවීමක්. කර්මය කර්මඵල විශ්වාසයෙන් බැහැරව ලෝකය ගමන් කරනවිට මිථ්‍යාදෘෂ්ඨිකභාවයේ ගොදුරක් බවටයි ඔබව පත්වෙන්නේ. නමුත් අවාසනාවේ මහත කියන්නේ මෝහය නිසාම මෙමනුෂ්‍යයා මුදල් වියදම් කරලයි මිථ්‍යාදෘෂ්ඨිකභාවයට පත්වෙන්නේ. උතුම් සද්ධර්මය ජරතීකේෂ්ප කරලා, සල්ලිවලට මිථ්‍යාදෘෂ්ඨිකභාවය ගන්නවා. බලන්න මාර ධර්ම මොනතරම සියුම්ද කියලා. ඔබේ ඇස් වහලා ඔබේ මුදල්වලින් ඔබටම මිථ්‍යාදෘෂ්ඨිකභාවය විකුණනවා. ජේර්තයන්ගේ ලෝකය, යක්ෂයන්ගේ ලෝකය, නිව අමනුෂ්‍යයන්ගේ ලෝකය හරිම බියකරුයි, හරිම පුළුල්. බොහෝම සංකීර්ණයි. ඔවුන්ගේ ධර්මය අධර්මයයි, විනාශයයි, ද්වේෂයයි. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැනි උතුම් ශාස්තෘන්වහන්සේ නමකගේ සරණ අහිමිකොට ගෙන තාවකාලික දියුණුවක් උදෙසා සිහින දකිමින් අමනුෂ්‍යයන් සරණ යාම පිටත් මිනිසුන් ඔබේ ජීවිතය ඔබම මාරයාට විකිණීමකි.

මේ ලෝකයේ ඇති මෝහය, ලෝකය තුළ සැඟව ඇති ඇත්ත මෙන්ම මෙමස් ඇසට නොපෙනෙනා ලෝකය ආදියද ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ ධර්මයේ සත්‍යතාවය අත්දැකීමෙන්ම උතුම් සමාධිය තුළින්මයි දැකිය හැකේ. මස් ඇසෙන් දකින ලෝකයේ චිත්රය නොව, පිනෙන් සහ පවෙන් පිරුණු සත්වයන්ගේ ලෝකයේ අසුරුවමන්කාරජනකමෙන්මදුක්මුසු හව ගමනේ නවාතැන්පළවල් සමාධිය තුළින් යම් හික්කුවක් අත්දකිනකොට මිනිසුන් වශයෙන් අපි මොනතරම බොළඳ වැරදි ඔසේස් ලෝකය ග්‍රහණයකොට තිබෙනවාද කියලා පැහැදිලිවෙනවා. දෙවියන්ගේ පුද පූජා නියෙනකොට කපු මහත්වරු කන්නලව් කරනවා ඔබ අසා ඇති. ඒ අය මෙහෙම කන්නලව් කරනවා. "හරක් රැලට, මොනර රැලට, මැණික්හගට දිවැස් හෙළන දෙවියන්" කියලා. අපි එතකොට සිතන්නේ මේ දෙවියන් හරක් රැලට දිවැස් හෙළනවා කියලා. පිටත් ඔබම සිතන්නකෝ ගොම ගොඩ, මුත්තරා ගොඩ, මඩ නාගෙන ගාල්කරල තිබෙන හරක්ගාලට, එම සතුන්ට පින් කරල ඉපදන දෙවියෙක් දිවැස් හෙළයිද? ගොපල දරුවෙක් වගේ. මේ ගොම ගොඩ, හරක් මුත්තරාගොඩ දෙවියන් වැඩ සිටියිද? නමුත් මේ කථාවේ සැඟවුණ ඇත්තක් තිබෙනවා. ඒ ඇත්ත පිටත් ඔබට දකින්න පුළුවන් සමාධිය තුළින් පමණයි. දිනක් හික්කුවක් සමාධියෙන් වැඩසිටිනකොට හික්කුවට දිව්‍ය මිගවයන් 12 ක් පමණ සමන්විත දිව්‍ය හරක් රංචුවක් දර්ශනය වුණා. මෙතන ලොකු දෙනුන්6 ක් සහ පැටවුන් වශයෙන් තමයි ඉතිරි අය සිටියේ. මේ දිව්‍ය මී දෙනුන් රංචුව මනුෂ්‍යලෝකය ඇසුරුකොට ජීවත්වෙන දිව්‍ය හරක් රංචුවක්. මේ මී දෙනුන් ආයුෂ, වර්ෂ, සැපයෙන් හුඟක් පිරිලා. මේ සතුන් බොහෝම පිරිසිදු, ගරීරය පුෂ්ඨිමත්, තෙල් පැහැයෙන් දිලිසෙන, රෝම ගහන ගරීරයක් තිබෙන්නේ. කිරිබුරුල්ල බොහෝම ලොකුයි, තන පුඩු ලොකුම ජර්මාණයේ කෙසෙල් ගෙඩියක් වගේ, කිරිවලින් තන බුරුල්ල පිරිලා. එම දිව්‍ය මීහරක් රංචුව දකිනකොට එය සොහොගයේ සංකේතයක් වගේ. මේ දිව්‍ය හරක් රංචුව පාරක් දිගේ ගමන් කරන ස්වභාවයෙනුයි හික්කුවට දර්ශනය වෙලා තිබෙන්නේ. ඔබගේ මස් ඇසට නොපෙනෙන ඇත්තක් මෙතන තිබෙනවා. හරක් රංචුවට දිවෙස් හෙළන දෙවියෙක් සිටිනවා. ඒ ගමේ සිටින ගොම, මුත්තරා ගොඩ දහලන හරක් නොවේ. ඉහත සඳහන් කළ පිනෙන් වැඩි එහෙත් දිව්‍ය හරක් බවට හවයේ උපත සකසේකාට ගත් ඉහත හරක් රැල්වලටය. බලන්න අන්ධ විශ්වාසයන් සත්‍යයන් අතර තිබෙන වෙනස කොපමණද කියලා. ඉහත දිව්‍ය මීගව රංචුව හවයේ තවත් එක් නවාතැන් පලක්. මෙවැනි අනතුරුදායක හව ගමනක් ඉදිරියේ පිටත් ඔබ දෙවියන්ගේ මුහුණ දෙස නොවේ බැලිය යුත්තේ තෙරුවන්ගේ ගුණ දෙසයි.

පිටත් ඔබ ඔබේ ජීවිතය සෑම විටම පර්යේෂණාගාරයක් කරගන්න. මොන පර්යේෂණාගාරයක්ද? ධර්ම පර්යේෂණාගාරයක්. පිටත් ඔබ ඇසෙන, දකින, සිතෙන සෑම දෙයක්ම නුවණින් පර්යේෂණය කරන්න. ධර්මය අධර්මය තෝරාබේරාගන්න. සසර අවධානමට එරෙහිව සැමවිටම විමසිලිමත් වන්න. සැපයට එරෙහිව අන්තරාකාරී ධර්මයන්ගෙන් මිදීමට පෙරාතුව එම අන්තරාකාරී ධර්මයන් තමා තුළ තිබෙනවාය කියන කාරණය ඔබ පිළිගන්න අවශ්‍යයි. බොහෝ වෙලාවට අපිට වරදින තැන ඔතැනමයි. සියලුම අකුසල් මූලයන් අප තුළ වැඩෙනවා. නමුත් අපි දක්ෂ නැහැ ඒ බව හඳුනාගන්න. හඳුනාගන්න අයත් ඒවා වසන් කරගෙනයි ධර්ම මාර්ගයේ පෙරට යන්න උත්සාහගන්නේ. මෙසේ වන්නේ ඔබ තුළින් ඔබ ධර්ම පර්යේෂණයක් නොකරන නිසා. හික්කුව ගිහි කාලයේ හොදින්ම හඳුනාගන්නා තමා තුළ ඇති රාග, ද්වේෂ, මෝහ අකුසලයන්. ඒ ගැන කියන්න හික්කුවට

ලැජ්ජාවක් නැහැ. මොකද එම හඳුනාගැනීමමයි හික්කුවට මේ තැනට එන්න පාර එළිපෙහෙළි කර

දුන්නේ. ගිහි කාලයේ තමා තුළ තිබූ රාගය තුළින්මයි, රාගයේ තුවප් බව හඳුනාගත්තේ. තමා තුළ තිබූ ද්වේෂයේ තුවප් බව තුළින් තමයිද්වේෂය හඳුනාගත්තේ. තමා තුළ තිබූ මෝහය තුළින්මයි මෝහයේ අදුර හඳුනාගත්තේ. ලෝකයා දෙස බලලා ඉගෙනගන්න දෙයක් තමාට තිබුණේ නැහැ. සියලුම අන්තරාකාරී ධර්මයන් තමා තුළම අඩු වැඩි වශයෙන් තිබුණා. තමා තුළින් තමාට එදා ඒ අකුසල මූලයන් හඳුනාගත හැකි වූයේ තමාගේ ජීවිතය පර්යේෂණාගාරයක් කරගත්තා නිසා. අනුන් උදෙසා පර්යේෂණ කරන්න නොවේ. අවංකවම තමාගේ නිවැරදිභාව උදෙසා තමා මෙවැනි පර්යේෂණයක් කිරීමට යොමුවූයේ මුළින්ම තමා තුළ ඉහත අකුසල මූලයන් ඇති බව හඳුනාගත් නිසයි. හික්ෂුව එදා ලෝකයාට අවංකවෙන්න නොවේ ගියේ. තමා තමාට අවංකවීමටයි. ඒ අවංකභාවය තුළ සිට තමා දෙස නුවනින් බලනවිටයි ජීවිතය තුළ තිබූ අකුසල මූලයන් හඳුනාගත්තේ. මේ හඳුනාගැනීම හික්ෂුවට එදා ලොකු වටිනාකමක් වුණා. ඒ නිසාමයි තමා තුළ අකුසල මූලයන් තිබෙන බව දැනගත්තේ. දෙවැනිව, ඒවායේ අන්තරාකාරී බව දැකේ. තෙවැනිව, ඒවා උපක්රමගීලීව නැතිකරගැනීමේ මාර්ගයට අවතීර්ණ වූයේ. හික්ෂුව ගිහි ජීවිතයේදී තමා තුළ රාගය, ද්වේෂය, මෝහය තිබෙන බව ලෝකයාට පෙන්වන්න ලැජ්ජා වුණේ නැහැ. තමා ලෝකයාට විවෘත වුණා. ඒ විවෘතභාවය තුළින්ම තමා තමාව ලැජ්ජාවට පත්කරගත්තා. පිංවත් ඔබත් ඔබගේ ජීවිතය හැකිතාක් ලෝකයාට විවෘත කරන්න. ලෝකයාට සැහවීම තුළ වැඩෙන්නේසක්කාය දිට්ඨියම බව හඳුනාගන්න. මේ සක්කාය දිට්ඨියමයි ඔබ තුළ ඇති රාග, ද්වේෂ මෝහ අකුසලධර්මයන් ලෝකයාගෙන් වසන්කොටතබාගන්න උපකාරීවන්නේ. මගේ ආරක්ෂාව උදෙසා, මගේ පැවැත්ම උදෙසා, මම කවිද කියලා ලෝකයාට පෙන්වීම උදෙසා.....

කාවද මේ ප්‍රමාණවත්ත හදන්නේ?

ගිරිහයන්ගේ ගිරිහණයට හසු වූ අසරණයන්ට..
'සතර අපායෙන් මිදෙමු' 2 කොටස (IV)

මේ දවස්වල හික්කු වැඩ සිටින කුටිය අවට තිබෙන පළු ගස් කැලයේ පළු ගෙඩි හට අරගෙන මුළු පළුයායම කහ පාටින් පෙනෙන්නේ. වෙසක් මාසයේ සෞම්‍ය දේශගුණයත් එක්ක සෑම සතා සිව්පාවෙක්ටම හොඳහැටි ආහාර තිබෙනවා. හික්කු වගේ කුටිය වටේ තිබෙන වැලිමළුව නිතරම අපවිතර වෙලා තිබෙන්නේ. වැලි පොළවට වැටෙන පළුගෙඩි කන්න හරක් නිතරම වැලි මළුවට එනවා. හරක් කුර සටහන්වලින් වැලිපොළව අපවිතර වෙලා. දැන් වෙලාව උදැසන හයට විතර ඇති. හික්කු කුටියේ බිම අතුගාන කොට හරක් කීපදෙනෙක්ම වැලිමළුවේ පළුගෙඩි කනවා. වැලි මළුව හොඳටම අපවිතර වෙලා. හරක් ටික දැක්ක ගමන් හික්කු වට එක පාරටම කියවුණේ 'පුතේ කරදර නොකර ඉක්මනට කාලා යන්න' කියලා. කාටද මේ 'පුතේ' කියලා කියවුණේ? මිදුලේ සිටි හරකුන්ට. මේ හරක් සංසාරයේ කොච්චරනම් මා සමඟ එකම අමමාගේ, තාත්තාගේ දරුවෝ වෙලා ඉන්න ඇතිද? සංසාරයේ හේතුවල ධර්මයක් නිසාම ඉපදිලා එක පිහානේ බත්කන්නට ඇතිද? එකට ගලිවෙලා කොච්චර නම් දුකට හඩන්නට ඇතිද? සතුටට සිනාවෙන්න ඇතිද? ඔබත් මමත් අතර තිබෙන වෙනස පුතේ, සංස්කාරයන්ගේ වෙනස පමණයි. මේ දැක්ම තුළ ඉදගෙන තමයි මහා සංසරත්තයේ කරුණාව, මෙමන්රිය ලෝකයට පැතිරෙන්නේ. සෑම සත්වයෙක් කෙරෙහිම 'මම ලෝකය හඳුනාගත්තාය, ඔබ ලෝකය හඳුනා නොගත්තාය' කියන අනුකම්පාව මත සිටිමිනුයි මහා සංසරත්තය ලෝකය දකින්නේ. මේ අනුකම්පාව සකසෙවන්නේ සසර දිග, සසර ගැඹුර, සසර දුක ගැන අවබෝධය තුළිනුයි.

මේ සටහන් තබන වෙලාවේ හික්කු වට මතකයට එනවා එක්තරා ආරණ්‍යයකදී තරුණ සාමණේර හිමිනමකට 'පුතේ' කියන වචනයෙන් ඇමතුවාය කියලා එක් ගුණවන්ත වැඩිහිටි ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් අවවාද කළ කාරණය. මේ සියල්ලම තුළ අපි දකින්නේ ලෝකයයි. ලෝකය වසාගෙන පැතිරෙන විවිධත්වයයි. සංස සමාජයේ පැවැත්ම උදෙසාම තමාට වඩා පැවිද්දෙන් අඩු ස්වාමීන්වහන්සේ නමකට 'ආයුෂ්මතුන්' නමින් හැඳින්වීම නිවැරදි බව හික්කු වත් පිළිගන්නවා. පසුව එම වරද හික්කු නිවැරදි කරගන්නා. එහෙත් මොකකේද් හේතුවක් නිසාම ඉන් ඔබට ගිය කරුණාවක්, මෙමන්රියක් මහා සංසරත්තයේ ජීවිතය තුළ තිබෙනවා. තමන්ගේ කුටියේ වැලිමළුව අපවිතර කරන එළදෙනත් දරුවෙක් හැටියට දකින්න වෙන දවසක් අපට ඉදිරියට එනවා. අන්න එතැනට යන්නයි පිංවත් ඔබ මේ ධර්ම මාර්ගයේ පෙරට යන්නේ. නමුත් පිංවත් ඔබම සිතන්න, අවංකවම ඔබට පුළුවන්ද යාබද නිවසේ සිටින අසල්වැසියාව මිතුරෙක් හැටියට දකින්න? ඔබට එය එහෙම දකින්න බැරිනම් මුලින්ම ඔබ එතැනින් පටන්ගන්න. අසල්වැසියාව මිතුරෙක් බවට පත්කරගන්න. අසල්වැසියා මොනතරම අකීකරු වුවද ඒ අකීකරු බවේ තරමටම ඔබ උපේක්ෂාව තුළට එන්න. පිංවත් ඔබ මේ වෙහෙසෙන්නේ ඔබ උදෙසා මිස අනුන් උදෙසා නොවේ. අනුන්ගේ අකීකරුභාවය ඔබ, ඔබේ ජයගිරිහණය සඳහා උපයෝගී කරගන්න.

අද නැකත් දවසක්. ඒ කියන්නේ සුඛ දවසක්. හික්කු උදැසන පිණිඩපාතය වඩිනකොට, මෝටර් රථයක් වෙගය බාලකොට හික්කු අසලින් ගමන් කළා. හික්කු එදෙස බලනකොට එය මංගල රථයක්. මලින් සරසලා. එහි මනමාල මහත්තයෙක් සිටියා. නැකත් බලලා, ඒ කියන්නේ සුඛ දවසක් බලලා 'දුකක්' කැන්දාගෙන ගෙදරට එන්නයි මේ යන්නේ. හික්කු එය දුකක් හැටියට දැක්කත් එම මනමාල මහත්තයා අද දවස දකින්නේ ජීවිතයේ ලස්සනම, වැදගත්ම දිනය හැටියටයි.

සම්බුදු දහමේදී නැකත් කියන කාරණය ප්රතිකෂේප වෙනවා. යමෙක් තෙරුවන් කෙරෙහි ග්රද්ධාවෙන් නම් ජීවත්වෙන්නේ, ශීලයට ජීවිතය තුළින් වටිනාකමක් ලබාදෙමින් නම් ජීවත්වෙන්නේ එම පිංවතට සෑම දවසක්ම සුඛ දවසක්, සෑම මොහොතක්ම සුඛ මොහොතක් කියලයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. එමනිසා පිංවත් ඔබ සුඛ නැකත් සොයන්න හඳුනා අරගෙන නැකත් බලන්න, සල්ලි වියදම කරන්න අවශ්‍ය නැහැ. ඔබ තෙරුවන් කෙරෙහි ග්රද්ධාවෙන්, ශීලයෙන් පිරිසිදු නම් ඔබේ ජීවිතයම නැකතක්. හැම දවසක්ම ඔබට සුඛ දවසක් බවට පත්වෙනවා. ලොවතරා බුදුරජාණන්වහන්සේ ජීවමානව වැඩසිටියදී ඔය රාහු කියන අසුරිදු තමන්ගේ බලපුළුවන්කාරකමින්

හිරු, ඒ කියන්නේ සූර්යාව ගිලගන්නා. මුළු ලෝකයම කළුවර වුණා. ඒ වෙලාවේ හිරුට අධිපති දෙවියෙක් ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණ සිහිපත් කළා. බුදුරජාණන් වහන්සේ සරණ ගියා. බුදුරජාණන් වහන්සේට දිව්‍ය ශේරාන ඥානය ඔසේස් ඇසුනා හිරුදෙවියන් තමන්ගෙන් පිහිට ආරක්‍ෂාව යදින බව. ඒ වෙලාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ රාහු අසුරිඳුට පරකාග කරනවා, 'මා සරණ ගිය, මා දහම පුත් හිරු මුදව 3/4 කියලා. ඒ මොහොතේම වෙවලමින් රාහු අසුරිඳු හිරු දෙවියන්ව තම ග්රහණයෙන් මුදවා වෙපවිතති අසුරිඳු වෙත පළායනවා. වෙපවිතති අසුරිඳු රාහුගෙන් අහනවා' ඇයි ඔබ හිරුව ග්රහණයෙන් මුදවා පළා පැමිණියේ' කියලා. ඒ වෙලාවේ රාහු කියනවා 'එසේ හිරු දෙවියන් මුදවා පළානොගියා නම් සම්බුද්ධ ආඥාව ඉටු නොකිරීම නිසා මගේ හිසසත්කඩකට පුපුරාවි' කියලා. බලන්න බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ හමුවේ රාහු පළාගිය ආකාරය. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්රද්ධාවේ ඇති හීනභාවය නිසාම අපි රාහුට බයේ, සෙනසුරුට බයේ, කේතුව බයේ මොනතරම පුද පූජා, බලි තොවිල්, යන්තර මන්තර කරනවාද?

මේ සටහන් තබන හික්‍ෂුවගේ ජීවිතයේ සෑම මොහොතක්ම සුඛ මොහොතක්, සෑම දවසක්ම සුඛ දවසක්. කේන්දර නැකත් බලලා හෙම නොවෙයි. ඒවා අනභැරලා සැබෑම තෙරුවන් සරණේ සිත පිහිටවපු නිසා.

ජීවිතය ඉදිරියට කුමන කාරණයක් පැමිණියද එය හික්‍ෂුව දකින්නේ සංස්කාරයන්ගේ ඵලයක් වශයෙන්මයි. ඒ කියන්නේ මා විසින්ම, හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව සිදුකොටගත් කුසල් සහ අකුසල්වල ඵලයන් හැටියටයි. මෙතැන රාහු හෝ සෙනසුරු නැහැ. අපේ අකුසල්වල බලවත්භාවය නිසාම, තෙරුවන් සරණින් බැහැරට ගිය නිසාම, රාහු සෙනසුරු කේතු බලෙන්ම අපි අපේ හිස මතට දාගන්නවා. දැන් ඉතින් ජීවිතයම අපළයක්, හුනියමක්, එහෙම නැතිනම් කොඩිවිනයක්. තෙරුවන් සරණ අහිමිකරගත් තැනදී ජීවිතයම ප්රශ්න ගොඩක් තමයි.

තමන්ට තිබෙන ප්රශ්න ගොඩ මදිවට, තව ප්රශ්න ගොඩක් කරගහගන්න ගිය මනමාල මහත්තයාව හික්‍ෂුවට මතකයට නැගෙනකොට අතීතයේ සිදුවූ සිද්ධියක් මතකයට පැමිණියා. එදා හික්‍ෂුව ගිහියෙක්. වයස අවුරුදු 30 ක් පමණ ඇති. එදා මම සතිඅන්ත පුවත්පතක මංගල දැන්වීමක් පළකළා. විවාහයක් සඳහා. එම දැන්වීමේ එකතැනක මෙහෙම සඳහන් කළා. 'නිහඩ විවාහයකට, ආගම දහමට කැමැති යුවතියක් සොයයි' කියලා. සති දෙකක් පමණ යනකොට විශාල පිළිතුරු ලිපි ගණනක් ලැබුණා. ඉන් තෝරාගත් ලිපි කිහිපයකින් එකකට පිළිතුරු යැව්වා. මා එහි සඳහන් කළේ, කිසිම විවාහ උත්සවයක් ගන්නේ නැහැ. විවාහය ලියාපදිංචි කරලා අපි අනුරාධපුරයට හෝ කතරගමට ගිහිල්ලා ආගමික කටයුතු කරලා ජීවිතය පටන්ගමු කියලා. ලිපිය අදාළ තැනැත්තියට යවලා සතියකට විතර පසේස් මට පිළිතුරු ලිපියක් ලැබුණා ඇයගෙන්. එය දීර්ඝ ලිපියක්. එහි මුලින්ම මෙහෙම සඳහන් කර තිබුණා. 'ඔබ මහා වජල පිරිමියෙක්. ඔබ තරුණියකගේ බලාපොරොත්තු හඳුනන්නේ නැහැ. ගැහැණු දරුවෙක් වැඩිවියට පත්වුණ දවසේ ඇය බලාපොරොත්තුවක් ඇතිකරගන්නවා. ඒ තමයි ඇයගේ උතුම්ම බලාපොරොත්තුව. ජීවිතයේ එකම සිහිනය. ඒ සිහිනය තමයි, කවදාහරි දවසක නැදැයෝ වටකරගෙන මහුල් සාරි ඇඳලා, පෝරුවට නැගලා, මුදු මාරුකරලා..... මේ සුන්දර සිහිනය හැමදාකම දරාගෙනයි තරුණියක් ජීවත්වෙන්නේ. තරුණියකගේ එම සිහිනය නොහඳුනන මනුෂ්‍යයෙක් ඔබ. ඔබ උත්සහගත්තේ තරුණියකගේ එම සිහිනය මරාදමන්නයි. ඔබගෙන් මෙයට පිළිතුරු ලිපියක්වත් බලාපොරොත්තු නොවන්නේ යැයි ඇය සඳහන් කර තිබුණා. මේ ලිපිය කියවලා අහවරවෙන විට මාව තුෂ්ණිමහුන වුණා. ඇත්තටම මම තේරුම්ගන්නා තරුණියකගේ විවාහ උත්සවයක් නැමැති ඒ සුන්දර සිහිනය බිඳදමන්නයි මම උත්සහ ගත්තේ කියලා. ඇයත් මමත් අතර අහසයි පොළොවයි වගේ පරතරයක් ඇති බවයි මම දැකේක්. අහසයි පොළොවයි කවදාකවත් එකතුවෙන්නේ නැහැ. ඒ නිසාමයි ඇය පිළිතුරු ලිපියක්වත් එවන්න එපාය කියලා සටහන් කර තිබුණේ. මේ ලිපිය කියවලා කරුණු නුවණින් මෙනෙහි කරනකොට අවංකවම මට සතුටක් ඇතිවුණා. ලෝකය සිතනවාට වඩා මම මොනතරම දුරස්ථද සිතන්නේ කියලා. ලෝකයාට වඩා දුරස් ආකාරයට හිතන්න මා තුළ තිබුණා වූ දක්‍ෂභාවය නිසාමයි මේ මොහොතේ මා ලෝකයාගෙන්ගොඩාක් දුරස් තැනක ජීවත්වන්නේ. නමුත් මට හොඳටම විශ්වාසයි මේ මොහොතේ ඇයජීවත්ව සිටිනවා නම් දරුවන් කිහිපදෙනෙකුගේ මවක් හැටියට මහා දුක් කන්දරාවක් දරාගෙන ජීවත්වෙනවා ඇතිය කියලා. එදා ඒ මුල් ලිපියෙන් සිදුවූ හමුවීම, වෙන්වීමක් බවට පත්වූයේ රාහු නිසා හෝ සෙනසුරු කේතු නිසා නොව, සංස්කාර ධර්මයන්

නිසාමයි. මගේ තිබුණු කුසල් විසින් ඒ අකුසල් වළක්වා දැමීමා. මට මේ මොහොතේ ඉන්න තැනට එන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි මා තුළ තිබූ ශ්‍රද්ධාවමයි එදා මාව මේ අනතුරුවලින් බේරුවේ. මගේ අතීත ජීවිතයේ මෙවැනි අනතුරු කිහිපයකින්ම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ විසින් මාව බේරාගෙන තිබෙනවා. මේ ඉන්න තැනට එන්න.... ඒ කියන්නේ මේ සියල්ල අහමබයක් නොවේ. සංස්කාරයන්ගේ ජරතිඵලයන්මයි.

මේ වෙලාවේ මට නැවතත් මතකයට එනවා අද හිමිදිරියේ පිණිඩපානය වඩිනකොට මංගල රථයේ ගමන් කළ මනමාල මහත්තයාව. 'අතේ මනමාල මහත්තයෝ, ඔබට ලැබුණ මනමාලියත් ඉහත ආකාරයෙන්ම උපාදානය බලවත් මනමාලියක් වුණෝතින් ඔබටත් දෙවියන්ගේම පිහිටයි'

මෙතැනදී 'දෙවියන්ගේම පිහිටිය' කියලා කීවේ පුතේ කවදානම් ඔබට ගැලවෙන්න පුළුවන්ද කියන කාරණයයි. ගිහි පිංවතුන්ලා මිත්‍යදාශ්ඨික සමමුතීන්ගෙන් බැහැරවෙලා තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාවෙන් ජීවිතය පටන්ගතහොත් එම ජීවිත මොනතරම නම් ශක්තිමත් සැනසිලිදායක තැනකට රැගෙන යන්න පුළුවන්ද. බලාපොරොත්තු කන්දක් ගොඩගසාගෙන එම බලාපොරොත්තු කන්දටම යටවී මෙලෝ සිහියක් නැතිව ජීවත්වෙන මිනිස්සුන්ට මහ නොමහ කියාදෙන උතුම්ධර්මයක හිමිකාරීත්වයට පිංවත් ඔබ සුදුසුයි. කළපාණ මිත්ර ඇසුරුම සොයන්න. සද්ධර්ම ශ්‍රවණය සිදුකරන්න. ඇසෙන්නා වූ ධර්මය නුවණින් මෙතෙහි කරන්න. එය ඔබේ ගමනක ආරම්භය වනු ඇත.

දුක මරන්න නැතිනම් ඔබ මැරුණත් දුක නොමැරෙයි
'සතර අපායෙන් මිදෙමු' 2 කොටස (v)

හිඤ්චට ඇසෙනවා සර සර ගාන හඩක්. ඒ හඩ නිතරම ඇසෙන්නේ කුටිය අසල ගැටසෙන තලගොයාගෙන්. එම සතා නිතරම වියළි කොළ වැටුණු පොළවට ඉව කරමින් කැම සොයනවා. පොළව භාරන සෑම තැනකින්ම අනිවාර්යෙන්ම ගැඬවිල් පණුවෙක්, පත්තෑයෙක්, ගෝනුසේසක් ඩැහැගන්නවා. තලගොයා මේ සෑම සතෙක්ම මරාගෙන කන්නේ මරණිය චේතනාවක් ඇතිකරගෙනමයි. මේ තලගොයා තුළත් මනුස්සයාට වගේම පංචඋපාදන්ස්කන්ධයක් සකසේවනවා. නමුත් මේ සතා මේ ධර්මතාවයන් ගැන දන්නේ නැහැ. ඔහු ජරමාදයට පත්වෙලා. කුමක් නිසාද මේ ජරමාදහාවය සකස්වුණේ. පෙර ජීවිතයේ ශීලයේ දුර්වලතාවය නිසාමයි. මේ සතාට කර්මය කරමළු විශ්වාසය නැහැ. නමුත් මරණිය චේතනාව සකස් වෙනවා. තලගොයා ශීල දමන සෑම සතෙක් පාසාම තලගොයාට ජරාණසාත අකුසලය සිද්ධවෙනවා. ඒ වගේමයි තලගොයාට ගොදුරුවී මියයන සෑම සතෙක්ම එම සතා කළාවූ අකුසලයක් විපාක දෙනවා. කෙනෙක් අකුසල් සංස්කාරයන් උපද්දවා ගන්නකොට තව කෙනෙක් අකුසල් සංස්කාර ගෙවනවා. මේකට තමයි ලෝකය කියන්නේ. කෙනෙක් උපද්දවනවා තව කෙනෙක් ගෙවනවා. කඳුළු සිනහව දෝලනය වන ලොවක අපි සැපම සොයනවා.

මේ තලගොයාම පෙර ජීවිතයේ මනුෂ්‍යයෙක් වශයෙන් ඉපදිලා සිටියදී තේරුම් නොගත් දෙය තලගොයෙක් වෙලා කෙසේනම් තේරුම්ගන්නද? මේ තලගොයා තව කල්ප ගණනාවක්ම අකුසල් කරමින්ද කළාවූ අකුසල්වලට විපාක විදිමින්ද හවයේ ගමන් කරනු ඇත. මේ තලගොයාගේ ජීවිතය තුළ සැහවී ඇති හවගමනේ අන්තරාකාරී බව ඔබ නුවණින් මෙතෙහි කිරීමට දක්ෂ වුවහොත් ඔබට මේ ජීවිතයේදීම සතර අපායෙන් මිදීමට අවබෝධයසකස් කරනු ඇත. එය

පිංචුන්ලා මුලින්ම කරන්නට යන්නේ භාවනා කිරීම. ඔතනදී තමයි අපි වරද්දගන්නේ. මුල්ම කාරණය ලෙසින් තේරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව ඇතිකරගන්න. දෙවැනිව ශීලයක් ආරක්ෂා කරගන්න. මේ කාරණා දෙක පරිපූර්ණ නැතිව විදර්ශණා භාවනාවක්, සමථ භාවනාවක් වැඩෙන්නේ නැහැ. නිසියාකාරව තේරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව තුළින්, ශීලය තුළින් පිංචන් ඔබ පිරිසිදුභාවයට පත්වෙලා ඔබේ භාවනාවකට යොමුවෙන්න. ඔබ තුළ ඒ පිරිසිදුභාවය සකසේවලා නැතිනම් භාවනාවක් වැඩෙන්නේ නැහැ. භාවනාව නාමයෙන් සක්කායදිට්ඨියමයි, මාන්තයමයි වැඩෙන්නේ.

මෙතැන ජරණිය වෙලා තිබෙන්නේ පිංචන් ඔබ තේරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවේ පිහිටීම කියන කාරණය නිවැරදි අර්ථය තේරුම් අරගෙන නැහැ. හිඤ්ච දන්න භාවනා උපදේශක මහත්මයෙක් සිටියා. ඔහු විශාල පිරිසකට භාවනා පංති පවත්වන භාවනා ගුරුවරයෙක්. මේ භාවනා ගුරුවරයා බාහිරට නොපෙනෙන්න උදරය හරහා සුදු නූලක්(ආරක්ෂාවක්) දමාගෙනයි සිටින්නේ. හිඤ්ච ඔහුගෙන් ඇසුවා ඇයි ඔබ ඔය ශරීරයට සුදු නූලක් දමාගෙන ඉන්නේ කියලා. මේ භාවනා ගුරුවරයා කියනවා 'මට හරියට සතුරු කරදර තිබෙනවා. ඒකට ආරක්ෂාවක් කරලයි මේ නූල දැමමේ' කියලා. බලන්න මේ භාවනා ගුරුවරයා අඩුම වශයෙන් තේරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් ඇතිකෙනෙක් නොවේ. මොහු රැවටීම තුළයි ජීවත්වෙන්නේ. අවංකවම මොහු දන්නේ නැහැ මොහු තුළසද්ධාව පිහිටල නැහැ කියන එකවත්. එය හරිම අවාසනාවක්. ඔහුත් රැවටිලා තම ගෝලයනුත් රවටිලා. සසර මෙතුවක් කලක් අපට වැරදුන ලොකුම තැන තමයි තේරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවේ සැබෑම අර්ථය හඳුනා නොගත් කාරණය. යමෙක් අන්‍යශීලීවෘත වලට ගරුකරනවා නම්, මිථ්‍යාදෘෂ්ටික මාර්ගය ඔසේස් ආරක්ෂාව බලාපොරොත්තු වෙනවානම්, තේරුවන්ගේ ගුණයන් කෙරෙහි විචිකිච්චාව ඇතිකරගෙන තිබෙනවා නම්, ඔවුන් ගිහිපැවිදි කවුරුන් වුවද තවමත් තේරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවට පැමිණ නැති බව, තමා කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් තමාම පිළිගත යුතුය. ඔබ තුළ ඇත්තේ අමුලිකාසද්ධාවකි. මෝහය මුසු, නිරතුරුවම අහියෝග හමුවේ වෙනස්වනසද්ධාවකි. සමාජය පුරා යන්ත්ර මන්ත්ර, හදිහුනියම්, කේන්ද්‍ර, ගුරුකම් ව්‍යාපාරයක් කරගනිමින් ජීවත්වෙන, ඒවායේ ජරනීලාභයක් ලබන ලක්ෂ කියක් ඉන්නවාද? ඒ සෑම දෙනෙක්ම ඉහත අහියෝගය තුළ ජීවත්වන බව සද්ධර්මයේ නාමයෙන් සටහන් කළ යුතුව ඇත.

ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර වදාළ සුන්රදේශනා කියවීමෙන් ඉහත කාරණය ගැන

නිවර්දි වැටහීමක් ලබාගත හැකිය. නමුත් මේ නිවර්දි භාවයට පත්වීම ලෝකයේ ඇති දුර්ලභම දෙයක් වනු ඇත. මේ උතුම් ශාසනයක් මුණගැසුණු මොහොතේ එවන් දුර්ලභ මනුෂ්‍යයෙක් වීමට පිටත් උත්සහ ගන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවට පැමිණීමට පිටත් ඔබ අන්‍ය ශීලව්‍යයන් කෙරෙහි, මිථ්‍යාදාෂ්ටික කර්මවේදය කෙරෙහි ඇති බැඳීම වලින් වහා වහා මිඳෙන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන්, ශිල්පීන් භාවයෙන්, මෙත්තියෙන්, දානය තුළින්ම, සතුරු කරදර මහහරවා ගන්න. ජීවිතය ඉදිරියට පැමිණෙන ජරණ කමකටොළු සංස්කාරයන්ගේ මස්ඵභාවයක් හැටියට දැකීමටත්, ඒවාම කමටහන් කොටගෙන ලෝකය කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරීමටත් උත්සහගන්න. මෙය සටහන් තබන හික්කුට ගිහි ජීවිතයේදී විදීමට සිදුවුණු ජරණ, බලාපොරොත්තු කඩවීම, දුක් කමකටොළුවල ජයග්‍රාහී ඵලය මේ හික්කුත්වය බව ඔබට සිහිපත් කරමි. ජරණ අපේ ජීවිතය ඉදිරියට එන්නේ එම ජරණ අපේ ජීවිතයට ආශීර්වාදයක් කරගන්නමයි. එම නිසා ජරණ තුළින් ධර්මයේ යථාර්ථය දකින්න. ජීවිතය කියන්නේ පිළිතුරු සොයා නොගත් ජරණයක්. එහෙමනම් ජරණවලින් මිඳෙන්න ඔබට බැහැ. ජාතිය කෙටිකරගන්න දිශාවටයි ඔබ ගමන් කරන්නේ. ජීවිතය ඉදිරියට පැමිණ ජරණ නිසා මේ හික්කුට ගිහි ජීවිතයේදී කොච්චරනම් ලෝකයට හොරෙන් තනිවම හඩලා ඇතිද? පැය ගණන්, දවස් ගණන් හිස කකියන තුරාවට කල්පනා කරලා ඇතිද? දේවාල කෝවිල් වලට කොච්චර යන්න ඇතිද? මේවා සටහන් තබන්න හික්කුට ලැජ්ජාවක් නැහැ. නමුත් මේ කිසිවකින් ජරණයට පිළිතුරක් නොලැබෙනකොට මම අවසානයේ ගියේලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවට. උන්වහන්සේ දේශනා කර වදාළ ධර්මරත්නය හමුවට. එතැනදීයි මම අවබෝධකර ගත්තේ දුක කියන්නේත්, සැප කියන්නේත් මට අයිති දෙයක් නොවන බව. මගේ වසභයේ තබාගත හැකි දෙයක් නොවන බව. හේතුවක් නිසා සකස් වෙන දෙයක් බව. තෘෂ්ණාවමයි හේතුවුණේ දුකට. රූපයට ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිඳෙන්න. දුක එතකොට මැරිල යාවි. තෘෂ්ණාව නොමැරුණොත් ඔබ මැරුණත් දුක ඔබේ පසුපසින් ඒවි. දුක ඇති තැන තෘෂ්ණාවයි ඔබ අවබෝධ කරගත යුත්තේ. දුක කියන්නේ අවබෝධ කිරීමෙන් පමණක් නැති කළ හැකි දෙයක්මයි.

සංස්කාරයන්ට අනුව
ජීවිතය නොදැකේකාන්....?

"සතර අපායෙන් මිඳෙමු" 2 කොටස (VI)

පිංවත් ඔබ සැවොම පිංකම කිරීම සඳහා බොහෝම කැපවීමෙන් කටයුතු කරනවා. නමුත් සමාජයේ ජීවත්වන තවත් පිරිසක් සිටිනවා ඒ අය පිංකම කිරීම කෙරෙහි එතරම් වෙහෙසක් ගන්නේ නැහැ. එම පිංවතුන් කල්පනා කරනවා අපි කාටවත් වැරදි කරන්නේ නැහැ. අපි පව වැඩ කරන්නෙ නැහැ. එම නිසා අපට පිං කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නැහැ කියලා. එහෙම කියන ගමන් ඒ අය ජරකාග කරනවා පව කරන අයයි පිංකළ යුත්තේ කියලා. මතුපිටින් මේ අදහස් බැලුවහම එකිනෙකට බොහෝම හොඳින් ගැලපෙනවා. නමුත් මෙවැනි දෘෂ්ඨි තුළ සැඟවී ඇති සතුරා තමයි මිත්‍යාදෘෂ්ඨිය. පිංවත් ඔබේ ජීවිතය දෙස හොඳින් හැරී බලන්න. යහපත් අමමා, තාත්තලාට දාව බොද්ධ පරිසරයක ඉපදිලා ඔබට හතරැකම කරන දෘෂ්ඨි වලට යටවීම තුළින් මේ මනුෂ්‍ය ජීවිතයට ඔබ මොනතරම් සතුරු කමක්ද සිදුකර ගන්නේ.

ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශණා කරනවා සියලු සංස්කාරයෝඅනිත්‍යයි කියලා. සංස්කාරයෝ කියන්නේ අවිද්‍යාව හේතුවෙන්සකස්වෙන්නාවූ කාය, වච්චි, මනෝ සංස්කාර. කයින්, වචනයෙන්, මනසින් සිදුවෙන්නාවූ කුසල් සහ අකුසල්. ඒ කියන්නේ පිංවතුන් සිදුකළා වූද සිදුකරගන්නාවූද සියළුම කුසල් සහ අකුසල් සංස්කාර විපාකදී අවසන් වන බවයි. අති බහුතරයක් මිත්‍යාදෘෂ්ඨික මිනිසුන් ජීවත්වන ලොවක පිංවත් ඔබට මේ අර්ථවත් බොද්ධයෙක් ලෙස ජීවිතයක් ලැබුණේ කුසල් සංස්කාරයන් නිසා. ඇස් අන්ධ, කන් බිහිරි, දිව ගොප, අංග විකල මිනිසුන්ගෙන් ගහන ලොවක අංග සමපූර්ණ මනුෂ්‍ය ශරීරයක් ලැබුණේ කුසල් සංස්කාරයන් නිසා. විරූපී මිනිසුන් ජීවත් වන ලොවක පිංවත් ඔබට අනුන්ගේ සිත් වසහ කරන රූපයක් ලැබුණේ, රෝගී මිනිසුන් බහුල ලෝකයක පිංවත් ඔබට නිරෝගී ජීවිතයක් ලැබුණේ අතීත කුසල් සංස්කාර නිසා. පිංවත් ඔබට යහපත් සමාජ තත්වයක්, යහපත් දෙමාපියන්, ඥාතීන්, බිරිඳක්, සැමියෙක්, දරුවෙක් ලැබුණේ අතීත කුසල් සංස්කාර නිසා. පිංවත් ඔබ මගේ කොටගෙන සතුටු වෙන සියල්ල ඔබට අතීතයේ රැස්කළා වූ සංස්කාරයන්ගේ ජරතිඵලයි. මේ ඇස ඔබට ලැබුණේ කුසල් සංස්කාරයක් නිසා. දැන් ක්‍රමක්‍රමයෙන් ඔය ඇස ගෙවී යනවා. මේ මුළු ශරීරයේමස්වභාවය එයයි. මේ අංගසමපූර්ණ ශරීරය ඔබට ලැබුණේ කුසල් සංස්කාරයන් නිසා. සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවය අනිත්‍යයයි. එම නිසා ගිහි පිංවත් ඔබ නැවත නැවත රැස්කළ යුතුයි. පිංවත් ඔබට යහපත් බිරිඳක් ලැබිලා තිබෙනවා. ඇය ඔබට බොහෝම කීකරුයි. දුක සැප බෙදා ගනිමින් ජීවත් වෙනවා. මේ බිරිඳ ඔබට ලැබුණේ කුසල් සංස්කාරයක් නිසා. හොඳයි ඔබට නිරතුරුවම පීඩාදෙන වධක භාර්යාවක් ලැබුණේනම් බිරිඳගෙන් ලැබෙන සතුට තිබෙනවාද? නැහැ. එහෙනම් ඔබට රණ්ඩුවෙන්, පොලීසි යන්න, දික්කසාද වෙන්න..... ජරණ්ණ ගොඩක් මුණගැසෙනවා. එය අකුසල් සංස්කාර නිසා සිදුවන්නක්. මේ දුක සහ සැප දෙකටම හේතුව අතීත කුසල් සහ අකුසල් සංස්කාරයන්මයි. එසේ නැතිව හඳුනාගෙන වරදවත්, කපු මහතාගේ වරදවත් නොවේ. ඔබම අතීතයේ රැස්කළා වූ කුසල් අකුසල් වල ජරතිඵලයි.

ඔබට සැප ලබාදෙන කුසල් සංස්කාරයන් මෙන්ම දුක ලබාදෙන අකුසල් සංස්කාරයන්ද විපාක දී අවසන් වෙනවා. ඔබ මේ ජීවිතයේදී සැප ලබනවාය කියන්නේ ඔබම රැස්කරපු දෙය ගෙවෙනවාය කියන කාරණයයි. එම සැප ලබන්න ලබන්න ඒවා (කුසල් සංස්කාරයන්) ක්‍ෂයවී යනවා. ක්‍ෂය වන දෙය ඔබ නැවත නැවත රැස්කළ යුතුයි. එසේ නැතිවුවහොත් නැවත ලබන ජීවිතයේදී ඔබ හීන, දීන භාවයට පත්වෙනවා. එබැවින් "අපි පව කරන්නේ නැති නිසා පිං කරන්න අවශ්‍ය නැහැ" ය කියන මුසාවාදය, මිත්‍යාදෘෂ්ඨිය ගැන පිංවත් ඔබ පරෙස්සම් වන්න. නැවත නැවත පිංකම සිදුකරමින් ගෙවී යන කුසල් සංස්කාරයන් තව තව වඩවා ගන්න. පිංවත් ඔබ අත්විඳින්නා වූ අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ විපාකයන්ද, දුකද නැවත නැවත පිංකම සිදුකරමින් රැස්කරන්නාවූ කුසල් සංස්කාරයන්ගේ ශක්තියෙන් යටපත් කර නැගී සිටින්න.

ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මේ මොහොතේ පිංවත් ඔබගේ දැසින් කඳුලක්

ගලනවා නම, ඒ ඔබ පෙර ජීවිතයේදී අනුන්ගේ ජීවිතයකට කඳුලක් දුන් නිසාමයි කියලා. ඔබ මේ මොහොතේදී සතුටින් සිතාසෙන්නේ නම ඒ පෙර ජීවිතයේදී ඔබඅනුන්ට සතුටක් දුන් නිසාමයි කියලා. එසේ නම පිංවත් ඔබගේ සිතහවටත් කඳුලටත් හේතුව ඔබගේ අතීතසංස්කාරයෙන්ගේ ඵලයයි. මෙසේ විවේකිව, හේතුවල ධර්මයන්ට අනුව ජීවිතය දකින්න. මේ දැකීම ඔබට අත්‍යවශ්‍යයි, ධර්මය කෙරෙහි අවල සද්ධාව සකස්කර ගන්න. මේ ධර්මතාවයන් ගැන විශ්වාසයක් නැති මනුෂ්‍යයා නැවත මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවත් මිත්‍යදාෂ්ඨික භාවයට පත්වෙනවා. ඊට අමතරව කර්මය කර්මඵල ගැන විශ්වාසයක් නැති නිසා, දානය කෙරෙහි ඇති උදාසීනභාවය නිසා දුප්පත්වෙලයි උපත ලබන්නේ. මෙහෙම උපතක් සකස්කරගත් මනුෂ්‍යයෙක් ගැනයි පහත සටහන.

මොහු මධ්‍යම පංතික ජීවිතයක් ගතකළ මහත්මයෙක්. විවාහවෙලා දරු මුණුබුරන් සිටියා. මොහු කවදාවත් සිල් සමාදන්වුණේ නැහැ. දන් දෙන්න ගියේ නැහැ. මොහුගේ දර්ශණය වුනේ "මම වැරදි කරන්නේ නැහැ. එම නිසා මට පිං කිරීමට අවශ්‍යතාවයක් නැහැ" කියන එකයි. මේ කෙනා මනුෂ්‍යයන්ට උපකාර කළා. ඒත් කර්මය කර්මඵල ගැන විශ්වාසයෙන් නොවෙයි. එම නිසා ඔහු කළ යහපත් දේවල් හුදු ඒ මොහොතේ සතුට ලැබූ ක්රියාවන් පමණක් වුණා. මේ මනුෂ්‍යයා අවුරුදු 65 ක් පමණ ජීවත්වී මියයනවා. මොහුගේ මරණින් පසුව හික්කුටක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණුකර බලනවා මොහු කිනම් තැනක නැවත උපත සකස්කරගත්තද කියලා. එවිට හික්කුටට දර්ශනය වන්නේ දුප්පත් පැල්පතක උපත ලබා සිටින කපු පැහැති දරුවෙක්. පෙනුමෙන් හික්කුට අනුමාන කළේ ඒ දුවඩ දරුවෙක් බවයි. ඒ කියන්නේ මේ මනුෂ්‍යයා තමන් අකීකරුභාවයෙන් ගත් දාෂ්ඨිය නිසා සමමා සමබුද්ධ ශාසනය අහිමිකරගත් බවයි. දැන් මොහු මිත්‍යදාෂ්ඨිකභාවයට පත්වී අවසන්. මේ විනාශයෙන් මොහු කවදා ගොඩඑන්නද? එය දැන් සිහිනයක් පමණයි. මේ සා අර්ථවත් වටිනා දහමක හිමිකරුවෙක්ව ඉපදිලා, තම තමන්ට ඔහු ආකාරයට ධර්මය ගලපාගැනීමට යාම නිසා මොහු සමමා සමබුද්ධ ශාසනය අහිමිකර ගත්තා. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධයෙන් දේශනාකර වදාළ ධර්මය පිංවත් ඔබ විසින් ඔබේ දාෂ්ඨිත්වට අනුව අර්ථ දක්වන්න යන්න එපා. එහෙම වුණොත් එහි විපාකය ඔබට ශාසනය අහිමිවී මිත්‍යදාෂ්ඨිකභාවයට පත්වීමයි.

පිංවත් ඔබට පෙනෙනවා ශාසනයේ අර්ථයන් බෙහෙම වෙගයෙන් අතුරුදන් වෙමින් යන ස්වභාවය. ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය ගැන වර්තමානයේ බොහොම අඩුවෙනුයි කථාකරන්නේ. ධර්මයේ අර්ථය වන වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයේ මුල්ම ආර්ය සත්‍යය වන "දුක" වෙනුවට "සැප" කියන කාරණය දකින්න කැමැති ජර්වණතාවක් සමාජය තුළ තිබෙනවා. මේ ජර්වණතාවය වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න අපි මොකක්ද ලෝකය තුළ දකින්නේ? ඒ මිත්‍යදාෂ්ඨිකභාවය වැඩිවීම. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් තොරව දාෂ්ඨිත්, මතවාද කරපින්නාගත් බෞද්ධයන්ගේ වැඩිවීම. මේවා කම්පාවිය යුතු දේවල් නොවේ. හේතුවල ධර්මයන්මය. ධර්මයේ සැබෑ අර්ථයට පිටුපාන සමබුද්ධ දේශනාවන් වැරදි ආකාරයට අර්ථ දක්වන කිසිම ගිහි පැවිදි පිංවතකුට මේ ජීවිතයෙන් පසු ශාසනයේ රැකවරණය උරුමවෙන්නේ නැහැ. මිත්‍යදාෂ්ඨිකභාවයේ අදුර රැඳී හව ගින්නදරයි උරුම වෙන්නේ. පිංවත් ඔබ ධර්මයේ අර්ථයෙන් ඇත්වෙන්න ඇත්වෙන්න ලෝකයේ මිත්‍යදාෂ්ඨිකභාවය වැඩිවෙනවා. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් යුත් බෞද්ධයන් අඩුවෙනවා. සමහර පිංවතුන් බොහෝම වෙදනාවෙන් කථා කරනවා සිංහල බෞද්ධ අමමලා දරුවන් උපරිම දරුවන් දෙදෙනයි හදන්නේ. මුස්ලිම් දුවඩ අමමලා දරුවන් ගොඩක් හදනවා කියලා. මේ හේතුවෙන් බෞද්ධයන් අඩුවීගෙන යනවා කියලා. පිංවත් ඔබ කලබල වෙන්න එපා. මේවා හේතුවල ධර්මයන්. ඔය සෑම දුවඩ, මුස්ලිම් අමමා කෙනෙකුගේම කුසේ උපදින්නේ, මේ උතුම් සද්ධර්මයේ අර්ථයන්ට පිටුපෑ දාෂ්ඨි, මතවාද නිසා ශාසනය අහිමිකරගත් බෞද්ධයන්මයි. ඉහත කරුණු කාරණා පිංවත් ඔබ ධර්මානුකූලව නොසිතා, දාෂ්ඨිගතව සිතන්නට ගියොත්, ඒ හේතුවෙන් ද්වේෂය සකස්කර ගතහොත් පිංවත් ඔබටද මිලහ උරුමය එවැනිමවකුසක් වීමට පුළුවන්.

ලෝකය ලෝකයේ ස්වභාවයෙන් පවතීවි. පිංවත් ඔබ ධර්මයේ ස්වභාවයට එන්න. ඔබ තෙරුවන් සරණ ගිය උපාසක, උපාසිකාවක් වෙන්න. කර්මය කර්මඵල විශ්වාසයෙන් ජීවිතය දකින්න. එවිට ඔබට පුළුවන් සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම්, බෞද්ධ, ක්රිස්තියානි සෑම මවකුසක්ම දුක බව දකින්න. ලෝකය අනතුරුදායකයි. බොහෝම පරෙස්සමෙන් පරිහරණය කරන්න. ලෝකය යනු පංචඋපාදානස්කන්ධයම බව දකින්න. මේ මොහොතේ ජාතිය සිංහල, ආගම බුද්ධාගම සහිත උප්පැන්න සහතික හිමි ඔබ එහි

අර්ථයන් නොගැලපෙන ආකාරයට දෘෂ්ඨිගත වුවහොත් ඔබ මියගොස් හරියටම මාස 9 කට පසු ජාතිය ආගම හින්දු, මුස්ලිම්, ක්රිස්තියානි යැයි සඳහන් උප්පැන්න සහතිකයක හිමිකරුවෙක් වීමට ඔබට හැකිය. මේ සියල්ල සංස්කාරයන්ගේ හේතුවලධර්මයන්ය. කොතැනකවත් වරදක් නොමැත. ඔබට වැරදුණද ධර්මයට වරදින් නැත. ධර්මයට බෞද්ධ, ක්රිස්තියානි, හින්දු, මුස්ලිම් හේදයක් නොමැත. සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවය මත තීන්දුව ලබාදීම ධර්මයේ අර්ථයයි. එහෙත් මේ උතුම් මොහොතේ පිංවත් බෞද්ධ ඔබට අන් සියල්ලන්ටම වඩා ආශ්චර්යමත් භාග්‍යයක් ඇත. ඒ සමමා සමබුද්ධ ජ්‍යෙෂ්ඨයන් තුන් ලෝකය අවබෝධකොට වදාලනුම ගාස්තාන්වහන්සේ නමකගේ ශ්රී සද්ධර්මයේ උරුමය ලැබීමයි.

මුළු ලෝකයම එක ගොඩකට දමා ඔබ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගොඩට විත් ලෝකය දකින්න.

ලෝකය විසින් දකින ලෝකය හුභාක් සංකීර්ණයි. එම ලෝකය තුළ බෞද්ධ, හින්දු, ක්රිස්තියානි, මුස්ලිම්.... පිං, පව්, හොඳ, නරක, සාමය, යුද්ධය..... මේ සියල්ලම තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන ලෝකය මීට වඩා හුභාක් සරළයි. වතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය ගත්තත්, පටිච්ඡසමුප්පාද ධර්මය ගත්තත් අවිද්‍යාව විසින් සංකීර්ණභාවයට පත්කර ඇති ලෝකය බොහෝම සරළ ගෙනෙනවා. තෘෂ්ණාව කියන එකම කාරණය නිසා ලෝකය අල්ලාගන්නාස්වභාවයත්, තෘෂ්ණාව කියන එකම කාරණය ප්රභානය කිරීමෙන් ලෝකයෙන් මිදෙනස්වභාවයත් බොහෝම අර්ථවත්ව දේශනා කර තිබෙනවා. පිංවත් ඔබ තෘෂ්ණාව කියන කාරණයෙන් මුළු ලෝකයටම බැඳී සිටියත්, එම ලෝකය කියන සංකීර්ණ කාරණය බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබ තුළින්ම සකසේවන රූප, වේදනා සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ කියනා කරුණු පහ තුළට ගේනවා. මුළු ලෝකයේම ක්රියාකාරීත්වය පංචඋපාදානස්කන්ධය තුළට ගේනවා. නැතකට

පෙර ආත්මයේ නතර කළ තැනින් අරඹන්න

'සතර අපායෙන් මිදෙමු' 2 කොටස (VII)

ධර්මය මේ සා සරළව පිංවත් ඔබට දේශනා කළ බුදුරජාණන් වහන්සේ, ඇටේටරියා වනයක වැඩසිටිමින්, තම අතට බිම වැටී තිබූ ඇටේටරියා කොළ අහුරක් ගෙන දේශනා කරනවා'මහණෙනි මම අවබෝධ කරගත් ධර්මය මේ ඇටේටරියා වනයේම ඇති කොළවලට සමාන බවත්, මා විසින් දේශනා කළ ධර්මය මගේ මේ අතේ ඇති කොළ ප්රමාණයතරම බවත්. එසේ නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධ කළ ධර්මයෙන් මොන තරම සුළු ප්රමාණයක්ද ලෝකයාට දේශනාකර ඇත්තේ. පිංවත් ඔබට නිවීමේ මාර්ගයට පමණක් අදාළ පුංචි ධර්මයක් මේ තරම සරළව දේශනා කරලත්, එම ධර්මය නාසා අපේ ඇත්තේ මේ සාදාෂ්ඨි මතවාදී ලීලාවාතවල පැටලෙනවා නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ අවබෝධකොට වදාළ ධර්මයෙන් අඩක් හෝ අපට දේශනා කළා නම් අපි සියල්ලන් මොන විනාශයක් සිදුකරගනීද? බුදුරජාණන් වහන්සේලා සතු මහාකරුණා ජ්‍යාය නිසාමයි ලෝකයාට හවනිරෝධයට අවශ්‍ය කරුණු කාරණා පමණක් දේශනා කරන්නේ. ඉකුත් (සතියේ) සටහනේ පෙර සඳහන් කළ "පව නොකරනවා නම් පිංකරන්න අවශ්‍ය නැහැ" දාෂ්ඨිය ගැනීම නිසා ඔහු මේ මොහොතේ සිටින්නේ මිත්‍යාදාෂ්ඨික මනුෂ්‍ය ජීවිතයක. මොහුට මේ ජීවිතයේදී දැනීමක්වත් නැහැ මොහු පෙර ජීවිතයේදී බෞද්ධයෙක් කියලා. තමා විසින් තමාටම කරගන්නා වූ මිට වඩා විනාශයක් තිබෙනවාද? මේ සා විනාශයක් තමා තමාටම කරගන්නේ "මම" කියලා ගොඩනගාගන්නා සක්කාය දිට්ඨිය නිසා. අප්රමාණ දූකෙන් පිරි අප්රමාණ ගහනයකින් පිරි සතර අපාය අහිමිවා මේ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතය ලැබීමට පෙර ජීවිතයේ අප්රමාණ පිංකම කළ පිංවතුනේ... මොහොතක් විවේකීව සිතන්න. පිංවත් ඔබ ගිය ජීවිතයේදී නතර කළ තැනක් තිබෙනවා. ඒ නතර කළ තැන බොහෝම පාරිශුද්ධ තැනක්. පාරිශුද්ධයි කීවේ දානයෙන්, ශීලයෙන්, සද්ධාවෙන් පාරිශුද්ධ නිසා. දැන් ඔබ මෙනෙහි කරන්න හේතුපල ධර්මයන්ට අනුව, පිංවත් ඔබ අනුමාන කරන්න ඔබ ගිය ජීවිතයේදී මනුෂ්‍යයෙක්ය කියලා. සිංහල බෞද්ධයෙක්මය කියලා. පිංවත් ඔබ මනසින් සිහිපත් කරන්න සුදු වත් දරාගෙන වයස අවුරුදු අසූපහක්, අනුවක් වෙනතුරු ශීලී සමාදන්ව සමාදන් වූ ශීලය ආරක්‍ෂාකරගත් හැටි.

පිංවත් ඔබ මෙනෙහි කරන්න මහා සංසර්ත්තයේ අවවාද, අනුශාසනා ලබපු හැටි. දන් පුජාකළ හැටි. මේ කුසල් සංස්කාරයන් සිදුකරමින් ඔබ කුමක්ද ප්රර්ථනා කරන්න ඇත්තේ. මේ ධර්මදේවපයේම උපත ලබන්න කියලයි. මේ ධර්මදේවපයේම උපාසක උපාසිකාවක් වෙවා කියන පැතුමයි. පිංවත් ඔබ දක්‍ෂවෙන්, තරුණ මහලු සැවොම ඒ යටගියා වූ මතකය නැවත මතුකොටගන්න. එවිට පිංවත් ඔබට නතර කළ තැනින් නැවත පටන් ගන්න පුළුවන්. එසේ නොවුනහොත් පිංවත් ඔබලා උත්සාහගන්නේ මුල ඉඳන් නැවත අලුතින් පටන් ගන්න. තරුණයෙක් තරුණියෙක් නම් ඔහු හෝ ඇය සිතනවා වයසට යන්න ඔතේ සිල් සමාදන් වෙන්න, දන්දෙන්න, ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරන්න කියලා. එම වැරදි අදහසට ඉඩදෙන්න එපා. තරුණ කාලයේදීම සුදු වත් දරාගත් උපාසක උපාසිකාවක් වෙන්න. එහෙම වුණොත් පමණයි ඔබ මේ ජීවිතයේදී ප්රමාදී නොවුණාවෙන්නේ. පිංවත් ඔබ තරයේම විශ්වාස කරන්න අතිත ජීවිතයේදී ඔබ දාෂ්ඨි මතවාදයන්ගේ ග්රහණයට නතු වූ බෞද්ධයෙක් නොවන බව. එසේ වුවානම් හේතුපල ධර්මයන්ට අනුව ඔබ මිත්‍යාදාෂ්ඨික භාවයෙන් තමයි උපත ලබන්නේ. එම නිසා පිංවත් ඔබ තුළින්ම ඔබ සහතිකයක් ලබන්න. ගිය ජීවිතයේදී ඔබ තෙරුවත් සරණ ගිය බෞද්ධයෙක්මය කියලා. ඔබේ පිහිට රැකගෙන පැමිණි සද්ධර්මයේ උරුමය, අසත්පුරුෂ ආශ්රය අකීකරුභාවය නිසා දාෂ්ඨිමතවාදවල, අන්‍යාශීලාවාතවල සිරකොට දමන්න එපා. එය ඔබ විසින්ම ගොඩනගා ගත් දෙය ඔබ විසින්ම විනාශ කර දැමුවා වෙනවා.

ඉහත සටහන අර්ථවත් වෙන්න පහත සටහන ඔබට උපකාරවේවි.

මේ රටේ ජීවත්වන ප්රහු කාන්තාවක් සිටිනවා. ඇය ධනයෙන් බලයෙන් අනුනයි. ඇය මහේශාඛ්‍ය කාන්තාවක්. හික්‍ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණුකර බලනවා ඇයගේ පෙර ජීවිතය ගැන. එවිට හික්‍ෂුවට දර්ශනය වෙන්නේ ඇය ගිය ජීවිතයේදී මනුෂ්‍ය ලෝකයේම කාන්තාවක් බවයි. හික්‍ෂුවට ඇයව දර්ශනය වී ඇත්තේ ඇය ගිය ජීවිතයේදී මහලු වයසේදී ද, තරුණ වයසේදී ද සුදු වත් දරාගත් කාන්තාවක්

බවයි. ඒ කියන්නේ ඇය තරුණියක්ව සිටි අවධියේ පටන් මියයන තුරාවට ශීලයම ජීවිතය කරගත් කාන්තාවක් බවයි. දැන් පිංවත් ඔබ හේතුපල ධර්මයන්ට අනුව ඇයගේ මේ ජීවිතය දකින්න. මේ ජීවිතයේදී ඇයට මහේශාඛ්‍ය භාවය ලැබුණේඅන් කවුරුන් දුන් නිසා නොව පෙර ජීවිතයේ ශීලයේ ආනිසංස ධර්මයන් නිසාමයි. දෙවියෙක්, බරහිමයෙක් එසේත් නැතිනම් ඇයගේස්වාමිපුරුෂයා ඇයට දුන් මහේශාඛ්‍ය භාවයක් නොවේ. ඇයම කර්මය කර්මපල විශ්වාසයෙන් ආරක්‍ෂා කළා වූ ශීලයේ බලයයි. ගිය ජීවිතයේදී ඇය විසින්ම රැස්කළ කුසල් සංස්කාර සුවසේ මේ ජීවිතයේ අත්විදින මහේශාඛ්‍ය ඇය මේ ජීවිතයේ හරි අධික පමණ මෙදක්වා පැමිණියද ගිය ජීවිතයේ නතර කළ නැතින් මේ දක්වා තම ජීවිතය පටන්ගත් බවක් දකින්නට නැත. ඇයගේ මහේශාඛ්‍ය භාවය නිසාම ගිය ජීවිතයේදී ශීලයේ ආනුභාවයෙන් ලැබූ කුසල් සංස්කාර විදිනවා පමණක්මය. ගිය ජීවිතයේදී දිවි පරදුවට තබා රැකී ශීලය නෙක්කමමය උදෙසා නොව හවයේ සැප උදෙසා චේතනා සකස්කර ගෙන එහි ඵලයක් මේ ජීවිතයේදී ලැබී ජර්මාදිභාවයට පත්ව හවයේ අනතුරුදායක බව ඇය දැන් අත්විදින්නීය. කුසල් සංස්කාරයන්ගේ අනතුරුදායක බව ඇය දැන් අත්විදින්නීය. නැවතත් සටහන් කරමි සංස්කාරයෝ අනතුරුදායකයි ජර්වෙගමෙන් පරිහරණය කරන්න. මහ නොමහ නිවැරදිව හඳුනාගන්න. හේතුපල ධර්මයන් නොදකිමින් පිංවත් ඔබ කුසල් සංස්කාරයන් පරිහරණය කළොත් එම කුසල් සංස්කාරයන්ම ඔබව සතර අපායට වැටීමටත් පාර පෙන්නාවි. ඉහත කාරණය නුවණින් මෙනෙහි කර පිංවත් ඔබ ඔබේ පිංවත් ජීවිතයේ ධනය, බලය, රූපය හේතුපල ධර්මයන්ට අනුව ගලපා බලන්න. ඒවා සකස්වීමට බලපෑ හේතූන් ධර්මානුකූලව හඳුනාගන්න. ගිය ජීවිතයේ පිංවත් ඔබ නතර කළ නැතින් මේ ජීවිතය පටන් ගන්න. ගිය ජීවිතයේ පිංවත් ඔබ නතර කළේ සුදුවත් දරාගෙනමයි. එසේ නම් මේ ජීවිතයේදී තරුණ වියේදිවත් පිංවත් ඔබ සුදුවත් දරාගත් උපාසක උපාසිකාවක් වෙන්න. ඔබට මේ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතය ලබාදීමට උපකාරී වූ ධර්මයට ගරුකරන්න. පිංවත් ඔබ හිතන්නේ ඔබේ පරමපරාවෙන්, දෙමාපියන්ගෙන්, දේපල නිසා, අධ්‍යාපනය නිසා, ලබාගත් නිලතල නිසයි මේ සග්රික භාවය ලැබුණේ කියලා. ඔය සමහරු කියන්නේ කවුරුන් නිසා නොවෙයි මමයි දහදුක් විදගෙන අධ්‍යාපනය හදාරල තැනට පැමිණියේ කියලා. පිංවත් ඔබ දුක්විදල තමයි ඔය තැනට ආවේ. එය සමපූර්ණ සත්‍යයක්. නමුත් මේ සියල්ලටම ඔබට, මට නොපෙනෙන ධර්මතාවයක් තිබෙනවා. හේතුපල ධර්මයක්. ඒ පෙර ජීවිතයේදී ඔබ විසින් සකසේකාටගත් කුසල් සංස්කාරයන්ගේගක්තියයි. එම නිසා පිංවත් ඔබ තෙරුවන් කෙරෙහි කෘතගුණ දක්වන්න. ශීලය, ආනය කෙරෙහි කෘතගුණ දක්වන්න. කෘතවේදී මනුෂ්‍යයෙක් වෙන්න. මිථ්‍යදාෂ්ඨියට, දුෂ්ශීලභාවයට, මසූරු බවට ඔබේ ජීවිතය තුළින් ඉඩකඩ සලසා ඔබේ ජීවිතයට ඔබ ොදහි වෙන්න එපා. ගුණමකු වෙන්න එපා. ධර්ම මාර්ගය අර්ථවත්ව වඩමින් අතීතයේ ඔබ රැස්කළා වූ කුසල් සංස්කාරයන්ගේ උපරිම ඵලය නෙලාගත් ජෙනවත්ත උත්තමයෙක් වෙන්න. මේ හව ගමනේ සතර අපායන්හි කවදාකවත් අතරම නොවන්න. මෙන්න මේ උතුම් අරමුණ උදෙසාමයි මේ ජීවිතය පිංවතුන්ලාට ලැබුණේ. එම නිසා අතීත මතකය මතක් කරගෙන ජර්මාදී නොවී අජර්මාදී වෙන්න. කුසල් අකුසල් සියලුම සංස්කාරයෝ අනිත්‍ය බවම සිතන්න. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මේ ජීවිතයේදීම නිවන් අවබෝධයෙන් සැනසීම සඳහා, සතර අපායෙන් මිදීම සඳහා පිංවත් ඔබ කාරණා හතරකින් සමපූර්ණ විය යුතුය කියලා. එම කාරණා හතර තමයි සද්ධාව, චීර්යය, හිරි ඔතස් කියන්නේ. හිරි ඔතස් කියන්නේ ශීලය. පිංවත් ඔබ ලැජ්ජා බය දෙක සකසේකාට ගන්න ඔනේ. නැවත හිරිසන්, ජේර්ත, අසුර, නිරයට නොවැටෙන්න. මෙතනදී තමයි ඔබ තුළ අයෝමය චීර්යය සකස්කරගත යුත්තේ. එසේ නොමැතිව පිංවත් ඔබ කාමච්ඡන්දයට යටවීමට පාරමි මදි', එසේත් නොමැතිනම්'ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ අඩු වූත්රිහේතුක ජර්නිසංධියක් ලබාගන්න තව ගොඩාක් සසර යන්න තිබෙනවා' මෙවැනි කථා සද්ධාව චීර්යය මදබවේ ජර්නිඵලයක් මිස ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අර්ථ දැක්වීම නම් නොවේ. නමුත් බුද්ධකාලීන සමහර සිදුවීම් තිබෙනවා පෙර අදහස් සනාථ කර දක්වන්න. මෙහිදී අප නිහතමානීව දකින්න ඔනේ අප තුළ සද්ධාව, චීර්යය, හිරි ඔතස් හීන නිසාමයි ඉහත නිදහසට කාරණා සොයන්නේ කියලා. අප විසින් නිදහස උදෙසා පෙළගස්වන ඉහත කාරණා අපේ කෙලෙස්වල දිග පළල මිස ධර්මයේ සන්දිසික ගුණයේ වරදක්නම් නොවේ. හිස ගිනිගත්තෙක් එම ගින්න නිවන්න වෙහෙස ගන්නේ යමසේද මේ හවගින්නෙන් මිදීමට එපමණටම වෙහෙස ගන්න යැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ, හවයේ තව දුරටත් සැරිසැරීම අනතුරුදායක බව කියාදීමටය. එම සිතුවිල්ල තුළ ඇති දුක් ගින්නේද කෙරෙහි බිය ඇති කරගන්න. ධර්මය කෙරෙහි විශ්වාසය ඇතිකොට ගන්න. ඔබ තුළ නැති චීර්යය එවිට ඇති වෙවි සිත නැමති මාරධර්මය විනිවිද දැකීමට.

මේ

පී. පව් එනවා අපි පසු පසේස්...
(සෑම රියදුරෙක්ම කියවන්නේ නම මැනවි)

'සතර අපායෙන් මිදෙමු' 5 කොට

හික්කුට මෙම ලිපිය සටහන් කරන්නට වසර දෙකකට පමණ පෙර හඳුනාගත් පවුලක් හිටියා. මේ පවුලේ සාමාජිකයන් සංඝයා කෙරෙහි බොහොම ගෞරවය ඇති පිනට දහමට ලැදි අයයි. මේ පවුලේ එකම පිරිමි දරුවාට වයස අවුරුදු 15 ක් පමණ වන පාසල් විශේෂී රිය අනතුරකින් මරණයට පත්වෙනවා. ගාලුපාරේ ගමන් කළ නගරාන්තර සුබෝපහෝගී බස් රථයක නැගී තම දෙති නිවසකට යමින් සිටියදී මෙම අනතුර සිදුවන්නේ. අධික තුවාල සහිතව දරුවා බස් රථය තුළදීම මියයනවා. මේ අනතුර සිදුවී හරියටම අවුරුද්දයි මාස අටකට පසු දිනක හික්කුට සමාධියෙන් පසුවන විටක මේ දරුවාට අරමුණු කර බලනවා. එවිට හික්කුටට අරමුණු වූ දර්ශනය මෙහි සටහන් කරනවා.

මුලින්ම හික්කුටට අරමුණු වන්නේ මේ දරුවා පෙර ජීවිතයේදී උපත ලබා සිටි ස්වභාවය. මේ දරුවාගේ පෙර භවය දර්ශනය වන්නේ වයස අවුරුදු 70 ක් පමණ පිරිමි අයෙක්. ඔහු හැඳගෙන සිටින්නේ සරමක් සහ කර නැති කම්සයක් වැනි ඇඳුමක්. මේ කම්සය බොත්තම කාස මහපු එකක් නොවෙයි. ඔබ දැකලා ඇති පැරණි මනුෂ්‍යයෝ උඩුකයට අදින ඇඳුමක් තිබෙනවා පැත්තෙන් ගැට දෙකක් දාලා තමයි අදින්නේ. මෙවැනි ඇඳුම ප්රභූ පිරිස් එහෙම නැතිනම් වැදගත් පිරිස් අදින්නේ නැහැ. ඒ අයගේ සේවක පිරිස්, අනවැසි පිරිස් තමයි එවැනි ඒවා අදින්නේ. ඒ කියන්නේ ප්රභූ පිරිස් වලට සේවය කරන අය. රිය අනතුරින් මිය ගිය දරුවාද පෙර ජීවිතයේ මෙවැනි ප්රභූ පවුලකට සේවය කළ කෙනෙක්. ඔහු වයස අවුරුදු 70 ක වයස් සීමාව ඉක්මවා ගිහිල්ලා මියගියාට පසුව ලැබූ ප්රතිසන්ධිය තමයි මේ දරුවා.

දැන් ඔබට වැටහෙනවා ඇති මේ හදිසි අනතුරින් මිය ගිය දරුවා පෙර ජීවිතයේදී කවුරුන්ද කියලා. මිලහට හික්කුට අරමුණු කර බැලුවේ හදිසි අනතුරින් මිය ගිය පසු මේ දරුවා කොතැනක උපත ලැබුවේද යන්නයි. මොහු උපත ලබන්නේ, මේ මනුෂ්‍යයන් ඇසුරේම ජීවත්වෙන ප්රාථමික දෙවියෙක් හැටියටයි. ප්රාථමික දෙවියෙක් යැයි කීවේ මේ අය දිව්‍යතලවල ජීවත් වෙන මහේෂාඛ්‍ය දෙවිවරු නොවන නිසයි. මනුෂ්‍ය ලෝකය තුළ යම් යම් උපාදානයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණාව සකස් කරගෙන මනුෂ්‍යයන් ඇසුරේම ජීවත්වෙන දිව්‍ය ස්වභාවයක්. මේ දෙවියාගේ ඇඳුමේ ස්වභාවය දැක්කම හික්කුටට හිතූනා මොහුව බබා දෙවියන් යැයි හඳුන්වන්න.

වයස අවුරුදු 15 ක් පමණ පෙනුමැති සාමාන්‍ය මහන දරුවෙකුගේ රූපයක් සහිත දණහිස ප්රමාණයට දිගැති සුදු කලිසමක් සහ කොලරය නොමැති කර පළල් සුදු කම්සයක් හැඳගෙන සිටියා. සුදු හිස් වැස්මක් පැළඳගෙන සිටියා.

මේ ඇඳුම කට්ටලයේ ඉහතස්වභාවය දකිනකොට හික්කුටට මතක් වුණේ උපාධි ප්රදානෝත්සවයකදී උපාධි ලබන්නකුගේ ස්වභාවය. වෙනසකට තිබුණේ කලිසමේ කෙටි බව විතරයි. මේ අනතුරින් මියගිය දරුවාගේ අම්මාත් කොළඹප්රධාන පාසලක ගුරුවරියක්. මේ දරුවාත් කොළඹප්රධාන පාසලක අධ්‍යාපනය හදාල ගිණියෙක්. මේ සියල්ල සමග සසඳනකොට මේ දරුවා මියයන මොහොතේ, තමන් අනාගතයේදී හොදින් ඉගෙනගෙන උපාධිධාරියෙක් වෙනවාය යන ලෙසින් ඇතිකරගෙන තිබූ උපාදානය මතුවී, ඒ උපාදානයට අදාළව එම දිව්‍ය ස්වභාවයේ රුව ගුණ සකස් වූවාද විය හැකිය. මේ දරුවාගේ පෙර ජීවිතයත්, මතු ජීවිතයත් ගැන අරමුණු කර බලද්දී හික්කුටට මේ දරුවා මෙවැනි කුරිරු ආකාරයට වයස අවුරුදු 15 කදී පමණ හදිසි අනතුරකින් මියයෑමට හේතුවුණ කර්ම විපාකය කුමක්ද යන්න දර්ශනය වුණා. හික්කුටට දර්ශනය වුණේ බොහොම තියුණු මුවහත තිබෙන කැත්තක්. ඒ ගමවල මිනිසුන් කැළෑ එළිකරන්න ගන්න බොහොම තියුණු මුවහත සහිත කැත්තක්. ඒ මුවහත සහිත කැත්තෙන් තැඹිලි පැහැයට හුරු සර්පයෙක් කැලී කැලී වලට කපනවා. මෙන්න මේ සර්පයා කැලී කැලී වලට කපා දමා මැරූ කර්ම විපාකය තමයි දරුවා මේ ජීවිතයේදී රිය අනතුරකින් මරණයට පත්කර දමන්නේ.

එය

ඔබ දැන් මේ හිඤ්ච සටහන් කළ උතුම් සමාධිය තුළදී අත්දුටු සන්දිට්ටික ධර්මය ඔබේ නුවණින් හොඳින් ගලපාගන්නා ඔබේ. මොකද මේ හුදු කථාවක් විතරක් නෙවෙයි. ඔබට අවංකවම මේ සසර දුක නිමාකර ගැනීමට අවශ්‍යනම් ඊට අවශ්‍ය කමටහනක් මේ කථාව තුළ අන්තර්ගතව තිබෙනවා. ඒ විතරක් නොවෙයි. ඔබට මේ දුකින් පිරි සංසාරයෙන් එතෙර වීමට අවශ්‍ය නම් ඔබ තුළ ඇති කරගත යුත්තේ, මුලින්ම සංසාරය පිළිබඳව බියයි. සංසාරයේ බිය නොදකින්නා සංසාරය, මගේ කරගන්නවා. සංසාරය බිරිඳ, දුව, පුතා කරගන්නවා. ආශ්වාදයන්මයි දකින්නේ. ඒ නිසා ඉහත කථා ප්රවෘත්තිය ඔබට සසර බිය ඇති කර ගැනීමට හුභාක් උපකාරී වෙනවා.

දැන් බලන්න මේ හදිසිසි අනතුරින් මිය ගිය 15 හැවිරිදි ප්රධාන පාසලක අධ්‍යාපනය ලද මේ දරුවා පෙර ජීවිතයේ උපත ලබලා සිටියේ ප්රභූ+ පවුලක මෙහෙකරුවෙක් හැටියට. මේ මෙහෙකරුවා වයස අවු 70 පමණ ජීවත්වෙලා මියගියාට පසුව තවත් අම්මා කෙනෙකුගේ මවකුසේ පුතෙක් හැටියට උපත ලබනවා. දැන් බලන්නකෝ මේ අම්මා, තාත්තා මගේ පුතේ කියලා අප්රමාණ සෙනෙහසක් දැක්වුවේ කාටද? ඔහු පෙර ජීවිතයේ කවුරුවෙලාද සිටියේ. අවුරුදු 70 පමණ වයසක මනුෂ්‍යයෙක් තමයි මැරීල මේ නැවත ප්රතිසංධිය ලැබුවේ. ඔබ එහෙම නම් දෙවියනේ මේ නළුවලා තිබෙන්නේ පෝෂණය කරලා තිබෙන්නේ කාටද? ඔබට සිතෙන්නේ නැද්ද අනේ මම නළුවලා තිබෙන්නේ පෝෂණය කරලා තිබෙන්නේ අර වයසක මනුෂ්‍යයා ව කියලා. ඒ ප්රභූ පවුලේ සේවය කරපු මෙහෙකාර මනුෂ්‍යයා ව කියලා. මේ විදියට පිංචතුවේ ඔබේ ඔබොක්කුවේ සුරතල් වන ඔය දරුවා පෙර ජීවිතයේ කවුරුන් වෙන්න ඇතිද? වෙන කොහේ හරි ජීවත්ව සිටිය වයසක සීයා කෙනෙක්, වයසක ආච්චි කෙනෙක් සමහරවිට දෙවියෙක්, තිරිසන් සතෙක්, ජේර්නයෙක් වෙන්න පුළුවන්. එහෙමනම් ඔබ ඔය මගේ දරුවා...මගේ දරුවා කියලා නළුවන්නේ සුරතල් කරන්නේ කාටද? ඔබ ඔය සුරතල් කරන්නේ මෝහය, මූලාව, අනවබෝධය. මෙහෙම කීවාම පිංචන් ඔබ ගිය ජීවිතයේ සිටි කෙනාව මේ ජීවිතයේ ඉපදුණාය කියන ආත්ම සංඥව ගන්න යන්න එපා. අවිද්‍යාව නිසා සකස් වුණා වූ සංස්කාර හේතුවෙන් හටගන්නා වූ ධර්මතාවයක් යන්න හේතුවල ධර්මතාවයන් අනුව දකින්න උත්සහ ගන්න.

මේ රටේ ජීවත්වෙව්ව බොහෝම ප්රභූපෙළේ මහත්මයෙක් සිටියා. ඔහු මියගිහිල්ලා උපත ලබන්නේ ඌරෙක් වෙලා. එතකොට ඒ ඌරු අම්මගේ තන්පුඩුවල එල්ලිලා කිරි ඌරා බොන්නේ කවරෙක්ද? ඌරුපැටියෙක් බව ඇත්ත. ඒ ඌරු පැටියා ගිය ජීවිතේ අර ප්රභූ මනුෂ්‍යයා. පිංචතුවේ මනුෂ්‍යයා ශීලයෙන් ඇත් වෙන්න ඇත්වෙන්න ඒ අය ඊළග උපතේදී තිරිසන් අම්මලාගේ පැටවුන් ලෙස ඉපදීමේ ප්රතිඵලය ඉතාමත් වැඩියි. මනුෂ්‍යයා අතින් මනුෂ්‍ය සාතන, සත්ව සාතන, ඒවාට අනුබලදීම සිදුවීම වැඩිවන්න වැඩිවන්න, එවැනි අකුසල් කරන අය ඊට සුදුසු විපාකයන් විදීම සඳහා උපදින්නේ බෙලි කැපුම් කා මසට මියයන හරක්, ඌරු, එළු, කුකුල් කුලවලමයි. දැන් අපි නැවතත් අද දරුවාගේ කථාවට යමු....

මෙහි ඉහත සඳහන් කළා මේ දරුවා හදිසි අනතුරකින් ළමා වියේදීම කුරිරු ආකාරයෙන් මියයෑමට බලපාන ලද පෙර ජීවිතයේ කරන ලද කර්මය, මෙන්න මේ හේතුව ඔබට ගොඩක් වැදගත් වෙනවා.

පසුගිය ජීවිතයේදී අර ප්රභූ පවුලට සේවය කළ මනුෂ්‍යයා තියුණු කැත්තකින් තැඹිලි පාටට හුරු සර්පයෙක්ව කැලි කපා මරා දමනවා. ගිය ජීවිතයේදී මොහු එම සර්පයා කැලි කපා මරා දමන්නේ යමසේද, ඒ ආකාරයෙන්ම මේ ජීවිතයේදී මේ දරුවා සුබෝපහෝගී බස් රියේ ගැටුමේදී, ගරීරය බිදී මියයනවා. බලන්න එතකොට සර්පයෙක් මරා දැමීමේ අකුසලය මොන තරම් බලවත් වුණාද කියලා.

මෙතැනදී බලවත් වෙන්නේ ඵ්වනතාව. මොකද මේ සර්පයාගේවර්ණය දෙස බලන විට මේ සර්පයා දරුණු විෂකුරු සර්පයෙක් නෙමෙයි. අහිංසක ගැරඬියෙක්, පිඬුරෙක් වගේ සර්පයෙක්. මොහුට තිබුණා අවශ්‍ය නම් ඒ සර්පයාට නොමරා කෝටුවකින් අරගෙන ඇතට විසිකර දමන්න. නමුත් මේ මනුෂ්‍යා තුළ ඇතිවූ කේරාධ, වෛරී ඵ්වනතාව නිසා අර අහිංසක සර්පයා කැලි කපලා මරා දමනවා. ඒ සර්පයා තියුණු කැත්තෙන් කැලි කැපී යනවිට දහලනවා දැකලා, ඒ මනුෂ්‍යයා අප්රමාන තෘප්තියක් ලබන්න ඇති. අද සමාජයේ මොනතරම් නම් මනුෂ්‍යයෝ, දරුවෝ ඉන්නවද සතුනට හිංසා කරලා සතුටුවෙන. හුනෙකේග් වලිගය කඩල දමලා, ඒ කැඩුණු වලිගය දහලන හැටි බලලා සතුටුවෙන.....

මෙතැනදී අපි කාලකන්නි සතුටක් ලබන බව ඇත්ත. නමුත් ඒවායේ විපාක පසු කලකදී ඒවායේ විපාක, අපේ ගරීරය කැලි කැඩී යන විපාකයන් ලෙසින් ගෙවන්න අපට සිද්ධවෙනවා. මේ විදිහට කර්මය කර්මඵල ගලපා බලනකොට, වර්තමාන සමාජයේ සිදුවෙන්නා වූ අධික වාහන අනතුරු නිසා, ආයුධවලින් කපා කොටා ගැනීම නිසා මියයන, තුවාල ලබන, අතපය අහිමිවන මිනිසුන් දරුවන් කොපමණද? රෝහල් වල හදිසි අනතුරු වාට්ටුවල ජීවිතකාර ලබන දහස් ගණනක් රෝගීන් මේකුමක්ද අත්විදින්නේ? පෙර සංසාරයේ තමා විසින්ම කළාවූ සත්ව ඝාතනයක්, සත්ව හිංසාවක අකුසල් විපාකයක්.

අපි රියදුරන්ගේ වෙගය වැඩිය කියලා දොස් කියනවා. බීමත්ව රිය පදවනවා කියලා දොස් කියනවා. මාර්ග නීති පිළිපදින්නේ නැතිය කියලා දොස් කියනවා. මේවාත් හේතු තමයි. මෙවැනි හේතු, ටේවනනා මනුෂ්‍යයා තුළ සකස් වෙන්නේ තවත් අයකුට අදාල අකුසල් විපාකදීමට අවශ්‍ය පරිසරය සකස්කර දීම සඳහාමයි. එක් අයෙක් මුදල් හමබකිරීමට ඇති ආශාව නිසා වෙගයෙන් රිය පදවනකොට, තවත් අයෙක් බීමත්ව රිය පදවනකොට, ඒ තුළින් අලුත් කර්මයන් සකස් කරගනිද්දී, තමාගේ ශීලය බිඳගනිද්දී, ශීලයෙන් ජර්මාදහාවයට පත්වෙද්දී, තවත් පුද්ගලයෙක් ඒ ශීලයෙන් ජර්මාදහාවයට පත්වූ මනුෂ්‍යයාගේ ක්රියාවක් හේතුවෙන්, තමා සංසාරයේ කරන ලද ඵලානිම කර්මයක අකුසල් විපාකය අත්විදිනවා. තමන් කරනා අකුසල් විපාකදීම සඳහා, අකුසල් කරන අය නොදැන නමුත්, එකිනෙකාට උපකාර කරගන්නවා. මේ එකිනෙකාට උපකාර කරගැනීම තමයි වර්තමානයේ සමාජය තුළදී අපි දකින්නේ. එක් පුද්ගලයෙකුට අතීත අකුසල කර්මයන් විපාක දෙනකොට තවත් පුද්ගලයෙක් අලුතින් අකුසල් කර්ම සකස්කර ගන්නවා. ඇයි මේ? සමමා දිට්ඨියට නොපැමිණි මනුෂ්‍යයාට නැවත නැවත දුක සකස් කර දීමට.

මේ පහළොස් හැවිරිදි දරුවාට තමා පෙර ජීවිතයේදී කරන ලද ජරාණුඝාත අකුසල්කර්මය විපාක දීම සඳහා කවුද උපකාර කළේ? තමන් ගමන්ගත් සුඛෝපභෝගී බස් රථයේ රියදුරා. ඔහු ශීලයෙන් ජර්මාදහාවයට පත්වූ නිසා, සතිය සිහිය ගිලිහී ගිහින් අනතුරුදායක වෙගයකින් බස් රථය පැදවීම තමයි දරුවාගේ මරණයට හේතුවූණේ. එම රියදුරා ශීලයක පිහිටි අයෙක් නම් ඔහු තුළ සතිය සිහිය තිබිය යුතුයි. හිරි ඔතස් දෙක තිබිය යුතුයි. එහෙමනම් ඔහු දන්නවා වෙගය කුමක්ද, සීමාව කුමක්ද කියලා. එසේනම් මුදල් හමබකිරීමට ඇති තෘෂ්ණාව නිසා අනතුරුදායක වෙගයකින් ඔහු තම බස් රථය පදවන්නේ නැහැ. ඔබ සතියෙන් සිහියෙන් තොරවීම නිසා, ඔබ පදවන වාහනයට ගැටී, යටවී කෙනෙක් මියගියහොත් එසේත් නැතිනම් ජීවිත කාලය පුරාවට අබිබගාතයෙකු බවට පත්වුවහොත්, දරුපවුලක් අනාථ වුවහොත් ඔබට පුළුවන්ද තමා හේතුවෙන් සිදුවූ එම විපත අමතක කර දමන්න. කොච්චර අමතක කරදමන්න හැදුවත් ඒවා මතකයට එනවා. ඒ නිසාම තමන් බීමත් භාවයට වැටෙන්න ඉඩ තිබෙනවා. තව තව අකුසල් වැඩිකරගන්නවා. තමන් කවදාහරි මියයන මොහොතේදී මේ සිදුවීම මතකයට එනවා. අවිද්‍යාවෙන් ඔද්දල්වුණු සිත හරි දක්ෂයි, මැරෙන මොහොතේදී මෙවැනි බලවත් අකුසල් කර්මයන් ඔබට මතක්කර දෙන්න. එවිට ඔබ ගැටෙන සිතීනුයි මියයන්නේ. ගැටෙන සිතීන් මියයන කෙනා දුගතිවලයි උප්පත්තිය ලබන්නේ කියලා ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. බලන්නකෝ ඔබ අධික වෙගයෙන් රිය පදවලා වැඩිපුර මගීන් දසදෙනෙක් පටවාගතහොත් ඔබ රුපියල් දාහක් වැඩිපුර හමබකර ගනිවී. ඒත් ඒ රුපියල් දහසට තෘෂ්ණාවෙන් ඔබ රැස්කරගන්නා අකුසලය විසින් ඔබට කල්ප ගණනක් දිගු දුකක් උරුමකර දෙනවා. ඔබ වෙගයෙන් රිය පදවලා පැයක් කලින් ඔබේ ගමනාන්තයට පැමිණියොත්, ඔබ ඒ පැය විවේක ගනිවී. ඒත් ඒ වෙගය නිසා ඔබ අතින් අනතුරක් සිදුවුවහොත්, එහි අකුසල් විපාකය හේතුවෙන් ඔබට කල්ප ගණනාවක් සතර අපායවල අවිවේකීව ජර්මදවීමට සිදුවෙනවා. මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවත් එය අල්පායුෂ සහිත, රෝගී ජීවිතයක්ම තමයි ලබන්නේ. ඔබ යෝනියෝ මනිසකාරයෙන් යුතුව ඇස් දෙක ඇරලා බැලුවහොත්, කන් යොමලා බැලුවහොත් ඔබට මෙඅන්දැකීම් සමාජය පුරාවටම දකින්න අහන්න පුළුවන්. මොනතරම මිනිසුන්, දරුවන්, අඩු ආයුෂයෙන් මිය යනවාද? මොනතරම මිනිස්සු රෝගාබාධයන්ගෙන් පෙළෙනවාද? ඊට සමගාමීව අනිත් පැත්තත් අපි දකිමු. මොනතරම මිනිස්සු සත්ව ඝාතන කරනවාද? මොන තරම මිනිස්සු සත්ව හිංසා කරනවාද? බලන්න දෙපැත්ත සැසඳිලා යන විදිහ. මේ ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර වදාල හේතුවුළු ධර්මයන්මයි.

ගිහි පිංවතුන්ට දෂ්ට කරයි කියලා. ඒ අයට නරකක් නපුරක් කරයි කියලයි මම ඒ සර්පයින්ව මැරුවේ කියලා. මේ සර්පයින්ව මැරුව කෙනා මේ ආරණ්‍යයේ ජීවත්වන අයෙක් නොවේ. මොහු අතින් සත්වසානනයක් සිද්ධවෙනවා, සිල්පද බිඳෙනවා කේරාධය, වෛරය, ව්‍යාපාද සිතක් සකස් වෙනවා. ඒ සිත සකස්වී අනිත්‍යභාවයට පත්වෙනකොටම හෝ ඊට පෙරාතුව මෙමන්රි සහගත සිතකුත් සකසේවනවා. 'අනේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට දෂ්ටකරයි, උන්වහන්සේලා අපවත්වෙයි, රෝගිවෙයි, ගිහිපිංවතුන්ලාට දෂ්ටකරයි'.....

බලන්න අර අකුසල් සත්වසානන සිතත් සමහම මොහු තුළ බලවත් මෙමන්රි සහගත සිතකුත් සකස්වුණා. මෙන්න මෙවැනි අවස්ථාවක අර සත්වසානන අකුසලයේ විපාකය හීනවෙන්න පුළුවන්. දැන් අපි නැවතත් ඉකුත් සතියේ පළවූ කථාවේ මුලට යමු. එහි මෙම පහළොස් හැවිරිදි දරුවා පෙර ජීවිතයේදී ජර්භූ පවුලේ අතවැසියෙක් ලෙස කැත්ත, පිහිය, උදැල්ලේ වැඩකරමින් සිටින විට කැත්තෙන් ගසා මරාදමන්නේ අහිංසක ස්වභාවයේ සතෙක්. ඔහුට ඔනතරම අවස්ථාව තිබෙන්න ඇති එම සතාව මහභර යන්න. එහෙම නැතිනම් කෝටුවකින් අරගෙන විසිකරන්න. එහෙත ඔහු තුළ සකස්වූ සත්වසානන චේතනාවේ බලවත්භාවය නිසා ඔහු මහා අකුසලයක් සිදුකරගන්නා. මරණයට පත්වෙන සතා ලොකු සතෙක් වුවද කුඩා සතෙක් වුවද මරණය චේතනාව බලවත් නම් අකුසලය විපාකදීමේ ශක්තිය වැඩිවෙනවා. ඒ නිසාමයි පෙරභවයේ අහිංසක සර්පයා කැත්තෙන් කැලී කපා මරාදැමීමේ අකුසල් විපාකය හැටියට මේ ජීවිතයේදී එම දරුවාබස්රථයක ගමන් කරමින් සිටියදී අනතුරට ලක්වී, ගරීරය බිඳී, අකාලයේ මිය යන්නට සිදුවන්නේ. පෙර භවයේදී සර්පයෙක් මරාදැමීමේ අකුසලය මේ තරම හයානක ලෙස විපාක දේනම ඔබ මේ ගැන හොද අවබෝධයකින් කටයුතු කරන්න ඔනේ. මොකද සමාජයේ සමහර පිංවතුන්ගේ මතයක් තිබෙනවා කුහුඹුවෙක්, මදුරුවෙක් වගේ සතෙක් මැරුණහම, එම සතුනට වෙදනා දුන්නම එම කිරියාවන් තමන්ට විපාකදීම පිණිස සකස් වෙන්නේ නැහැය කියලා.

වියළි කලාපයේ ජර්දේශවල විශාල රංචු වශයෙන් ගවයන් සිටිනවා. මේ ගවයන්ගේ අයිතිය තහවුරු කිරීම සඳහා හරක් හිමිකරුගේ නම හංවඩුගසා තිබෙනවා. ගවයාගේ බෙල්ල ළහින් පටන්ගෙන වලිගය ළහට යනකමම පුවවලා, ලොකු අකුරු කොටලා. මේවා කරන මනුෂ්‍යයන්ට දැනෙන්නේවත් නැහැ, තමාගේ මෙම කිරියාවෙන් එම සතා අත්විඳින වෙදනාව. මෙවැනි අකුසල් සිදුකරන අය අහමබෙන් හෝ මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් නැවත ලැබුවොත් වතුර කේතලය පෙරළිලා, ගැස් වැකිය පුපුරලා, බෝමබයකට පිළිස්සිලා මුළු ගරීරයම පිවිච්චස්වභාවයට පත්වෙනවා. ඒ දුකෙන්ම මැරිලා නිරියන්ට වැටෙනවා. සමහරු තමා විසින්ම තමාගේ ගරීරයට ගිනි තබාගෙන මියයන්නේ මෙවැනි සත්ව හිංසාවන් නිසා.

පිංවත් ඔබට, ඔබ නිසා, ඔබ අතින් සත්ව සානනයක්, සත්ව හිංසාවක් සිදුවේ යැයි අනුමාන කරනවා නම් ඒ ස්ථානය, අවස්ථාව මගහැර යන්න. සතා මදුරුවෙක් වුවත් කමක් නැහැ. ඔබ සවස අඳුර වැටීගෙන එනකොට එහි පහළියේ වාඩිවෙලා සිටිනවා. එවැනි තැනකදී ඔබට මදුරුවෝ දෂ්ටකරන නිසා මදුරුවෝ මරන්න සිද්ධවෙනවා නම් ඔබ මදුරු දහරයක් පත්තුකර ගන්න. මදුරු දැලක් භාවිතයට ගන්න. එවැනි දෙයක් කරන්න බැරිනම් එම ස්ථානය මහභර යන්න. මදුරුවාට පහරදීමෙන් ඔබ ලබන තාවකාලික ආශ්වාදයේ, දීර්ඝ කාලීන කටුක ආදීනවයක් තිබෙන බව දකින්න. ඔබට පීඩා කරන ලොකු කුඩා කුමන වර්ගයේ සතෙක් හමුවුවද එම සතා මාරයා බව දැනගන්න. රූපය යම තැනකද එතැන මාරයා ඇත කියලා ලොචතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ කියන්නේ එම සතා නිසා ඔබට කල්ප ගණනක දුකක් සතර අපායේ විඳින්න සිදුවෙන්න පුළුවන්. මාරයාගෙන් මිදෙන්න, බෙරෙන්න නේද ඔබ මේ හැම පිංකමක්ම කරන්නේ. එම නිසා තිරිසන් සත්ත්ව වෙගයෙන් ඔබ ඉදිරියට එන මාර උගුලෙන් ඔබ බෙරෙන්න. එම මාර උගුල ඔබ මගහැර යන්න. එවිට ඔබ මගහැර යන්නේ දුකයි. දුක මගහැර යෑමට දක්‍ෂ කෙනාමයි කවදාහරි දුක අවබෝධ කරගන්නේ. මේ සඳහා ඔබට ජවය ශක්තිය ලබාදෙන්නේ ශීලයයි. එහෙයින් ජීවිතය පරදවට තබා සිල්පද ආරක්‍ෂා කරගන්න. ශීලය උදෙසා පරදවට තබන ඔබේ ජීවිතයත් අනිත්‍යයට අයිති දෙයක්, දුකට අයිති දෙයක්. අනිත්‍යයට, දුකට අයිති ඔබේ ජීවිතය පරදවට තබා ඔබ ආරක්‍ෂා කරගන්නා ශීලය අයිති දුකින් මිදීමේ මාර්ගයට. ඒ කියන්නේ සතර අපායෙන් මිදීමේ ඒකායන මාර්ගයට.

අතිසුන්දර වුවද අතිකටුක වුවද විවිධත්වයෙන් ගහන තිරිසන් ලෝකය දෙස බලන්න. දිය ගොඩ දෙකෙහිම ජීවත්වෙන එම තිරිසන් ලෝකය යනු පෙර ජීවිතයේදී ශීල්පද බිඳගත්තවුන්ගේ ලෝකයයි. සිල්පද ගරු නොකළ අයගේ ලෝකය වන තිරිසන් ලෝකයේ සුන්දරත්වය, විසිතුරුභාවය යනු පෙර බවයන්හිදී දන්දීමේ කුසල විපාකයයි. එහි කටුකභාවය යනු බිඳගත් සිල්පද වල අධිභාවයයි. විවිධත්වය යනු අකුසල් චේතනාවන්ගේ සංකීර්ණ භාවයයි.

බලන්න. ජීවිතය කියන්නේ, තිරිසන් සත්ත්ව ජීවිතයක් කියන්නේ මොනතරම මංමුලාවක්ද, ඇස් බැන්දුමක්ද කියලා. තියුණු අකුසල් විපාකයක් විසිතුරු දවටනයක ඔතලා තිබෙනවා වගේ එයත් හරියට ඔබේ ජරාණසානයට අනුබල දෙන, සිල්පද බිඳගැනීමට අනුබල දෙන සිත වගේමයි. සිල්පද බිඳගැනීම තුළ සෑපයක් ලබනවා. ඒ සෑපය නමැති විසිතුරු දවටනය ඔතා ඇති අකුසල් විපාකය ඔබ දකින්නේ නැහැ. ඒ තරමටම දවටනය විසිතුරුයි.

පිංවත් ඔබ ශීලයට ගරුනොකරන සිතක්, ජරාණ සානයට, සත්ව හිංසාවට අනුබල දෙන සිතක් සකස් වෙනකොටම දකින්න සිතක් කියන්නේ දුකක්ය කියලා, දුකක් කියන්නේ සිතක්ය කියලා. එවිට එම සිත අනිත්‍යවෙලා යාචී. එසේ නොවුණහොත් එම කමටහනම නිව්සැනසිල්ලේ නැවත නැවත මෙනෙහි කරන්න. එහෙම මෙනෙහි කරනකොට ඔබේ සිතේ සමාධිමත් බවක් හටගනීවී. ඒ ශීලයේ ආනිසංගයයි. ලෝකය දුක බව දකින ඇසයි. මේ සමාධිමත් සිත ඔබට සකස්වුණේ පැය ගණනාවක් ඵරමිනියා ගොතාගෙන භාවනා කරලා නොවෙයි. සිත දෙස බලාගෙන හිඳීමෙනුයි. සකස්වන ජරාණසානයට අනුබල දෙන සිත, දුක පිණිස හේතුවෙන බව දැකලයි. ඒ දුකට උරුම සිත ඔබ වෙතින් අනභැරෙනකොට, ඒ සිත නැවත නැවත දුක බව මෙනෙහි කරන විට ගක්තිමත් වන ශීලය නිසාම සමාධිය සකස් වුණා. පිංවත් ඔබ සමාධිය සොයාගෙන යන්න අවශ්‍ය නැහැ. උතුම් ශීලයෙන් ඔබ පරිපූර්ණ වෙන්න. අවංක බවට පත්වෙන්න. ඒ පරිපූර්ණ බව තුළම සමාධිය පිහිටනවා.

හික්ෂුව මෙහි සටහන් කරන තරම එය ඉක්මන් නොවන්න පුළුවන්. නමුත් ඔබ තුළ සංසාරික දුකින් අන්තීමදෙන්න අවංකවම උවමානව, චීර්යය තිබෙනවා නම් ඔබට එය පහසු දෙයක් වෙවී.

දැන් අපි නැවතත් කථාවේ මුලට යමු. ඉකුත් කොටසේ කථාකළ රිය අනතුරින් මියගිය 15 හැවිරිදි දරුවා මියයෑමෙන් අනතුරුව ලැබූ ජීවිතය තමයි ළමා ස්වභාවයේ දිව්‍ය ජීවිතය. එම ළමා දිව්‍ය ජීවිතයෙන් රුව, ස්වභාවය එම ලිපියේ මුලදී සටහන් කළා. මෙම දිව්‍ය ස්වභාවය මනුෂ්‍ය ලෝකයේමයමයම දේවල් උපාදානය කර ලබන දිව්‍ය ස්වභාවයක්. 15 හැවිරිදි දරුවෙක් මෙවැනි අකාරුණික ආකාරයට මියයනකොට ඔහුට බලවත් අකුසල් චේතනාවක් සකසේවන්නේ නැහැ. පහත උදාහරණයෙන් ඔබට එය වටහාගන්න පහසුවෙවී.

වැඩිහිටි අයෙකුට තවත් වැඩිහිටි අයෙක් පහර දෙනවා. පහරදීමත් සමඟම පහරකෑමට ලක්වන්නා තුළ කේරාධිය, වෛරය, ද්වේශය, පළිගැනීම.... මෙවැනි අකුසල් සිත් රාශියක් සකසේවනවා. එහෙත් පොඩි ළමයෙකුට පහරක් ගැසුවහොත් එම දරුවා රිදෙනවා කියලා බයේ කැගසාචී, හඩන්න පටන්ගනීවී. එතැනදී දරුවාට බොහොම අසරණ අහිංසක චේතනාවක් සකසේවන්නේ. මේ රිය අනතුරින් මියයන දරුවාට අවසන් වූතිසිත ලෙස සකසේවන්න ඇත්තේ බොහොම අහිංසකමධ්‍යස්ථ සිතක්. ඒ නිසාම ඔහුට එම ළමා දිව්‍ය ස්වභාවය ලැබෙන්නට ඇති. ඔහු එම දිව්‍ය ස්වභාවය තුළ සිටිමින්ම තමා පෙර ජීවිතයේදී කැමති කළ දෙමාපියන්, නිවස, අධ්‍යාපනය ලද පාසල, පැති මිත්රයින් තම දිව්‍ය සිතීන් ස්පර්ශකරමින් සතුටුවෙනවා ඇති. ආශ්වාදය ලබනවා ඇති. දෙමාපියන් කරන පිංකම් දෙස බලා සතුටුවෙනවා ඇති. ඔහු ස්වභාවයන් සමඟ ගැටෙනවාත් ඇති. කෙසේ වුවද, මේ හදිසි රිය අනතුරින් මියගිය දරුවා වාසනාවන්ත දරුවෙක්. මොකද මේ මොහොතේ සතර අපායට වැටෙන්නේ නැතිව මෙවැනි දිව්‍ය ස්වභාවයක් ලබාගැනීම භාග්‍යයක්. හැබැයි, වර්ණනා කළයුතු භාග්‍යයක් නම් නොවෙයි.

මේ සටහන මෙතැනින් නවත්වනවා. ජීවිත තුනක කථාවක් මෙතැන තිබෙනවා. මේ ජීවිත තුනක කථාව ඔබ ඔබේ ජීවිතයේ යහපත් උදෙසා ගලපාගන්න.

මල්, ගස්වල නිබලා වැඩක් නැහැ. ඒ මල් නෙලලා බුදු සමිදුට පූජා කරන්න. මල් පූජා කළාය කියලා එහි සැබෑ අර්ථය සිද්ධවෙන්නේ නැහැ. ඒ මල් පරවෙන බව සිතලා, දැකලා එය අනිත්‍ය බව ඔබේ ජීවිතයටත් ගලපාගන්න. ඉහත සටහනද ඔබ කියවලා එය ඔබේ ජීවිතයට ගලපාගෙන එම කුසලය 'බබා දෙවියන්ටත්' අනුමෝදන් කරන්න.